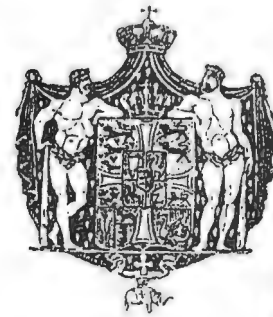

Hænderede udsædelinger.

Vaabenløre

for

Infanteriets Underofficerer.

Kjøbenhavn.

Blanco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Møhle.

1862.

Denne Vaabenlære approberes herved til
fremtidig Brug ved Underviisningen af Infan-
teriets Underofficerer.

Kjøbenhavn, i Krigsministeriet, den 26de Mai 1862.

Chestrup.

Det Kongelige Garnisonsbibliotek

000000235751

Forord.

Ved Brugen af nærværende Baabelære maa saavidt muligt de Sager forevises, som i Diebliffet ere Gjenstand for Underviisningen. Naar saadant ikke kan skee, henholder Læreren sig til Figurerne i Bogen, hvilke han forklarer; af og til kan det ogsaa blive nødvendigt, at han selv supplerer disse.

I Henseende til Underviisningens Omfang, fastsættes som almindelig Regel, at enhver Underofficer skal gøres bekendt med Baabelæren i dens hele Udstrækning; dog bemærkes med Hensyn til Forfærdigelsen af de forskjellige Ammunitionsorter, at ihvorvel det kan være hensigtsvæ-

rende, at Underofficeren erholder noget Kjendskab dertil og nogen Øvelse deri, saa bør dog ikkun Forfærdigelsen af Exerceerpatroner gjøres til Gjenstand for Presentation.

Forsaaavidt Vaabenlæren tillige benyttes ved Underviisningen for Undercorporaler og Menige, da bør det nøie paasees, at der kun lægges Vægt paa det, som er nødvendigt for disses Bedkommende; navnlig tør Underviisningen for den Menige ikke overskride hvad der er trykt med almindelige Typer, og skal kun omfatte hvad der angaaer de Vaaben, hvormed Afdelingen er bevæbnet.

I det Hele taget bør Læreren erindre, at det Væsentlige er, at Soldaten til Fuldkommenhed lærer at behandle, vedligeholde og bruge sit Vaaben.

Indhold.

Indledning.	Sibe.
§ 1. Vaaben i Almindelighed. Deres Inddeling. Vaabenlære	1.
§ 2. Infanteriets Bevæbning	5.
Første Afsnit. Beskrivelse af Infanteriets Vaaben og dertil hørende Requisiteer.	
§ 3. Tapriffel af Model 1848	7.
§ 4. Subler Tapriffel	24.
§ 5. Minieriffel af Model 1828	40.
§ 6. Minieriffel af fransk Model: I. med almindelig Laas	55.
II. med bagudliggende Laas	69.
§ 7. Musket af fransk Model	83.
§ 8. Requisiteerne og deres Brug	84.
§ 9. Sidevaaben for Infanteriet	97.

	Side.
Andet Afsnit. Ammunitionen.	
§ 10. Ammunitionens Inddeling	99.
Skudammunionen.	
§ 11. Krudtet; Bestanddele, Forsigtighedsregler ved Behandling, Opbevaring og Transport	99.
§ 12. Kuglerne	102.
§ 13. Beskrivelse over Skudammunionen og Tabel over samme	103.
§ 14. Materialier til Forfærdigelsen af Skud- ammunionen	108.
§ 15. Udstjæring af Papiret til Patroner og til vises Bundtning	109.
§ 16. Kulning af:	
1. Exerceerpatronhylstret	110.
2. Geværbrandrakets og Geværlyserakets Patronhylstret	112.
3. Mustetkuglepatronhylstret	113.
4. Kædefugleskuddet	114.
5. Spidskuglepatronhylstret	115.
6. Miniekuglepatronhylstret	117.
§ 17. Fylbningen og Bundtningen af	
1. Skarpe Patroner	119.
2. Løse Patroner	120.
Lændeammunionen.	
§ 18. Krigsfængætten	120.
Exerceerfængætten	121.
§ 19. Ammunitionen hos Infanteristen . . .	122.
§ 20. Ammunitionen ved Afdelingen og i Parken	124.

	Side.
Tredie Afsnit. Forklaring af Skydningen.	
§ 21. Krudtets Virkning	127.
§ 22. Kuglebanen	128.
§ 23. Sigtelinie, Afsigning, Skuddistance, raferende Bane	130.
§ 24. Indskydning. Regler for Brugen af Bisererne	134.
§ 25. Skudsikkerheden	137.
§ 26. Årsager til formindsket Skudsikkerhed ved de sædvanlige Skydeøvelser	139.
§ 27. Årsager til formindsket Skudsikkerhed i Felten	144.
 Fjerde Afsnit. Behandling, Vedligeholdelse og Brug af Vaabnene.	
§ 28. Almindelige Regler for Behandlingen .	148.
§ 29. Vaabnernes Vedligeholdelse.	
A. Geværrets Adskillelse og Sammensættelse	154.
B. Aengjoring og Pusning	163.
C. Indsmøring	167.
§ 30. Vaabnernes Opbevaring	169.
§ 31. Brugen af Geværret med ordinair Ammu- nition	169.
§ 32. Brugen af Geværret med extraordinair Ammunion	172.

	Side.
§ 33. Geværrets Forsagning	173.
§ 34. At aflade et Gevær	175.
§ 35. Brugen af Geværret som Ildvaaben	176.
§ 36. Brugen af de blanke Vaaben	178.

Dimensions- og Vægt-Label.

Indledning.

---

§ 1. Ved Vaaben forstaaes de Redskaber, hvoraf man i Kamp betjener sig, saavel til Angreb som til Forsvar og Dækning.

Vaabnene inddeles i:

Ildvaaben eller Skydevaaben, der bruges til Angreb og Forsvar i Afstand,

Blanke Vaaben, der bruges til Angreb og Forsvar Mand mod Mand, og

Dækvaaben, der bruges til at beskytte Legemet i Kampen Mand mod Mand.

Ildvaaben eller Skydevaaben deles i:

1. Haandskysts, der ikke er tungere, end at det kan føres og betjenes af een Mand; det Vaabenløse.

er Infanteristens Hovedvaaben. Hertil hører alle Sorter Geværer, saasom: Rifler, Musketter, Carabiner og Pistoler.

2. Svært Skjts, der er saa tungt, at det maa betjenes af flere Mennesker, og til hvis Transport der fordres Heste. Det er Artilleristens Hovedvaaben og deles i Kanoner og Morterer. Det svære Skjts benævnes efter Vægten af den fulde Jernkugle, der har samme Tværmaal som Mundingen:

a. Kanoner ere langt Skjts. Nogle Kanoner ere alene bestemte til at udskyde hule Kugler, Granater, og kaldes Granatkanoner; af saadanne findes til Feltbrug 12pundige og 24pundige, samt til Brug ved Beleiringer, i Fæstninger og ved Kystforsvar 84pundige og 168pundige. Andre Kanoner ere bestemte til efter Omstændighederne at udskyde Granater, eller fulde Jernkugler og kaldes Kuglekanoner; af saadanne findes til Feltbrug 6pundige og 12pundige og til Brug ved Be-

leiringer, i Fæstninger og ved Kystforsvar 24pundige og 36pundige.

Ere Kanonernes Løb forsynede med Riffelgange, som snoe sig fra Mundingen til henimod Bunden, kaldes de riflede Kanoner; de udskyde enten hule eller fulde Spidskugler, som paa Overfladen have Knaster, der passe i Riffelgangene.

b. Morterer ere meget korte og udskyde kun Granater (eller mange Stene paa eengang) i høie Baner. Af Mortererne findes 24pundige, 84pundige, 168pundige og Steenmorterer.

Anm. En Granat benævnes efter Vægten af den ligesaa store fulde Jernkugle. Selv veier den omtrent $\frac{2}{3}$ af den Vægt, dens Navn angiver: den 24pundige Granat veier saaledes omtrent 16 Pund. En Spidsgranat veier derimod omtrent 2 Gange saa meget som dens Navn angiver. En 24pundig Granatkanon, en 24pundig Kuglekanon, en 24pundig riflet Kanon og en 24pundig Morteer have altsaa samme Tværmaal i Mundingen.

Blanke Vaaben, Cavalleristens Hovedvaaben, deles i:

1. Hugvaaben, der ere indrettede til Hug, men i Reglen ogsaa kunne bruges til Stød, saasom Sabler og Ballaster.
2. Stødvaaben, der alene ere indrettede til Stød, saasom: Landser, Dolke, Geværer med paasat Bajonnet o. s. v.

De blanke Vaaben, som i Gehæng bæres ved Soldatens Side, saasom Sabler, Ballaster, Dolke, o. s. v. kaldes med et Fælledsnavn Sidevaaben.

Dækvaaben bruges meest af Cavalleristen. Saadanne ere: Hjelme, Kyradsjer, o. s. v.; ogsaa Chacoten kan ansees for et Dækvaaben.

I Vaabenlæren gives en Forklaring af Vaabenes Indretning med alt Tilbehør, samt Veiledning til deres rigtige Brug, dog med Forbigaaelse af Alt, hvad der vedkommer det Taktiske, hvilket læres i Felttjenesten og Exerceerreglementet.

§ 2. Infanteristen er bevæbnet med et Gevær med Bajonnet, der saaledes kan bruges baade som Ildvaaben og Stødvaaben, og med et Sidevaaben:

For nærmere at kunne skjelne de forskjellige Vaaben af samme Art, benævnes de efter den Model, der, efterat være forsynet med Krigsministeriets Approbation, tjener til Rettesnor ved Forsærdigelsen. Modellen benævnes i Reglen efter det Aar, den er bleven approberet.

Infanteristens Geværer ere:

Lapriffel af Model 1848.

Suhler Lapriffel.

Minieriffel af Model 1828.

Minieriffel af fransk Model.

Musket af fransk Model.

Anm. Kun Riflerne ere at ansee for Armeens Krigevaaben; Musketten af fransk Model bruges hovedsagelig til Exercits.

Infanteristens Sidevaaben er:

Sablen.

Det er nødvendigt at Infanteristen nøie kjender sine Vaaben, og det maa være ham magtpaaliggende, at de stedse ere i tjenstdygtig Stand. Har han ved Vaabenlæren lært disse at kjende, og ved Vaabenøvelserne lært at bruge dem, da vil han fatte Tillid til dem og altid behandle dem med Omhu.

Forste Afsnit.

Bestrivelse af Infanteriets Vaaben og dertil hørende Requisiteer.

Anm. Naar Udtrykkene: forrest, bagest, høire, venstre, øverst, nederst, o. s. v. forekomme ved Geværernes Bestrivelse, ere disse tænkte i Anslag, eller ved Foden.

§ 3. Tapriflen af Model 1848 er et Gevær, i hvilket Kuglen, der med Lethed bringes ned i Løbet, tvinges ind i Riffelgangene ved at drives paa en Tap ved Slag med Ladestokken. Den bestaaer af følgende Hoveddele:

1. Biben,
2. Laasen,
3. Skjæftet,
4. Beslagene,
5. Ladestokken,
6. Bajonnetten.

1. Piben.

Piben, Rislens vigtigste Deel, er et af Smedejern forfærdiget Rør. Den er bestemt til at optage Ladningen og til at give Kuglen den rigtige Retning. Udvendig er den kegledannet, undtagen paa den bageste Deel, som er ottekantet. Ved Piben mærkes:

Løbet, det indvendige hule Rum, som overalt har samme Vidde. I dets bageste Deel, som kaldes Kammeret, anbringes Ladningen; her findes Struemoderen for Svandskruen.

Bæggene kaldes det Jern, som omgiver Løbet; de ere stærkest ved Kammerenden, den bageste Deel, og svagest ved Munden. Bæggene ere indvendigt forsynede med

fem Riffelgange, som snoe sig fra Munden til Kammeret. Mellemrummene imellem Riffelgangene kaldes Felter. Ved at drive Kuglen paa Tappen, presses Blyet ind i Riffelgangene, og Kuglen vil da, naar den uddrives ved Krudtkraften, bevæge sig rundt om Løbets Midtlinie, som en Skrue i sin Skruemoder. Denne omdreieude Bevægelse, som Kuglen

bibeholder i hele sin Bane, er nødvendig for Skudsikkerheden.

Munden er Løbets forreste Åbning, og dennes Tværmaal kaldes

Kalibret.

Spillerummet er Forskjellen imellem Kalibret og Kuglens Tværmaal; det er nødvendigt for at Kuglen med Lethed kan føres ned i Løbet, selv om dette skulde være forurenat af Krudtslam.

Bajonnetkornet tjener til at fastholde Bajonnetten til Piben.

Skjæstekornet tjener til at give forreste Ring, hvorpaa Sigtekornet sidder, en fast Stilling imod Piben.

Viseerudsnittet, hvori Bueviseret anbringes, med Ansatsen, paa hvilken findes indslaaet en ved Rislens Indskydning bestemt Streg, som tjener til Viserets Indstilling, idet Viserets Midtlinie altid skal være fallet paa denne Streg.

Bueviseret bestaaer af:

Det faste Viseer, hvorved mærkes:

Rjærven;

Den faste og den løse Sideplade med Falserne, som danne Leiet for Skyderen; Buen med en indlagt Plade, paa hvilken er anbragt en Skala, som angiver Skyderens Stilling for de forskjellige Afstande over 300 Alen;

Stiften, som begrænses Skyderens Bevægelse og hindrer den i at falde af; Foden, hvorved Viseret befæstes til Piben; De trekantede Ansatser, som forhindrer at Viseret tabes, om det skulde blive løst.

Skyderen med Kjærv;

Paa sin underste Flade har den efter Længden en Fordybning, hvori den paa det faste Viser anbragte Stift har sin Plads.

Klemskruen*), som holder Skyderen paa sin Plads.

Det faste Visers eller Skyderens Kjærv tjener som bageste Sigtepunkt.

*) Ved Skrueerne (undtagen Svandskruen) mærkes Hovedet med Kjærv, Stikken og Skruestykket, som er den med Skruægænger forsynede Deel af Stikken. En Skruemoder er et med Skruægænger forsynet Hul. En Træskruer er en Skruer, som har sin Skruemoder i Træ.

Ann. Ved nogle af de ældre Taprifler sidder Buen med Skalaen ikke paa det faste Viser men paa Piben. Visererne ere ikke her forsynede med de trekantede Ansatser

Knasten sidder paa Kammerenden; gjennem denne gaaer en Deel af Ildkanalen, som udmunder i Løbet. Knasten har en Skruemoder for Pistonen, som tjener til derpaa at anbringe Fænghætten; herved mærkes:

Skruestykket;

Firkanten, hvorpaa Pistonnøglen anlægges ved Pistonens Ind- og Udskruening;

Fænghættetappen, der er tegledannet og passer til Fænghætten, saaledes at denne klemmer, naar den trykkes ned;

Ildkanalen, det igjennem Pistonen gaaende Hul, som tilligemed dets Forlængelse igjennem Knasten tjener til at forplante Ilden fra Fænghætten til Krudtladningen.

Ann. Pistonerne til alle Beværmodeller have samme Fænghættetap og Firkant, hvilket saaledes tillader Brugen af den samme Fænghætte og Pistonnøgle. Skruestykkerne ere derimod forskjellige, i det der haves tre ulige Størrelser, nemlig: een til de danske Modeller, een til Sühler Tapriften og een til de franske Modeller. Pistonerne kunne derfor kun anvendes ved de Modeller, hvortil de høre.

Svandskruen er den Skrue, som anbringes i Kammerendens Skruemoder og lukker Løbet for Enden. Herved mærkes:

Skruestykket;

Tappen, der sidder op i Midten af Løbet, Fig. 1, a, og tjener til Støtte for Kuglen under Drivningen;

Krydset, den Deel, som støder op til Pibens Kammerende;

Bladet med Hul for Krydsskruen.

2. Laasen.

Laasen, deels af Staal og deels af Jern, er den Deel af Geværet, hvorved Ladningens Antændelse bevirkes. Den bestaaer af:

Laaseblikket, hvortil de øvrige Dele befæstes.

Paa den indvendige Side langs den øverste Kant findes en Forstærkning, som kaldes Stolpen.

Hanen, hvis Slag bringer Fænghætten til at give Ild. Herved mærkes:

Kroppen med et firkantet Hul for Nøddens Firkant;

Brystet, hvormed Hanen hviler mod Sikkerhedshagen;

Hovedet og den i samme værende Fordybning, Mullen, hvis Bund kaldes

Hammerbanen;

Spalten, igjennem hvilken Stykkerne af den brugte Fænghætte kunne udtages;

Grebet, hvorom Tommelfingeren griber, naar Hanen skal spændes; det er netfilet, for at Fingeren ei skal glide.

Sikkerhedshagen, som tjener til at holde Hanen i en bestemt Afstand fra Pistonen, idet Hanens Bryst hviler imod Sikkerhedshagen; herved mærkes:

Grebet og Hul for

Sikkerhedshageskruen, der befæster Sikkerhedshagen til Laaseblikket og har sin Skruemoder i Stolpen. Om denne Skrue skal Sikkerhedshagen kunne bevæge sig ved sin egen Tyngde, saaledes at naar Hanen spændes, og Tapriflen holdes i Anslag, falder den fra af sig selv, og naar Hanen nedlades, medens Tapriflen holdes i den reglementerede Stilling, falder den for af

fig selv. Herved dækker Hanemulen Fæng-
hættetappen, uden at Hammerbanen berører
Pistoneus øverste Flade. Er Fænghætten
paafat, vil den ved Hanemulen beskyttes
imod at afribes, medens et tilfældigt Slag
paa Hanen dog ikke vil forplante sig til
Fænghætten, hvorved Uheld forebygges.

Nødden, som dreier sig om den

store og lille Nøddetap, hvoraf den første
gaaer igjennem Laaseblikket, den anden
igjennem Studdelen. Den yderste Ende
af den store Nøddetap danner

Firkanten, hvorpaa Hanen sættes og fast-
holdes ved

Haneskruen, som har sin Skruemoder i
Firkanten.

Paa Nødden mærkes endvidere:

Nøddekrabben,

Roerne, bageste og mellemste, og

Hælen, der, naar Laasen er aftagen, og Ha-
nen nedlades, begrænder Nøddens Omdrei-
ning ved at støtte mod Studdelens Fod.

Slagfjeren, som igjennem Nødden meddeler Ha-
nen en omdreieude Bevægelse, ved at

Slagfjerkrabben, den yderste Deel af
Slagfjerens

lange Arm, trykker paa Nøddekrabben. Den
lange Arm bevæger sig om

Slagfjerstiften, der gaaer ind i et Hul
i Laaseblikket. Slagfjerens

korte Arm har en Flig, der støtter mod
Stolpen.

Stangen, som tjener til at fastholde Hanen i en
bestemt Stilling, idet dens

Snabel griber ind i Nøddens Roer. Staaer
Stangsnablen i Mellemroen, kan den ikke
hæves ud deraf, uden at Nødden ved Hjælp
af Hanen dreies et Stykke tilbage. Staaer
den i bageste Ro, er Hanen (eller Laa-
sen) spændt. Stangsnablen hæves ud af
Roerne ved et Tryk paa

Stangarmen, hvilket Tryk bevirkes ved Af-
trækkeren. Stangen har et Hul til

Stangskruen, om hvilken den bevæger sig.
Stangskruen gaaer igjennem Studdelen og
har sin Skruemoder i Laaseblikket.

Stangfjeren, som tjener til at tvinge Stangsnablen ind i og holde den i Roerne, ved at dens

korte Arm trykker imod Stangen. Dens lange Arm har et Hul for

Stangfjerskruen, der fastholder Fjeren til Laaseblikket, hvori den har sin Skrue-
moder.

Stangfjersstiften gaaer ind i et Hul i Laaseblikket.

Studdelen, som tildeels bedækker Nødden og Stangen, støtter den lille Nøddetap og Stangskruen og bidrager herved til Laasens stadige og jevne Gang. Herved mærkes:

Bladet med to Huller, et for den lille Nøddetap og et for Stangskruen;

Foden, den tykke Deel, der ligger ind imod Laaseblikket og hvori findes et Hul for

Studdelskruen, der fastholder Studdelen til Laaseblikket, hvori den har sin Skrue-
moder;

Studdelstiften, der gaaer ind i et Hul i Laaseblikket.

3. Skjæftet.

Paa Skjæftet befæstes Geværets forskjellige Dele og samles herved til et Hele, saa at Geværet be-
quemt kan bæres og betjenes. Skjæftet er af Bøge-
træ og herved mærkes:

Forskjæftet, som gaaer fra den forreste Ende til Ansatsen for nederste Ring. Heri findes en
Deel af Pipe- og Ladestokrenden samt
Udsnit for Skjæstekornet og Ringsjeren.

Mellemskjæftet, som gaaer fra Forskjæftet til bageste Kant af Laaseudsnittet. Heri findes en
Deel af Pipe- og Ladestokrenden samt
Udsnit for Laasen og flere Beslag.

Bagskjæftet med Udsnit for Nummerskiltet og Rappen. Herved mærkes:

Kolbehalsen, der er afrundet og tynd, for
bequemt at kunne omfattes med Haanden;

Kolben, der i Anslaget støtter imod Skulderen.

4. Beslagene.

Beslagene, af Messing, Jern og Staal, tjene
deels til at forbinde Geværets forskjellige Dele,
deels til at styrke Skjæftet og deels til at astrække
Laasen.

Piben fastholdes til Skjæftet ved øverste, mellemste og nederste Ring samt Krydsfjeren.

Øverste Ring med

Sigtekornet, hvis øverste Punkt tjener som forreste Sigtepunkt;

Øverste Baand;

Nederste Baand;

Ladestokhullet, hvorigjennem Ladestoffen gaaer;

Udsnit for Skjæstekornet;

Hul til Ladestokfjertappen.

Mellemste Ring har

et Hul til Ladestokfjernetappen og

to Huller til øverste Rembøileskrue, som holder Ringen paa sin Plads.

Nederste Ring holdes paa sin Plads ved Ansatsen i Skjæftet og ved

Ringfjeren,

hvorved mærkes:

Knoppen og

Stiften, som gaaer igjennem Skjæftet og fastholder Fjeren til dette.

Krydsfjeren gaaer igjennem Svandskruebladet og Skjæftet og har sin Skruemoder i Afstrækkerblikket.

Ladestoffen fastholdes ved

Ladestokfjeren, som er forenet med Ladestokskinnen; herpaa findes

Ladestokfjertappen og Ladestokskinnetappen, der anbringes i Huller i øverste og mellemste Ring, hvorved den øverste Ring holdes paa sin Plads.

Laasen befæstes til Skjæftet ved forreste og bageste Laaseskrue, som gaae tværs igjennem Skjæftet og have deres Skrue-mødre i Laaseblikket.

Sideblikket, som har to Huller for Laaseskrue, tjener til Underlag for disse.

Til Laasens Afstrækning tjener den i Afstrækkerblikket siddende Afstrækker, hvilken ved Haandbøilen beskyttes imod tilfældige Stød og Slag.

Afstrækkerblikket bærer Afstrækkeren, støtter Ladestoffen og styrker Kolbehalsen.

Herved mærkes:

Stødblikket, hvorimod Ladestoffen støtter;

Skruemoder for Haandbøilefjeren;

Skruemoder for Krydsfjeren;

Afstrækkerstolen med et Hul og en Skruemoder for Afstrækkerfjeren;

Afstrækkerpalten til Gjennemgang for Afstrækkeren;

Udsnit for Haandbøilens Hage;

Hul til en Træskruer, Aftrækkerblikkskruen, der fastholder Aftrækkerblikket.

Aftrækkeren,

hvorved mærkes:

Grebet, hvorom Fingeren fatter ved Aftrækket;
Bladet med Hul til Aftrækkerkruen, hvorom Aftrækkeren dreier sig.

Haandbøilen,

hvorved mærkes:

Hagen og
Bladet med Hul for
Haandbøileskruen, som har sin Skruemoder i Aftrækkerblikket.

Geværremmen befæstes i:

Øverste Rembøile, der har et Hul i den venstre og en Skruemoder i den høire Side for øverste Rembøileskruer, som gaaer igjennem mellemste Ring og saaledes tillige tjener til at holde denne paa sin Plads, og nederste Rembøile, der har et Hul i den venstre og en Skruemoder i den høire Side for nederste Rembøileskruer, som gaaer igjennem Hovedet af Bøilefoden, hvilken er indtappet i Kolben og fæstet til denne ved en Stift.

Kolben beskyttes af

Rappen,

hvorved mærkes:

Bladet;
Hælen, hvor Bladet støder til selve Rappen;
To Rappeskruer, Træskruer, som fastholde Rappen til Kolben.

Til Anbringelse af Afdelingens Mærke tjener Nummerstikket, som fastholdes til Skjæftet ved to Træskruer, Nummerstikkskruerne.

Nummerstikket bestaaer af:

Rammen med Udsnit til
Stikket, hvori Bataillonens og Compagniets Nummer, samt Geværets Compagninummer anbringes.

Anm. Ved Ombytning af Geværret forbliver Stikket ved Bataillon, hvorimod Rammen og Skruerne følger med Geværret.

5. Ladestokken.

Ladestokken, af Staal, tjener til at bringe Kuglen tilbunds og til at drive den paa Tappen, ligesom den kan anvendes til at udpompe og udvise Løbet. Den har i den ene Ende en Kolb med fegledannet Udboring, som kan optage Kuglens forreste Deel under Drivningen, og i den anden Ende et Skruestykke for Kradsler og Tapvisker. Det i Kolben værende

Hul tjener til deri at indsætte Stifudslaaeren ved Kradsferens og Tapviskerens Paa- og Afstruening.

6. Bajonnetten.

Bajonnetten, som sættes paa Pibens øverste Ende, gør Geværet til et Stødvaaben. Herved mærkes:

Klingen, af Staal, trekantet;

ved denne mærkes:

Huulslibningerne, hvorved dannes Eggene og Spidsen.

Halsen, som forener Klingen med

Døllen, der omfatter Piben;

herved mærkes:

Ansatsen, som tjener til Støtte for Ringen;
Zigzaggen, et Udsnit for Bajonnetkornet;
Buen, der giver Plads for Bajonnetkornets Gjennemgang;
Stiften, som begrænsfer Ringens Bevægelse.

Ringen, som sidder udenom Døllen og tjener til at fastholde Bajonnetten til Piben.

Paa Ringen mærkes:

Buen, som giver Plads for Bajonnetkornets Gjennemgang;

Stolperne, den ene med et Hul, den anden med Struemoder for Ringskruen, som sammenklemmer Ringen; Stopperen, som støtter mod Døllstiften.

For at de til forskellige Geværer hørende Dele ikke skulle forbyttes ved Adskillelsen, er der paa Geværet anbragt følgende Mærker:

Paa Piben: Aarstal, naar forfærdiget, og Løbenummer i Aarets Leverance.

Paa Laaseblikket: Det Kongelige Navneskiffer med Krone; Modellens Aarstal (M. D. 1848); Aarstal, naar forfærdiget, og Løbenummer i Aarets Leverance.

Paa Ladestokken og paa Bajonnetklingen: Aarstal, naar forfærdiget, og Løbenummer i Aarets Leverance.

Paa Svandskruebladet, Haugen, Sikkerhedshagen, Ringene, Ladestokskinnen, Sideblikket, Haandboilen, Afstrækkerblikket og Rappen: Løbenummer i Aarets Leverance.

§ 4. **Subler Tapriflen** er et Gevær, i hvilket Kuglen, der med Lethed bringes ned i Løbet, tvinges ind i Riffelgangene ved at drives paa en Tap ved Slag med Ladestokken. Den bestaaer af følgende Hoveddele:

1. Piben,
2. Laasen,
3. Skjæftet,
4. Beslagene,
5. Ladestokken,
6. Bajonnetten.

1. Piben.

Piben, Riflens vigtigste Deel, er et af Smedejern forfærdiget Rør. Den er bestemt til at optage Ladningen og til at give Kuglen den rigtige Retning. Udvendig er den kegledannet, undtagen paa den bageste Deel, som er ottekantet. Ved Piben mærkes:

Løbet, det indvendige hule Rum, som overalt har samme Vidde. I dets bageste Deel findes Skruemoderen for Svandskruen.

Bæggene kaldes det Jern, som omgiver Løbet; de ere stærkest ved Kammerenden, den bageste Deel, og svagest ved Munden. Bæggene ere indvendigt forsynede med

fem Riffelgange, som snoe sig fra Munden til Kammeret. Mellemrummene imellem Riffelgangene kaldes Felter. Ved at drive Kuglen paa Tappen, presses Blyet ind i Riffelgangene, og Kuglen vil da, naar den uddrives ved Krudtkraften, bevæge sig rundt om Løbets Midtelinie, som en Skrue i sin Skruemoder. Denne omdreieende Bevægelse, som Kuglen bibeholder i hele sin Bane, er nødvendig for Skudsikkerheden.

Munden er Løbets forreste Abning, og dennes Tværmaal kaldes

Kalibret.

Spillerummet er Forskjellen imellem Kalibret og Kuglens Tværmaal; det er nødvendigt for at Kuglen med Lethed kan føres ned i Løbet, selv om dette skulde være forurenat af Krudtslam.

Bajonnetkornet tjener til at fastholde Bajonnetten til Piben.

Sigtekornet, hvis øverste Punkt tjener som forreste Sigtepunkt.

Biseerudsnittet, hvori Bueviseret anbringes, med Ansatsen, bag hvilken findes indslaaet en ved Rislens Indskydning bestemt Streg, som tjener til Biserets Indstilling, idet Biserets Midtelinie altid skal være stillet paa denne Streg.

Bueviseret bestaaer af:

Det faste Biseer, hvorved mærkes:

Rjærven;

Den faste og den løse Sideplade med Falserne, som danne Leiet for Skyderen;

Buen med en indlagt Plade, paa hvilken er anbragt en Skala, som angiver Skyderens Stilling for de forskjellige Afstande over 300 Alen;

Stiften, som begrænsrer Skyderens Bevægelse og hindrer den i at falde af;

Foden, hvorved Biseret befæstes til Riben;

De trekantede Ansatser, som forhindre at Biseret tabes, om det skulde blive løst.

Skyderen med Rjærv;

Paa sin underste Flade har den efter Længden en Forbygning, hvori den paa det faste Biseer anbragte Stift har sin Plads.

Klemskruen, som holder Skyderen paa sin Plads.

Det faste Biseers eller Skyderens Rjærv tjener som bageste Sigtepunkt.

Svandskruen, som her, da den tillige optager Krudtladningen, kaldes Patentsvandskrue, Fig. 1, b, er den Skrue, som anbringes i Kammerendens Skruemoder og luffer Løbet for Enden. Herved mærkes:

Kammeret, der er den Udboring, som optager Krudtladningen og hvori sidder Tappen, som tjener til Støtte for Kuglen under Drivningen;

Skruestykket;

Rrydsset, hvori Hul for bageste Laasekrue;

Bladet med Hul for Rrydsksruen;

Rnasten, hvorved mærkes:

Skruemoderen for Pistonen;

Ildkanalen, som gaaer fra Bunden af Pistonskruemoderen og udmunder i Kammeret;

Kanalen, som tjener til derigjennem at rense Ildkanalen, og som lukkes ved Kanalskruen.

Pistonen, som tjener til derpaa at anbringe Fæng-
hætten; herved mærkes:

Struestykket;

Firkanten med Bryst, hvorpaa Pistonnøglen
anlægges ved Pistonens Ind- og Udskruening;

Fænghættetappen, der er legledannet og
passer til Fænghætten, saaledes at denne
klemmer, naar den trykkes ned;

Ildkanalen, det igjennem Pistonen gaaende
Gul, som tilligemed dets Forlængelse igjen-
nem Knasten tjener til at forplante Ilden
fra Fænghætten til Krudtladningen.

Anm. Ved nogle Subler Tapriffel, hvor den oprinde-
lige Pibe er casseret, er denne ombyttet med
en Pibe med almindelig Svandskrue. Herved
mærkes da:

Løbet;

Kammeret;

Bæggene;

Riffelgangene;

Mundingen;

Kalibret;

Spillerummet;

Bajonnetkornet;

Sigtetkornet;

Viseerudschnittet med Ansats;

Bueviseret;

Knasten med

Skruemoder og

Ildkanal;

Pistonen;
Svandskruen med
Struestykket;
Tappen;
Krydset med Gul for bageste Laasekrue;
Bladet.

2. Laasen.

Laasen, deels af Staal og deels af Jern, er
den Deel af Geværet, hvorved Ladningens Antændelse
bevirket. Den bestaaer af:

Laaseblikket, hvortil de øvrige Dele befæstes.

Paa den indvendige Side langs den øverste
Kant findes en Forstærkning, der kaldes
Stolpen.

Hanen, hvis Slag bringer Fænghætten til at
give Ild. Herved mærkes:

Kroppen med et firkantet Gul for Nøddens
Firkant;

Ansatsen, som, naar Laasen er taget af
Geværet, og Hanen nedlades, begrænder
dennes Bevægelse ved at støtte imod Laase-
blikkets øverste Kant;

Hovedet og den i samme værende Fordybning,
Mulen, hvis Bund kaldes
Hammerbanen;

Grebet, hvorom Tømmelfingeren griber, naar Hanen skal spændes; det er netflet, for at Fingeren ikke skal glide.

Sikkerhedshagen, som tjener til at holde Hanen i en bestemt Afstand fra Pistonen, idet Hanen hviler imod Sikkerhedshagen; herved mærkes: Grebet og Hul for

Sikkerhedshageskruen, der befæster Sikkerhedshagen til Laaseblikket og har sin Skruemoder i Stolpen. Om denne Skruer skal Sikkerhedshagen kunne bevæge sig ved sin egen Tyngde, saaledes at naar Hanen spændes, og Tapriflen holdes i Anslag, falder den fra af sig selv, og naar Hanen nedlades, medens Tapriflen holdes i den reglementerede Stilling, falder den for af sig selv. Herved dækker Hanemulen Fænghættetappen, uden at Hammerbanen berører Pistonens øverste Flade. Er Fænghætten paasat, vil den ved Hanemulen beskyttes imod at afribes, medens et tilfældigt Slag paa Hanen dog ikke vil forplante sig til Fænghætten, hvorved Uheld forebygges.

Rødde, som dreier sig om den store og lille Røddetap, hvoraf den første gaaer igjennem Laaseblikket, den anden igjennem Studdelen. Den yderste Ende af den store Røddetap danner Firkanten, hvorpaa Hanen sættes og fastholdes ved Haneskruen, som har sin Skruemoder i Firkanten.

Paa Rødde mærkes endvidere: Røddekrabben, Roerne, bageste og mellemste, og Hælen, som er Røddens bageste Deel.

Slagfjeren, som igjennem Rødde meddeler Hanen en omdreieende Bevægelse, ved at Slagfjerkrabben, den yderste Deel af Slagfjerens lange Arm, trykker paa Røddekrabben. Den lange Arm bevæger sig om Slagfjerstiften, der gaaer ind i et Hul i Laaseblikket. Slagfjerens korte Arm har en Flig, der støtter mod Stolpen.

Stangen, som tiener til at fastholde Hanen i en bestemt Stilling, idet dens

Snabel griber ind i Røddens Roer. Staaer Stangsnablen i Mellemroen, kan den ikke hæves ud deraf, uden at Rødden ved Hjælp af Hanen dreies et Stykke tilbage. Staaer den i bageste Ro, er Hanen (eller Laasen) spændt. Stangsnablen hæves ud af Roerne ved et Tryk paa

Stangarmen, hvilket Tryk bevirkes ved Aftrækkeren. Stangen har et Hul til

Stangskruen, om hvilken den bevæger sig. Stangskruen gaaer igjennem Studdelen og har sin Skruemoder i Laaseblikket.

Stangfjeren, som tjener til at tvinge Stangsnablen ind i og holde den i Roerne, ved at dens korte Arm trykker imod Stangen. Dens lange Arm har et Hul for Stangfjerskruen, der fastholder Fjeren til Laaseblikket, hvori den har sin Skruemoder. Stangfjersstiften gaaer ind i et Hul i Laaseblikket.

Studdelen, som tildeels bedækker Rødden og

Stangen, støtter den lille Røddetap og Stangskruen og bidrager herved til Laasens stadige og jevne Gang. Herved mærkes:

Bladet med to Huller, et for den lille Røddetap og et for Stangskruen;

Foden, den tykke Deel, der ligger ind imod Laaseblikket og hvori findes et Hul for Studdelskruen, der fastholder Studdelen til Laaseblikket, hvori den har sin Skruemoder;

Studdelstiften, der gaaer ind i et Hul i Laaseblikket.

3. Skjæftet.

Paa Skjæftet befastes Geværets forskellige Dele og samles herved til et Hele, saa at Geværret beqvemt kan bæres og betjenes. Skjæftet er af Balnødde-træ og herved mærkes:

Forskjæftet, som gaaer fra den forreste Ende til Ansatsen for nederste Ring. Heri findes en Deel af Pibe- og Ladestokrenden samt Udsnit for Ringfjerene og Ansats for mellemste Ring.

Mellemskjæftet, som gaaer fra Forskjæftet til

bageste Kant af Laaseudsnittet. Heri findes en Deel af Pibe- og Ladestokrenden samt Udsnit for Laasen og flere Beslag.

Bagskjæftet med Udsnit for Nummerkiltet og Rappen. Herved mærkes:

Rolbehalsen, der er afrundet og tynd, for beqvemt at kunne omfattes med Haanden; Rolben, som i Anslaget støtter imod Skulderen.

4. Beslagene.

Beslagene, af Messing, Jern og Staal, tjene deels til at forbinde Geværets forskellige Dele, deels til at styrke Skjæftet og deels til at astrække Laasen.

Piben fastholdes til Skjæftet ved øverste, mellemste og nederste Ring samt Krydsfkruen.

Øverste Ring,

hvorved mærkes:

Øverste Baand;

Nederste Baand med Udsnit for Sigtetornet; Ladestokhullet, hvorigjennem Ladestokken gaaer; Hul til Tappen paa øverste Ringsfjer.

Mellemste Ring med

Stolpen, hvori Hul til øverste Rembøilefkrue;

Hul til Tappen paa mellemste Ringsfjer.

Nederste Ring med

Hul til Tappen paa nederste Ringsfjer.

Øverste, mellemste og nederste Ringsfjer tjene til at holde øverste, mellemste og nederste Ring paa deres Plads;

ved Ringsfjerene mærkes:

Knoppen,

Tappen, som passer i Ringens Hul, og

Stiften, som gaaer igjennem Skjæftet og fastholder Fjeren til dette.

Krydsfkruen gaaer igjennem Svandsfkruebladet og Skjæftet og har sin Skruemoder i Afstrækkeblikket.

Ladestokken fastholdes ved

Ladestokfjeren,

som har et Hul for Stiften, hvormed den befæstes til Skjæftet.

Laasen befæstes til Skjæftet ved

forreste og bageste Laasefkrue, som gaaer tværs igjennem Skjæftet (bageste Laasefkrue tillige igjennem Svandsfkruekrydset) og have deres Skruemødre i Laaseblikket.

Sideblikket, som har to Huller for Laasefkrue, tjener til Underlag for disse.

Til Laasens Afstrækning tjener den i Afstrækker-

blikket fiddende Aftrækker, hvilken ved Haandbøilen beskyttes imod tilfældige Stød og Slag.

Aftrækkerblikket bærer Aftrækkeren, støtter Lade-
stokken og styrker Kolbehalsen.

Herved mærkes:

Stødblikket, hvorimod Ladestokken støtter;

Udsnit for Haandbøilestolpen;

Skruemoder for Krybskruen;

Aftrækkerstolen med et Hul og en Skruemoder for
Aftrækkerkruen;

Aftrækkerpalten til Gjennemgang for Aftræk-
keren;

Hul til en Træstrue, Haandbøilekruen;

Aftrækkeren,

hvorved mærkes:

Grebet, hvorom Fingeren fatter ved Aftrækkeren;

Bladet med Hul til Aftrækkerkruen, hvorom Af-
trækkeren dreier sig.

Haandbøilen,

hvorved mærkes:

Forreste Blad med Stolpen, hvori Hul for
Stiften, som fæster Haandbøilen til Skjæftet;

Bageste Blad med Borten, hvori Hul til en
Træstrue,

Haandbøilekruen, som fæster Haandbøilen til
Skjæftet.

Geværremmen besæftes i:

Øverste Rembøile, der har et Hul i den venstre

og en Skruemoder i den høire Side for

øverste Rembøilekruen, som gaaer igjen-
nem Hullet i Stolpen paa mellemste Ring, og

nederste Rembøile, der har et Hul i den venstre
og en Skruemoder i den høire Side for

nederste Rembøilekruen, som gaaer igjennem
Hovedet af

Bøilefoden, hvilken er indtappet i Kolben og
fæstet til denne ved en Stift.

Kolben beskyttes af

Rappen,

hvorved mærkes:

Bladet;

Hælen, hvor Bladet støder til selve Rappen;

Træstruer, Træstruer, som fastholde Rappen
til Kolben.

Til Anbringelse af Afdelingens Mærke tjener
Nummerskiltet, som fastholdes til Skjæftet ved
to Træstruer: Nummerskiltstruerne.

Nummerskiltet bestaaer af:

Rammen med Udsnit til

Skiltet, hvori Bataillonens og Compagniets Num-
mer, samt Geværrets Compagninummer an-
bringes.

Ann. Ved Ombytning af Geværret forbliver Skiltet
ved Bataillonens, hvorimod Rammen og Struerne
følge med Geværret.

5. Ladestokken.

Ladestokken, af Staal, tjener til at bringe Kuglen tilbunds og til at drive den paa Tappen, ligesom den kan anvendes til at udpompe og udviske Løbet. Den har i den ene Ende en

Kolb med kegledannet Udboring, som kan optage Kuglens forreste Deel under Drivningen, og i den anden Ende et

Skruestykke for Kradsler og Tapvisker. Det i Kolben værende

Hul tjener til deri at indsætte Stiftudslaaeren ved Kradslerens og Tapviskerens Paa- og Afstruening.

6. Bajonetten.

Bajonetten, som sættes paa Pibens øverste Ende, gjør Geværet til et Stødvaaben. Herved mærkes:

Klingen, af Staal, trekantet;

Herved denne mærkes:
Hullslibningerne, hvorved dannes Eggene og Spidsen.

Halsen, som forener Klingen med Døllen, der omfatter Piben;

herved mærkes:

Buen, der giver Plads for Bajonnetkornets Gjen-
nemgang;

Udsnittet for Bajonnetkornet;

Knoppen med Skruemoder for Bajonnetfjerstruen.

Bajonnetfjeren, som fastholder Bajonetten til Piben;

herved mærkes:

Ringerne, der tjene til Haandfang, naar Fjeren ved Bajonnetens Aftagning skal løstes over Bajonnetkornet;

Udsnit for Bajonnetkornet og Hul for Bajonnetfjerstruen, som befæster Fjeren til Døllen, hvori den har sin Skruemoder.

Anm. Naar Bajonetten skal aftages eller paasættes, maa Ladestokken først trækkes omtrent 4 Tommer op.

For at de til forskellige Geværer henhørende Dele ikke skulle forbyttes ved Adskillelsen, er der paa Geværet anbragt følgende Mærker:

Paa Piben, Laaseblikket, Bajonnetdøllen og Ladestokken: Årstal og Løbenummer.

Paa Ringene, Sideblikket, Haandbøilen og Rappen: Løbenummer.

Anm. Forsaabidt som Ladestokken, nederste og mellemste Ring og Sideblikket have andre Mærker, hvoraf det kan sees til hvilke Vaaben de henhøre, ere de ikke forsynede med ovennævnte Mærker.

§ 5. **Minieriffen af Model 1828** er et Gøvær, i hvilket Kuglen, der med Lethed bringes ned i Løbet, tvinges ind i Riffelgangene ved Krudtkraftens Virkning paa den i Kuglen værende Udhuling. Den bestaaer af følgende Hoveddele:

1. Piben,
2. Laasen,
3. Skjæftet,
4. Beslagene,
5. Ladestokken,
6. Bajonnetten.

1. Piben.

Piben, Riflens vigtigste Deel, er et af Smedejern forfærdiget Rør. Den er bestemt til at optage Ladningen og til at give Kuglen den rigtige Retning. Udvendig er den flegledannet, undtagen paa den bageste Deel, som er lottekantet. Ved Piben mærkes: Løbet, det indvendige hule Rum, som overalt har samme Vidde. I dets bageste Deel, som kaldes Kammeret, anbringes Ladningen; her findes Skruemoderen for Svandskruen. Bæggene kaldes det Jern, som omgiver Løbet; de ere stærkest ved Kammerenden, den bageste

Deel, og svagest ved Munden. Bæggene er indvendigt forsynede med fem Riffelgange, som snoe sig fra Munden til Kammeret. Mellemrummene imellem Riffelgangene kaldes Felter. Naar Krudtet antændes, trænger Krudtgassen ind i Kuglens Udhuling og tvinger derved Blyet ind i Riffelgangene, saa at Kuglen, naar den uddrives, vil bevæge sig rundt om Løbets Midtelinie, som en Skrue i sin Skruemoder. Denne omdreivende Bevægelse, som Kuglen bibeholder i hele sin Bane, er nødvendig for Skudsikkerheden. Munden er Løbets forreste Åbning, og dennes Tværmaal kaldes Kalibret. Spillerummet er Forskjellen imellem Kalibret og Kuglens Tværmaal; det er nødvendigt for at Kuglen med Lethed kan føres ned i Løbet, selv om dette skulde være forurenat af Krudtflam. Bajonnetkornet tjener til at fastholde Bajonnetten til Piben. Skjæstekornet tjener til at give forreste Ring, hvorpaa Sigtekornet sidder, en fast Stilling imod Piben.

Viseerudsnittet; hvori Klappiseret anbringes, med Ansatsen, paa hvilken findes indslaaet en ved Ristens Indskydning bestemt Streg, som tjener til Viserets Indstilling, idet Viserets Midte-
linie altid skal være stillet paa denne Streg.

Klappiseret bestaaer af:

Det faste Viseer med Kjærv, Fod og Øskener;

den første Klap med Kjærv og Øskener;

den anden Klap med Kjærv og Øskener;

Skruen, hvorom Klapperne bevæge sig.

Det faste Viseers eller Klappernes Kjærv tjener som bageste Sigtepunkt.

Knasten sidder paa Kammerenden; gennem denne gaaer en Deel af Ildkanalen, som udmunder i Løbet. Knasten har en Skruemoder for

Pistonen, som tjener til derpaa at anbringe Fæng-
hætten; herved mærkes:

Skruestykket;

Firkanten, hvorpaa Pistonnøglen anlægges ved Pistonens Ind- og Udskruening;

Fænghættetappen, der er legledannet og passer til Fænghætten, saaledes at denne klemmer, naar den trykkes ned;

Ildkanalen, det igjennem Pistonen gaaende Hul, som tilligemed dets Forlængelse igjennem Knasten tjener til at forplante Ilden fra Fænghætten til Krudtladningen.

Svandskruen er den Skruc, som anbringes i Kammerendens Skruemoder og lukker Løbet for Enden. Herved mærkes:

Skruestykket;

Krydsst, den Deel, som støder op til Pistons Kammerende;

Bladet med Hul for Krydskruen.

2. Laasen.

Laasen, deels af Staal og deels af Jern, er den Deel af Geværet, hvorved Ladningens Antændelse bevirkes. Den bestaaer af:

Laaseblikket, hvortil de øvrige Dele befæstes.

Paa den indvendige Side langs den øverste Kant findes to Forstærkninger, som kaldes Stolperne, og foran en

Borte til Skruemoderen for forreste Laasefrue.

Hanen, hvis Slag bringer Fænghætten til at give Ild. Herved mærkes:

Kroppen med et firkantet Hul for Røddens Firkant;

Ansatsen, som, naar Laasen er taget af Geværet, og Hanen nedlades, begrænder dens Bevægelse ved at støtte imod Laaseblikkets øverste Kant;

Brystet, hvormed Hanen hviler mod Sikkerhedshagen;

Hovedet og den i samme værende Fordybning, Mullen, hvis Bund kaldes

Hammerbanen;

Spalten, igjennem hvilken Stykkerne af den brugte Fænghætte kunne udtages;

Grebet, hvorom Tømmelfingeren griber, naar Hanen skal spændes; det er netfilet, for at Fingeren ei skal glide.

Sikkerhedshagen, som tjener til at holde Hanen i en bestemt Afstand fra Pistonen, idet Hanens Bryst hviler imod Sikkerhedshagen; herved mærkes:

Grebet og Hul for

Sikkerhedshageskruen, der befæster Sikkerhedshagen til Laaseblikket og har sin Skruemoder i den forreste Stolpe. Om denne Skruer skal Sikkerhedshagen kunne bevæge sig ved sin egen Tyngde, saaledes at naar Hanen spændes, og Riflen holdes

i Anslag, falder den fra af sig selv, og naar Hanen nedlades, medens Riflen holdes i den reglementerede Stilling, falder den for af sig selv. Herved dækker Hanemullen Fænghættetappen, uden at Hammerbanen berører Pistonens øverste Flade. Er Fænghætten paasat, vil den ved Hanemullen beskyttes imod at afribes, medens et tilfældigt Slag paa Hanen dog ikke vil forplante sig til Fænghætten, hvorved Uheld forebygges.

Rødden, som dreier sig om den

store og lille Røddetap, hvoraf den første gaacr igjennem Laaseblikket, den anden igjennem Studdelen. Den yderste Ende af den store Røddetap danner

Firkanten, hvorpaa Hanen sættes og fastholdes ved

Haneskruen, som har sin Skruemoder i Firkanten.

Paa Rødden mærkes endvidere:

Røddekrabben,

Roerne, bageste og mellemste, og

Hælen, som er Røddens bageste Deel.

Slagfjeren, som igjennem Nødden meddeler Hanen en omdreieude Bevægelse, ved at Slagfjerkrabben, den yderste Deel af Slagfjerens

lange Arm, trykker paa Nøddekrabben. Den lange Arm bevæger sig om

Slagfjerstiften, der gaaer ind i et Hul i Laaseblikket. Slagfjerens

korte Arm har en Flig, der støtter mod forreste Stolpe og heri et Hul til

Slagfjerskruen, som befæster Slagfjeren til Laaseblikket.

Stangen, som tjener til at fastholde Hanen i en bestemt Stilling, idet dens

Snabel griber ind i Nøddens Roer. Staaer Stangsnablen i Mellemroen, kan den ikke

hæves ud deraf, uden at Nødden ved Hjælp af Hanen dreies et Stykke tilbage. Staaer

den i bageste Ro, er Hanen (eller Laasen) spændt; Stangsnablen hæves ud af Roerne ved et Tryk paa

Stangarmen, hvilket Tryk bevirkes ved Aftrækkeren. Stangen har et Hul til

Stangskruen, om hvilken den bevæger sig.

Stangskruen gaaer igjennem Studdelen og har sin Skruemoder i Laaseblikket.

Stangfjeren, som tjener til at tvinge Stangsnablen ind i og holde den i Roerne, ved at dens korte Arm trykker imod Stangen. Dens lange Arm har et Hul for

Stangfjerskruen, der fastholder Fjeren til Laaseblikket, hvori den har sin Skruemoder.

Stangfjerstiften gaaer ind i et Hul i Laaseblikket.

Studdelen, som tildeels bedækker Nødden og Stangen, støtter den lille Nødde- og Stangskruen og bidrager herved til Laasens stadige og jevne Gang. Herved mærkes: Bladet med to Huller, et for den lille Nødde- og et for Stangskruen;

Foden, den tykke Deel, der ligger ind imod Laaseblikket, og hvori findes et Hul for Studdelskruen, der fastholder Studdelen til Laaseblikket, hvori den har sin Skruemoder;

Studdelstiften, der gaaer ind i et Hul i Laaseblikket.

3. Skjæftet.

Paa Skjæftet befæstes Geværets forskellige Dele og samles herved til et Hele, saa at Geværet be-
 gvent kan bæres og betjenes. Skjæftet er af
 Bøgetræ og herved mærkes:

Forfjæftet, som gaaer fra den forreste Ende til
 Ansatsen for nederste Ring. Heri findes en
 Deel af Pibe- og Ladestokrenden samt
 Udsnit for Skjæstekornet og Ringsjereene.

Mellemfjæftet, som gaaer fra Forfjæftet til
 bageste Kant af Laaseudsnittet. Heri findes
 en Deel af Pibe- og Ladestokrenden
 samt Udsnit for Laasen og flere Beslag.

Bagskjæftet med Udsnit for Nummerstillet og
 Rappen. Herved mærkes:

Rolbehalsen, der er afrundet og tynd, for
 beqvemt at kunne omfattes med Haanden;

Rolben, der i Anslaget støtter imod Skulderen.

4. Beslagene.

Beslagene, af Messing, Jern og Staal, tjene
 deels til at forbinde Geværets forskellige Dele, deels
 til at styrke Skjæftet og deels til at aftrække Laasen.

Piben fastholdes til Skjæftet ved øverste, mel-
 lemste og nederste Ring samt Krydsstruen.

Øverste Ring med

Sigtekornet, hvis øverste Punkt tjener som
 forreste Sigtepunkt;

Øverste Baand;

Nederste Baand;

Ladestokhullet, hvorigjennem Ladestokken gaaer;

Udsnit for Skjæstekornet;

Hul for Tappen paa den

øverste Ringsjere, som holder øverste Ring paa
 sin Plads,

hvorved mærkes:

Knoppen,

Tappen, som passer i Ringens Hul, og

Stiften, som gaaer igjennem Skjæftet og fast-
 holder Sjeren til dette.

Mellemste Ring har

to Huller til øverste Rembøilestrue, som
 holder Ringen paa sin Plads.

Nederste Ring holdes paa sin Plads ved An-
 satsen i Skjæftet og ved
 nederste Ringsjere,

hvorved mærkes:

Knoppen og

Stiften, som gaaer igjennem Skjæftet og fast-
 holder Sjeren til dette.

Krydsstruen gaar igjennem Svandsstruebladet og Skjæftet og har sin Skruemoder i Aftrækkerblikket.

Radestøtten fastholdes ved

Radestøtstjeren;

som har et Hul for Stiften, hvorved den befastes til Skjæftet.

Raasen befastes til Skjæftet ved forreste og bageste Raasestrue, som gaae tværs igjennem Skjæftet og have deres Skruemodre i Raaseblikket.

Sideblikket, som har to Huller for Raasestruerne, tjener til Underlag for disse.

Til Raasens Afstrækning tjener den i Aftrækkerblikket siddende Aftrækker, hvilken ved Haandbøilen beskyttes imod tilfældige Stød og Slag.

Aftrækkerblikket bærer Aftrækkeren, støtter Radestøtten og styrker Kolbehalsen.

Her ved mærkes:

Stødblikket, hvorimod Radestøtten støtter;

Udsnit for Bøilefoden;

Borten med Skruemoder for Krydsstruen;

Aftrækkerstolen med et Hul og en Skruemoder for Aftrækkerstruen;

Aftrækkerpalten til Gjennemgang for Aftrækkeren;

Udsnit for Haandbøilens Hage; Hul til en Træstrue, Aftrækkerblikkstruen, der fastholder Aftrækkerblikket.

Aftrækkeren,

hvorved mærkes:

Grebet, hvorom Fingeren fatter ved Aftrækkeret; Bladet med Hul til Aftrækkerstruen, hvorom Aftrækkeren dreier sig.

Haandbøilen,

hvorved mærkes:

Hagen og Bladet med Udsnit for Bøilefoden.

Geværremmen befastes i:

Øverste Rembøile, der har et Hul i den venstre og en Skruemoder i den høire Side for øverste Rembøilestrue, som gaaer igjennem mellemste Ring og saaledes tillige tjener til at holde denne paa sin Plads, og nederste Rembøile, der har et Hul i den venstre og en Skruemoder i den høire Side for nederste Rembøilestrue, som sidder i Hovedet af Bøilefoden, som gaaer igjennem Haandbøilen og Aftrækkerblikket og fæstes til Skjæftet ved en Stift.

Kolben beskyttes af:

Rappen,

hvorved mærkes:

Bladet;

Hælen, hvor Bladet støder til selve Rappen;

To Rappeskruer, Træskruer, som fastholde Rappen til Kolben.

Til Anbringelse af Afdelingens Mærke tjener:

Nummerskiltet, som fastholdes til Skjæftet ved to Træskruer, Nummerskiltskrueerne.

Nummerskiltet bestaaer af:

Rammen med Udsnit til

Skiltet, hvori Bataillonens og Compagniets Nummer, samt Geværets Compagninummer anbringes.

Anm. Ved Ombytning af Geværret forbliver Skiltet ved Bataillonens, hvorimod Rammen og Skrueerne følge med Geværret.

5. Ladestokken.

Ladestokken, af Staal, tjener til at bringe Kuglen tilbunds; ligesom den kan anvendes til at udpompe og udviske Løbet. Den tykkeste Ende, Kolben, med Udhuling for Kuglen, har en Skruemoder for Kradsfer og Bisper, og et Hul til deri at indsætte Stiftudslaaeren ved Kradsferens og Bisperens Paa- og Afskruening.

6. Bajonnetten.

Bajonnetten, som sættes paa Ribens øverste Ende, gjør Geværret til et Stødvaaben. Herved mærkes:

Klingen, af Staal, trekantet;

ved denne mærkes:

Huulflibningerne, hvorved dannes Eggene og Spidsen.

Halsen, som forener Klingen med

Døllen, der omfatter Ribens;

herved mærkes:

Buen, der giver Plads for Bajonnetkornets Gjennemgang;

Udsnittet for Bajonnetkornet;

Knoppen med Skruemoder for Bajonnettskruen.

Bajonnettskruen, som fastholder Bajonnetten til Ribens;

herved mærkes:

Bingerne, der tjene til Haandsfang, naar Fjeren ved Bajonnettens Ustagning skal løstes over Bajonnetkornet;

Udsnit for Bajonnetkornet og Hul for Bajonnettskruen, som befæster Fjeren til Døllen, hvori den har sin Skruemoder.

For at de til forskjellige Geværer hørende Dele ikke skulle forbyttes ved Adskillelsen, er der paa Geværet anbragt følgende Mærker:

Paa Piben: Årstal, naar forfærdiget, og Løbenummer i Årets Leverance.

Paa Laasbliffet: Modellens Årstal (M. D. 1828); Årstal, naar forfærdiget, og Løbenummer i Årets Leverance.

Paa Bajonnetklingen: Årstal, naar forfærdiget, og Løbenummer i Årets Leverance.

Paa Svandskruebladet, Hanen, Sikkerhedshagen, Ringene, Sidebliffet, Haandbøilen, Aftækkerbliffet og Rappen: Løbenummer i Årets Leverance.

§ 6. Minieriffen af fransk Model er et Gevær, i hvilket Kuglen, der med Lethed bringes ned i Løbet, tvinges ind i Riffelgangene ved Krudtkraftens Virkning paa den i Kuglen værende Ud- huling.

Af denne have to Modeller, den ene med almindelig Svandskrue og Laas, den anden med Patentsvandskrue og med saakaldet bagudliggende Laas.

1. Minieriffel af fransk Model med almindelig Laas bestaaer af følgende Hoveddele:

1. Piben,
2. Laasen,
3. Skjæftet,
4. Beslagene,
5. Ladestokken,
6. Bajonnetten.

1. Piben.

Piben, Riflens vigtigste Deel, er et af Smedejern forfærdiget Rør. Den er bestemt til at optage Ladningen og til at give Kuglen den rigtige Retning. Udvendig er den kegledannet, undtagen paa

den bageste Deel, som er ottekantet. Ved Piben mærkes:

Løbet, det indvendige hule Rum, som overalt har samme Vidde. I dets bageste Deel, som kaldes Kammeret, anbringes Ladningen; her findes Skruemoderen for Svandskruen.

Bæggene kaldes det Jern, som omgiver Løbet; de ere stærkest ved Kammerenden, den bageste Deel, og svagest ved Mundingen. Bæggene

ere indvendigt forsynede med fem Riffelgange, som snoe sig fra Mundingen til Kammeret. Mellemrummene imellem Riffelgangene kaldes Felter. Naar Krudtet antændes, frænger Krudtgassen ind i Kuglens Ud- huling og tvinger derved Blyet ind i Riffelgan- gene, saa at Kuglen, naar den uddrives, vil bevæge sig rundt om Løbets Midtelinie, som en Skruer i sin Skruemoder. Denne om- dreieude Bevægelse, som Kuglen bibeholder i hele sin Bane, er nødvendig for Skudsikker- heden.

Mundingen er Løbets forreste Abning, og dennes

Tværmaal kaldes

Kalibrer.

Spilrummet er Forskjellen imellem Kalibrer og Kuglens Tværmaal; det er nødvendigt for at Kuglen med Lethed kan føres ned i Løbet, selv om dette skulde være forurenet af Krudtslam.

Bajonnetkornet tjener til at fastholde Bajon- netten til Piben.

Sigtekornet, hvis øverste Punkt tjener som for- reste Sigtepunkt.

Biseerudsnittet, hvori Galgeviferet anbringes, med Ansatsen, paa hvilken findes indslaaet en ved Rislens Indskyding bestemt Streg, som tjener til Biserets Indstilling, idet Biserets Midte- linie altid skal være stillet paa denne Streg.

Galgeviferet bestaaer af:

Det faste Biseer med Kjærv, Fod og Østen, hvori Hul til

Biseerskruen, hvorom Galgen dreier sig; Galgen med et Hul i den ene Side og en Skruemoder i den anden Side for Biseer- skruen; herpaa er anbragt en Skala;

Skhyderen med Kjærv er bevægelig i Galgen og fastholdes i sin Stilling af Fjeren med Fjerskruen.

Det faste Biseers eller Skyderens Rjær
tjener som bageste Sigtepunkt.

Rnasten sidder paa Kammerenden; gennem denne
gaaer en Deel af Ildkanalen, som udmun-
der i Løbet. Rnasten har en Skruemoder for

Pistonen, som tjener til derpaa at anbringe Fæng-
hætten; herved mærkes:

Skruestykket;

Firkanten med Bryst, hvorpaa Piston-
nøglen anlægges ved Pistonens Ind- og
Udstrøming;

Fænghættetappen, der er fegledannet og
passer til Fænghætten, saaledes at denne
klemmer, naar den trykkes ned;

Ildkanalen, det igjennem Pistonen gaaende
Gul, som tilligemed dets Forlængelse, igjen-
nem Rnasten tjener til at forplante Ilden
fra Fænghætten til Krudtladningen.

Skruemoderen er den Skruer, som anbringes i
Kammerendens Skruemoder og lukker Løbet for
Løbet. Herved mærkes:

Skruestykket;

Krydsset, den Deel, som støder op til Pi-
bens Kammerende;
Bladet med Gul for Krydsfruen.

2. Laasen.

Laasen, deels af Staal og deels af Jern, er
den Deel af Geværet, hvorved Ladningens Antæn-
delse bevirkes. Den bestaaer af:

Laaseblikket, hvortil de øvrige Dele befæstes.

Paa den indvendige Side langs den øverste
Kant findes en Forstærkning, som kaldes
Stolpen.

Hanen, hvis Slag bringer Fænghætten til at give
Ild. Herved mærkes:

Kroppen med et firkantet Gul for Røddens
Firkant;

Ansatsen, som, naar Laasen er taget af Ge-
været og Hanen nedlades, begrænses dennes
Bewægelse ved at støtte mod Laaseblikkets
Kant;

Hovedet og den i samme værende Fordybning,

Møllen, hvis Bånd kaldes

Hammerbanen;

Grøbet, hvormed Tommelfingeren griber; naar Hanen skal spændes; det er netfilet, for at Fingeren ei skal glide.

Rødden, som dreier sig om den store og lille Røddetap, hvoraf den første gaaer igjennem Raaseblikket, den anden igjennem Studdelen. Den yderste Ende af den store Røddetap danner

Firkanten, hvorpaa Hanen sættes og fastholdes ved

Haneskruen, som har sin Skruemoder i Firkanten.

Paa Rødden mærkes endvidere: Røddetrabben;

Roerne, bageste, mellemste og forreste (eller Sikkerhedsroen);

Hælen, der er Røddens bageste Deel.

Slagfjeren, som igjennem Rødden meddeler Hammeren en omvendt Bevægelse, ved at

Slagfjerkrabben, den yderste Deel af Slagfjerens

Lange Arm, trykker paa Røddetrabben. Den lange Arm bevæger sig om

Slagfjerstiften, der gaaer ind i et Hul i Raaseblikket. Slagfjerens korte Arm støtter imod Stolpen med Fligen, som har et Hul for Slagfjerskruen, der befæster Slagfjeren til Raaseblikket.

Stangen, som tjener til at fastholde Hanen i en bestemt Stilling, idet dens

Snabel griber ind i Røddens Roer. Staaer Stangsnablen i forreste Ro (eller Sikkerhedsroen), da dækker Hanemulen Fænghættetappen, uden at Hammerbanen berører Pistonens øverste Flade; er Fænghætten paasat, vil den ved Hanemulen beskyttes imod at afrives, medens et tilfældigt Slag paa Hanen dog ikke vil forplante sig til Fænghætten, hvorved Uheld forebygges. Stangsnablen kan vel hæves ud af Sikkerhedsroen, men Hanen vil ikke herved udøve et saa stærkt Slag, at Fænghætten giver Id. Staaer Stangsnablen i mellemste Ro, kan den ikke hæves ud deraf, uden at Rødden ved Hjælp af Hanen dreies et Stykke tilbage. Staaer Stang-

ind i snablen, bageste No, er Hanen (eller Laafen) spændt. Stangsnablen hæves

ud af Roerne ved et Tryk paa

Stangarmen, hvilket Tryk bevirkes ved Af-
trykningen. Stangen har et Hul til

Stangskruen, om hvilken den bevæger sig.
Stangskruen gaaer igjennem Studdelen og
har sin Skruemoder i Laaseblikket.

Stangfjeren, som tjener til at tvinge Stang-
snablen ind i og holde den i Roerne, ved at
dens

korte Arm trykker imod Stangen. Dens
 lange Arm har et Hul for

Stangfjerskruen, der fastholder Fjeren til
Laaseblikket, hvori den har sin Skruemoder.

Stangfjersstiften gaaer ind i et Hul i
Laaseblikket.

Studdelen, som tildeels bedækker Nødden og
Stangen, støtter den lille Nøddetap og Stang-
skruen og bidrager herved til Laasens stadige
og jævne Gang. Herved mærkes:

Bladet med to Huller, det for den lille
Nøddetap og et for Stangskruen;

Foden, den tykke Deel, der ligger ind imod
Laaseblikket og hvori findes et Hul for
Studdelskruen, der fastholder Studdelen
til Laaseblikket, hvori den har sin Skruemoder:

Studdelstiften, der gaaer ind i et Hul i
Laaseblikket.

3. Skjæftet.

Paa Skjæftet befæstes Geværets forskellige
Dele og samles herved til et Hele, saa at Geværet
bequemt kan bæres og betjenes. Skjæftet er af
Baldnøddetræ og herved mærkes:

Forskjæftet, som gaaer fra den forreste Ende til An-
satsen for nederste Ring. Heri findes en Deel
af Pipe- og Ladestokrenden samt Udsnit
for Ringfjerene og Ansatsen for mellemste
Ring.

Mellemskjæftet, som gaaer fra Forskjæftet til
bageste Kant af Laaseudsnittet. Heri findes
en Deel af Pipe- og Ladestokrenden,
samt Udsnit for Laasen og flere Beslag.

Bagskjæftet med Udsnit for Nummerfildet og
Rappen. Herved mærkes:

10mi Kolbehjælpen, der er afrundet og tynd, for
 101 bekvemt at kunne omfattes med Haanden;
 102 Piben, der i Anslaget støtter imod Stul-
 103 deren.

4. Beslagene.

Beslagene, af Messing, Jern og Staal, tjene
 deels til at forbinde Gæverets forskellige Dele,
 deels til at styrke Skjæftet og deels til at afstrække
 Laasen.

Piben fastholdes til Skjæftet ved øverste, mel-
 lemste og nederste Ring samt Krydsstruen.

Øverste Ring.

hvorved mærkes:

Øverste Baand;
 Nederste Baand;
 Ladestokbullet, hvor igennem Ladestoffen gaaer;
 Hul til Tappen paa

øverste Ringfjer, som holder øverste Ring paa
 sin Plads,

hvorved mærkes:

Knoppen,
 Tappen, som passer i Ringens Hul, og
 Stiften, som gaaer igennem Skjæftet og fast-
 holder Fjeren til dette,

Mellemste Ring med

Stolpen, hvortil øverste Rembøile er befæ-
 stet, og
 nederste Ring holdes paa deres Blads ved
 mellemste og nederste Ringfjer,

hvorved mærkes:

Knoppen og
 Stiften, som gaaer igennem Skjæftet og fasthol-
 der Fjeren til dette.

Krydsstruen gaaer igennem Svandskruebladet
 og Skjæftet og har sin Skruemoder i Afstræk-
 kerblikket.

Ladestoffen fastholdes ved

Ladestokfjeren,

som har et Hul for Stiften, hvorved den befæ-
 stes til Skjæftet.

Laasen befæstes til Skjæftet ved

forreste og bageste Laaseskrue, som gaae
 tværs igennem Skjæftet og have deres Skrue-
 mødre i Laaseblikket.

Sideblikket, som har to Huller for Laaseskruerne,
 tjener til Underlag for disse.

Til Laasens Afstrækning tjener den i Afstræk-
 kerblikket stidende Afstrækker, hvilken ved Haand-
 bøilen beskyttes imod tilfældige Stød og Slag.

Aftrækkerblikket bærer Aftrækkeren, støtter Ladestoffen og styrker Kolbehalsen.

hvorved mærkes:
 Stødblikket, hvorimod Ladestoffen støtter;
 Udsnit for Bøilesoden;
 Borten med Skruemoder for Krybskruen;
 Aftrækkerstolen med et Gul og en Skruemoder for
 Aftrækkerkruen;
 Aftrækkerpalten til Gjennemgang for Aftrækkeren;
 Udsnit for Haandbøilens Hage;
 Gul til en Træskruer, Aftrækkerblikkskruen, der fastholder Aftrækkerblikket.

Aftrækkeren,

hvorved mærkes:
 Grebet, hvorom Fingeren fatter ved Aftrækkeret;
 Bladet med Gul til Aftrækkerkruen, hvorom Aftrækkeren dreier sig.

Haandbøilen,

hvorved mærkes:
 Hagen, og
 Bladet med Udsnit for Bøilesoden.

Geværremmen befæstes i:

Øverste Membråle, der ved en Stift, hvorom den kan dreie sig, er nittet til Stolpen paa mellemste Ring, og

Nedre Membråle, der ved en Stift, hvorom den kan dreie sig, er nittet til Hovedet af

Bøilesoden, som gaaer igjennem Haandbøilen og Aftrækkerblikket og fæstes til Skjættet ved en Stift.

Kolben beskyttes af:

Rappen,

hvorved mærkes:

Bladet;
 Hælen, hvor Bladet støder til selve Rappen;
 To Rappeskruer, Træskruer, som fastholder Rappen til Kolben.

Til Anbringelse af Afdelingens Mærke tjener:

Nummerskiltet, som fastholdes til Skjættet ved to Træskruer, Nummerskiltskruerne.

3 Nummerskiltet anbringes Bataillonens og Compagniets Nummer, samt Geværrets Compagninummer.

Ann. Ved Ombytning af Geværret forbliver Skiltet ved Bataillonens, hvorimod Skruerne følge med Geværret.

5. Ladestokken.

Ladestokken, af Staal, tjener til at bringe Kuglen tilbunds, ligesom den kan anvendes til at udpompe og udviske Løbet. Den har i den ene Ende en Kolb med Udhuling for Kuglen, og i den anden Ende et

Skruestykke for Kradsen og Biffer. Det i Kolben værende

Hul tjener til deri at indfætte Stifstudslaaeren ved
Kraadsferens og Visserens Paa- og Afskruening.

6. Bajonnetten.

Bajonnetten, som sættes paa Pibens øverste
Ende, gjør Geværet til et Stødvaaben. Herved
mærkes:
Klingen, af Staal, trekantet;

hved denne mærkes:

Hullslibningerne, hvorved dannes

Aggene og

Spidsen.

Halven, som forener Klingen med
Dølkraan, der omfatter Piben;

herved mærkes:

Anslættet, som tjener til Støtte for Klingen;

Stygaggen, et Udsnit for Bajonnetkornet;

Buen, der giver Plads for Bajonnetkornets Gjen-
nemgang;

Stiften, som begrænser Ringens Bevægelse.

Ringens, som sidder udenom Døllen og tjener til
at fastholde Bajonnetten til Piben.

Paa Ringen mærkes:

Buen, som giver Plads for Bajonnetkornets Gjen-
nemgang;

Stolperne, den ene med et Hul, den anden med
Skruemoder for

Kraadsfæruen, som sammenklemmer Ringen;

Stopperen, som støtter mod Døllestiften.

Før at de til forskellige Geværer henhørende
Dele ikke skulle forbyttes ved Adskillelsen, er Ge-
værets Løbenummer anbragt paa følgende
Stykker:

Piben, Laasen, Ladestokken, Bajonnetten,
Svandsfæruen, Hanen, Ringene, Sideblik-
ket, Haandbøilen, Afstrækkerblikket og
Rappen.

II. Minieriffel af fransk Model med bag-
udliggende Laas bestaaer af følgende Hoveddele:

1. Piben,
2. Laasen,
3. Skjæftet,
4. Beslagene,
5. Ladestokken,
6. Bajonnetten.

1. Piben.

Piben, Riflens vigtigste Deel, er et af Smødejern
forsærdiget Rør. Den er bestemt til at optage
Ladningen og til at give Kuglen den vigtige Ret-

ning. Udvendig er den kugledannet, undtagen paa den bageste Deel, som er ottekantet. Ved Piben mærkes:

Løbet, det indvendige hule Rum, som overalt har samme Vidde. I dets bageste Deel, findes Skruemoderen for Svandskruen.

Bæggene kaldes det Jern, som omgiver Løbet; de ere stærkest ved Kammerenden, den bageste Deel, og svagest ved Munden. Bæggene ere indvendigt forsynede med

fem Riffelgange. Som snø sig fra Munden til Kammeret. Mellemrummene imellem Riffelgangene kaldes Felter. Naar Krudtet antændes, trænger Krudtgassen ind i Kuglens Udhuling og tvinger derved Blyet ind i Riffelgangene, saa at Kuglen, naar den uddrives, vil bevæge sig rundt om Løbets Midtelinie som en Skrue i sin Skruemoder. Denne om-dreieude Bevægelse, som Kuglen bibeholder i hele sin Bane, er nødvendig for Skudsikker-

heden. I den forreste Abning, og den næste Sværmaal kaldes

Kalibret.

Spillerummet er Forskjellen imellem Kalibret og Kuglens Tværmaal; det er nødvendigt for at Kuglen med Lethed kan føres ned i Løbet, selv om dette skulde være forurenet af Krudtflam.

Bajonnetkornet tjener til at fastholde Bajonnetten til Piben.

Sigtekornet, hvis øverste Punkt tjener som forreste Sigtepunkt.

Biseerudskiftet, hvori Galgebiseret anbringes, med Ansatsen, paa hvilken findes indslaaet en ved Rislens Indskydning bestemt Streg, som tjener til Biserets Indstilling, idet Biserets Midtelinie altid skal være stillet paa denne Streg.

Galgebiseret bestaaer af:

Det faste Biseer med Kjærv, Fod og Øsken, hvori Hul til

Biseerskruen, hvorm Galgen dreier sig; Galgen med et Hul i den ene Side og en Skruemoder i den anden Side for Biseerskruen; herpaa er anbragt en Skala;

Skyderen med Kjærv er bevægelig i Galgen og fastholdes i sin Stilling af Fieren med Fierskruen.

Det faste Biseers, eller Skyderens Kjærv tjener, som bageste Sigtepunkt.

Svandskruen, som her, da den tillige optager Krudtladningen, kaldes Patent-svandskruue, er den Skruue, som anbringes i Kammerendens Skruemoder og lukker Løbet for Enden. Herved mærkes:

Kammeret, der er den Udboring, som optager Krudtladningen;

Skruestykket;

Bladet med Hul for Krydskruen;

Knasten med

Skruemoder for Pistonen,

Ildkanalen, som gaaer fra Bunden af Pistonskruemoderen og udmunder i Kammeret.

Pistonen, som tjener til derpaa at anbringe Fænghætten; herved mærkes:

Skruestykket;

Knasten med Bryst, hvorpaa Piston-

nøglen anlægges ved Pistonens Ind- og Udskruening;

Fænghættetappen, der er fegledannet og passer til Fænghætten, saaledes at denne klemmer, naar den trykkes ned;

Ildkanalen, det igjennem Pistonen gaaende Hul, som tilligemed dets Forlængelse igjennem Knasten tjener til at forplante Ilden fra Fænghætten til Krudtladningen.

2. Laasen.

Laasen, deels af Staal og deels af Jern, er den Deel af Geværet, hvorved Ladningens Antændelse bevirkes. Den bestaaer af:

Laaseblikket, hvortil de øvrige Dele befæstes. Paa den indvendige Side findes en Forstærkning, som kaldes

Stolpen, hvorimod Slagsfierens Flig støtter.

I Laaseblikkets bageste Ende er et

Udsnit for Hage-Laaseskruen.

Hanen, hvis Slag bringer Fænghætten til at give Ild. Herved mærkes:

Kroppen med et serkantet Hul for Røddens
Serkant;

Hovedet og den i samme værende Fordybning,

Mulen, hvis Bund kaldes

Hammerbanen;

Grebet, hvorom Tommelfingeren griber, naar
Hanen skal spændes; det er netflet, for
at Fingeren ei skal glide.

Rødden, som dreier sig om den

store og lille Røddetap, hvoraf den
første gaaer igjennem Laaseblikket, den
anden igjennem Studdelen. Den yderste
Ende af den store Røddetap danner

Serkanten, hvorpaa Hanen sættes og fast-
holdes ved

Haneskruen, som har sin Skruemoder i
Serkanten.

Paa Rødden mærkes endvidere:

Rjædespalten og et Hul samt et Udsnit
til Rjædens ene Par Tapper;

Roerne, bageste, mellemste og forre-
ste (eller Sikkerhedsroen);

Hælen, Røddens forreste Deel, der, naar
Laasen er aflaget, og Hanen nedlades, be-
grænses Røddens Omdreining ved at
støtte imod Studdelens Fod;

Rjæden, som forbinder Rødden med Slagfjeren;
den har i hver Ende et Par

Tapper, hvoraf det ene Par anbringes i Rød-
den og det andet Par i Slagfjerkrabben.

Fjeren, som haade et Slagfjer og Stangfjer.
Herved mærkes:

Den lange Arm, der tjener som Slagfjer
og som saadan igjennem Rjæden og Rød-
den bibringer Hanen en omdreierende Be-
vægelse, ved at

Slagfjerkrabben, den yderste Deel, med
Rjædespalten, trykker paa Rjæden og
derigjennem paa Rødden. Den lange
Arm bevæger sig om

Slagfjerstiften, der gaaer ind i et Hul
i Laaseblikket;

Den korte Arm, der med Fligen støtter
imod Stolpen og hvis yderste Ende tje-
ner som Stangfjer og som saadan twin-

ger Stangsnablen ind i og holder den i Roerne.

Stangen, som tjener til at fastholde Hanen i en bestemt Stilling, i det dens

Skræbel griber ind i Nøddens Roer. Staaer Stangsnablen i forreste Ro (eller Sikkerhedsroen), da dækker Hanemulen Fænghæt-tetappen, uden at Hammerbanen berø-rer Pistonens øverste Flade; er Fæng-hætten paasat, vil den ved Hanemulen be-skyttes imod at afriives, medens et til-fældigt Slag paa Hanen dog ikke vil forplante sig til Fænghætten, hvorved Uheld forebygges. Stangsnablen kan vel hæves ud af Sikkerhedsroen, men Hanen vil ikke herved udøve et saa stærkt Slag, at Fænghætten giver Ild. Staaer Stangsnablen i mellemste Ro, kan den ikke hæ-ves ud deraf, uden at Nødden ved Hjælp af Hanen dreies et Stykke tilbage. Staaer Stangsnablen i bageste Ro, er Hanen (eller Laasen) spændt. Stangsnablen hæves ud af Roerne ved et Tryk paa

Stangarmen, hvilket Tryk bevirkes ved Af-trækkeren. Stangen bevæger sig om Tapperne, som sidde i tilsvarende Hul-ler i Laaseblikket og Studdelen.

Studdelen, som tildeels bedækker Nødden og Stangen, støtter den lille Nøddetap og den ene Stangtap og bidrager herved til Laasens stadige og jevne Gang. Herved mærkes: Bladet med to Huller, et for den lille Nød-detap og et for den ene Stangtap; to Fødder med Huller for de to Studdelskruer, som befæste Studdelen til Laaseblikket, hvori de have deres Skrue-mødre.

3. Skjæftet.

Paa Skjæftet befæstes Geværets forskjellige Dele og samles herved til et Hele, saa at Geværet be-qvemt kan bæres og betjenes. Skjæftet er af Bald-nøddetræ og herved mærkes:

For skjæftet, som gaar fra den forreste Ende til Ansatsen for nederste Ring. Heri findes en Deel af Pipe- og Ladestokrenden samt

Udsnit for Ringsfjerene og Ansatsen for mellemste Ring.

Mellemskjæftet, som gaaer fra Forskjæftet til bageste Kant af Laaseudsnittet. Heri findes en Deel af Pibe- og Ladestokrenden, samt Udsnit for Laasen og flere Beslag.

Bagskjæftet med Udsnit for Nummerstikket og Rappen. Herved mærkes:

Kolbehalsen, der er afrundet og tynd, for beqvemt at kunne omfattes med Haanden;

Kolben, der i Anslaget støtter imod Skulderen.

A. Beslagene.

Beslagene, af Messing, Jern og Staal, tjene deels til at forbinde Geværets forskjellige Dele, deels til at styrke Skjæftet og deels til at aftrække Laasen.

Piben fastholdes til Skjæftet ved øverste, mellemste og nederste Ring samt Arhdsfruen.

Øverste Ring,

hvorved mærkes:

Øverste Baand;

Nederste Baand;

Ladestokhullet, hvorigjennem Ladestokken gaaer;

Hul til Tappen paa

øverste Ringsfjer, som holder øverste Ring paa sin Plads,

hvorved mærkes:

Knoppen,

Tappen, som passer i Ringens Hul, og

Stiften, som gaaer igjennem Skjæftet og fastholder Fjeren til dette.

Mellemste Ring med

Stolpen, hvortil øverste Remboile er befæstet,

og

nederste Ring holdes paa deres Plads ved mellemste og nederste Ringsfjer,

hvorved mærkes:

Knoppen og

Stiften, som gaaer igjennem Skjæftet og fastholder Fjeren til dette.

Arhdsfruen gaaer igjennem Svandskruebladet og Skjæftet og har sin Skruemoder i Afstrækkerblikket.

Ladestokken fastholdes ved

Ladestokfjeren,

som har et Hul for Stiften, hvorved den befæstes til Skjæftet.

Laasen befæstes til Skjæftet ved

Hage-Laasefruen, der er en i Skjæftet siddende

Træskruer, hvis Hoved griber ind i det i Laaseblikkets Bagende værende Udsnit;
forreste Laaseskrue, som gaar tværs igjennem Skjæftet, og har sin Skruemoder i Rosetten.

Til Laasens Afstrækning tjener den i Aftrækkerblikket siddende Aftrækker, hvilken ved Haandbøilen beskyttes imod Ulfældige Stød og Slag.

Aftrækkerblikket bærer Aftrækkeren, støtter Ladeskotten og styrker Kolbehalsen.

Herved mærkes:

Stødblikket, hvorimod Ladeskotten støtter;
Udsnit for Bøilesoden;
Bøilen, med Skruemoder for Krydsstruen;
Aftrækkerstolen med et Hul og en Skruemoder for Aftrækkerstruen;
Aftrækkerpalten til Gjennemgang for Aftrækkeren;
Udsnit for Haandbøilens Hage;
Hul til en Træskruer, Aftrækkerblikkskruen, der fastholder Aftrækkerblikket.

Aftrækkeren,

hvorved mærkes:

Grebet, hvorom Fingeren fatter ved Aftrækkeren;
Bladet med Hul til Aftrækkerstruen, hvorom Aftrækkeren dreier sig.

Haandbøilen,

hvorved mærkes:

Hagen og
Bladet med Udsnit for Bøilesoden.

Geværremmen befæstes i:

Øverste Rembøile, der ved en Stift, hvorom den kan dreie sig, er nittet til Stolpen paa mellemste Ring, og

Nederste Rembøile, der ved en Stift, hvorom den kan dreie sig, er nittet til Hovedet af Bøilesoden, som gaar igjennem Haandbøilen og Aftrækkerblikket og fæstes til Skjæftet ved en Stift.

Kolben beskyttes af

Rappen,

hvorved mærkes:

Bladet;
Hælen, hvor Bladet støder til selve Rappen;
To Rappeskrueer, Træskruer, som fastholde Rappen til Kolben.

Til Anbringelse af Afdelingens Mærke tjener Nummerstikket, som fastholdes til Skjæftet ved to Træskruer, Nummerstikkskrueerne.

3 Nummerstikket anbringes Bataillonens og Compagniets Nummer, samt Geværrets Compagninummer.

Ans. Ved Ombytning af Geværret forbliver Stikket ved Bataillon, hvorimod Skrueerne følge med Geværret.

5. Ladestokken.

Ladestokken, af Staal, tjener til at bringe Kuglen tilbunds, ligesom den kan anvendes til at udpompe og udviske Løbet. Den har i den ene Ende en

Kolb med Udhuling for Kuglen, og i den anden Ende et

Skruestykke for Kradsler og Visser. Det i Kolben værende

Hul tjener til deri at indsætte Stiftudslaaeren ved Kradslerens og Visserens Paa- og Afstruening.

6. Bajonnetten.

Bajonnetten, som sættes paa Pibens øverste Ende, gjør Geværet til et Stødvaaben. Herved mærkes:

Klingen, af Staal, trekantet;

ved denne mærkes:

Huulflibningerne, hvorved dannes Eggene og Spidsen.

Halven, som forener Klingen med Døllen, der omfatter Piben;

herved mærkes:

Ansatsen, som tjener til Støtte for Ringen;
Siggaggen, et Udsnit for Bajonnetkornet;

Buen, som giver Plads for Bajonnetkornets Gjen-
nemgang;

Stiften, som begrænsler Ringens Bevægelse.

Ringene, som sidder udenom Døllen og tjener til at fastholde Bajonnetten til Piben.

Paa Ringene mærkes:

Buen, som giver Plads for Bajonnetkornets Gjen-
nemgang;

Stolperne, den ene med et Hul, den anden med
Skruemoder for

Ringskruen, som sammenklemmer Ringene;

Stopperen, som støtter mod Døllestiften.

For at de til forskellige Geværer hørende Dele ikke skulle forbyttes ved Adskillelsen, er Geværets Løbenummer anbragt paa følgende Stykker:

Piben, Ladestokken, Bajonnetten, Svands-
skruen, Hænen, Ringene, Haandbøi-
len, Aftrækkerblikket og Rappen.

§ 7. Muskete af fransk Model, der nu ikkun er at ansee som et Dølvæsvaaben, er aldeles som Minieriffel af fransk Model med almindelig Laas (§ 6. I.) med Undtagelse af:

at Piben er omtrent 4 Tommer længere;
 at Løbet ikke er riflet, men glat;
 at der paa Piben ikke er noget Biseerudsnit;
 at der istedetfor Galgeviferet findes et almindeligt
 fast Biseer, som sidder paa Svandsstruen;
 at den sættede Nummerstift har.

§ 8. Requisiteerne til Geværerne have til
 Diemed: enten at lette Føringen og Behandlin-
 gen af Geværret, eller at tjene som Beskyttelses-
 midler, eller at anvendes ved Geværrets Adskillelse,
 Sammensættelse og Rensning. De reglementerede
 Requisiteer, hvilke ere de eneste, der maae
 anvendes i de nysanførte Diemed, findes
 opførte i nedenstaaende Tabel, som tillige viser,
 hvorledes de ere fordeelte.

1. Geværrem, af Læder, er eens for alle
 Geværmodeller; herved mærkes:

Læderknap i en Rem, fastsyet;

to Bindkæder.

to Gulderne.

Sædvanligt er Geværremmen knappet saa kort,
 at den ligger tæt under Skjæftet; den bruges da

Tabel over Requisiteerne og deres Fordeling.

Requisiteerne.	Underofficer bevæbnet med			Undertorporal bevæbnet med			Menig bevæbnet med								
	Musket.	Minie- riffel.	Lap- riffel.	Musket.	Minie- riffel.	Lap- riffel.	Musket.	Minie- riffel.	Lap- riffel.						
1. Geværrem	1	1	1	1	1	1	1	1	1	"	1	1	"	"	"
2. Bajonetske	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"
3. Geværprop	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"
4. Pistolbætte	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"
5. Rønnaal	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"
6. Straber	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"
7. Viser	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"
8. Struenøgle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"
9. Dieflasse	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"
10. Fierlemme	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"
11. Fierbage	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"
12. Stifudslader	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"
13. (Kuglepatter) med Kugle (Kugletrækker) trætkerfast.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"

opbevares ved Compagniet, eller føres paa Patronkassen.

til Geværets Ophængning. Paa Marcher kan den med den Commanderendes Tilladelse knappes ud, paa at Geværet kan bæres i Remmen over Skulderen.

2. Bajonnettskede, af Læder med Beslag af Messing, er af samme Construction men af forskjellig Størrelse og Længde *) ved de forskjellige Geværmodeller. Beslagene ere:

Krogeen med Nitplade og Ritter, hvorved Skeden anbringes i Gehænge.

Dopskoen, som lukker Skedens nederste Ende.

Skeden tjener til deri at bære af Bajonnetten, naar denne er afflaaet.

3. Geværprop, af Træ, er eens for alle Geværmodeller; herved mærkes:

Hovedet;

Flikerne, ved hvis Fjerkraft Proppen sidder fast i Løbet.

Naar der begyndes med den korteste, kunne Skederne efter Længden ordnes saaledes:
til Minierriffel af Model 1828;
til Minierriffel af fransk Model og til Musketten;
til Subler Tapriffel;
til Tapriffel af Model 1848.

Bed Vaabnets Brug sidder Proppen altid i Løbet, undtagen under selve Skydningen, og udelukker derved Regn og Smuds. Naar den aftages, opbevares den i Frakkelommen.

4. Pistonhætte, af Læder, er eens for alle Geværmodeller; herved mærkes:

Knoppen med en Fordybning, der kan gaae ned over Pistonen;

Stroppen med Spændehuller;

Slidsen.

Naar Dveller i Chageringsgrebene foretages, uden at nogen Fænghætte er paasat, tjener Pistonhætten til Beskyttelse for Pistonen. Knoppen sættes over Pistonen med Stroppen til venstre; Spændet stilles igjennem Haandbøilen (eller Rembøilen) samt igjennem Slidsen, og Stroppen spændes i samme.

Naar Pistonhætten aftages, opbevares den i Frakkelommen.

5. Rømnaal, af Messing, er eens for alle Geværmodeller; herved mærkes:

Diet og

Spidsen.

Den anvendes for at rense Ildkanalen, naar denne er bleven tilstoppet.

Minieriflen føres i de udenpaa høire Tasse anbragte Øffener i et een Fod langt Baand, som er befestet til Tassen.

6. Kradsfer, af Staal, er forskjellig ved de forskjellige Geværmodeller med Undtagelse af de franske Modeller, hvor den er eens.

Herved mærkes:

Stammen, som ved Kradsferen til Taprislerne samt Minieriflen af fransk Model har en Skruemoder for Ladestoffens Skruestykke; men ved Kradsferen til Minieriflen af Model 1828, har et Skruestykke til Skruemoderen i Ladestoffen. Hornene, der ere snoede om hinanden.

Omviklet med Blaar opbevares Kradsferen i den paa venstre Tasse anbragte Lomme.

Bed Brugen skrues den paa Ladestoffen. Skulle løse Gjenstande (Papir, Blaar, eller deslige) udtages af Løbet, føres Kradsferen tilbunds, dreies rundt, bestandig i samme Retning fra venstre til høire, indtil den har grebet Gjenstanden. Idet den trækkes ud af Løbet, fortsættes Omdreiningen, for at Hornene ikke skulle slippe det Grebne.

7. Biskeren, af Jern, er forskjellig ved de forskjellige Geværmodeller. Ved Taprislerne, hvor den har en Udhuling for at kunne gaae ned over Svandskruetappen og saaledes komme til at afvikle denne og Løbets nederste Deel, kaldes den Tapvisker.

Herved mærkes:

ved Tapriflen af Model 1848:

Stammen med

Skruemoder for Ladestoffens Skruestykke;

fire Flige med

Takker og

Riller.

ved Sphler Tapriflen:

Stammen med

Skruemoder for Ladestoffens Skruestykke;

to Flige med

Takker.

ved Minieriflen af Model 1828:

Skruestykke for Ladestoffens Skruemoder;

Stammen med
 Hul til deri at anbringe Stiftudslaaeren
 ved Biskerens Paa- og Afskruening;
 Tækkerne;
 Rillerne.

ved Minieriflen af fransk Model:

Stammen med
 Skruemoder for Ladestokkens Skruestykke;
 Hul til deri at anbringe Stiftudslaaeren
 ved Biskerens Paa- og Afskruening;
 Tækkerne;
 Rillerne.

Biskeren føres i Tornhysteren, omviklet med Blaar.

Den bruges til at udpompe og udviske Løbet og skrues da paa Ladestokken *). For ikke at beskadige Riffelgangene er det dog bedre hertil at anvende en Træstok (Pompestok). Ved Tapriflerne maa imidlertid Tapviskeren altid bruges til Udvisningen af Løbets nederste Deel omkring Tappen. Udpompingen eller Udvisningen skeer ved at der paa Mun-

*) Ved Muffetten, hvor der ikke habes nogen Bisker anvendes Kradskeren hertil.

dingen lægges noget Blaar, som føres tilbunds med Pompestokken eller Ladestokken, og derefter med denne føres op og ned.

8. Skruenøgle med Ringdriver, af Jern, er eens for alle Geværmodeller, herved mærkes:

Eggen, af Staal, der hyppigt bør efterses, saa at den altid er i god Stand, da man ellers beskadiger Skruerne;

Haandtaget, der ved sin Huling med Messingbryst tjener som

Ringdriver og ved sine firkantede Huller som

Pistonnøgle.

Den bæres i en 18 Tommer lang Snor, fæstet til et Knaphul i Frakken og indstulket paa Brystet.

Skal en Skruc udskrues, skeer det ved at holde Stykket, hvori Skruen sidder, fast med den venstre Haand og gribe med den høire Haand om Haandtaget, sætte Eggen i Kjærven og dreie Skruenøglen fra høire til venstre. Under Udskrueningen skal Eggen staae i Midten af Kjærven og bestandig holdes tilbunds i denne. Naar Skruen er løsnet,

fortsættes Udskrueningen med de blotte Fingre. Indskrueningen af en Skruer paa lignende Maade, idet man begynder med de blotte Fingre; Skruen dreies herved fra venstre til høire.

Kan en Ring ikke aftages med de blotte Fingre, bruges Ringdriveren. Skruenøglen føres herved med Gulingen glidende langs Piben eller Ladestokrenden, fra neden opad imod Ringen, idet man ved Tryk eller smaa Slag med Brystet imod Ringen søger at løsne denne.

Naar Pistonen skal udskrues, sættes et af de firkantede Huller ned over Pistonens Firkant og under Udskrueningen iagttages, at Pistonnøglen holdes vel trykket imod Firkanten, da denne ellers bestadiges.

Ann. Skruenøglen til de franske Minierifler er af en noget forandret Construction; den har ingen Ringdriver, men en paanittet Stiftudslaaer og Rømnaal.

9. Dief flaske, af Glas, er eens for alle Geværmodeller. I dens Prop, af Kork, er indsat et Stykke af en Pennesjer.

Den føres i Tornysteren, omviklet med Blaar.

10. Fjerklemme, af Jern, er eens for alle Geværmodeller. Herved mærkes:

Krogen;

den korte Arm og den

lange Arm.

Den føres i Tornysteren, omviklet med Blaar.

Den bruges til at holde Slagfjeren sammenflemt. Hanen spændes da paa heel, Fjerklemmen lægges over Slagfjeren med Krogen paa Fjerens korte Arm, Hanen nedlades, og Fjeren vil ved sin egen Fjerkraft holdes fast i Fjerklemmen.

Ann. Dersom Fjerklemmen er for viid hertil, kan den gjøres snevrere af Bøssemageren, idet han bøier den lange Arm i kold Tilstand. Naar Compagniet modtager nye Fjerklemmer, bør det strax forbisæ sig om, at disse passe til Geværerne og i modsat Tilfælde lade dem forandre. Er dette ikke steet, kan man hjælpe sig med, medens Hanen staaer paa heel, at lægge en Splint eller bestlige imellem Slagfjerens bevægelige og Fjerklemmens lange Arm.

11. Fjerhagen, af Jern, er eens for alle Geværmodeller. Herved mærkes:

Krogen, riflet paa Underkanten;

Skruen med Greb, hvori Skruenøgler, og

Bakken paa Skruens Ende.

Den føres i Tornysteren, omviklet med Blaar.

Den bruges, naar Slagfjeren skal aftages for

at pudses, eller naar den med Fjerklemmen aftagne Slagfjer er sprungen ud af Fjerklemmen. For at aftage Slagfjeren, anbringes Fjerhagen saaledes, at Krogen sidder paa Stolpens øverste Kant, og Bakken støtter imod Fjeren's bevægelige Arm tæt foran Krabben, hvornæst Fjeren sammenklemmes med Skruen, dog ikke mere, end at Røddekrabben er fri; efterat Hanen og Rødden ere aftagne, løsnes Skruen, og Slagfjeren kan da aftages. Naar Slagfjeren skal paasættes, anbringes den først paa sin Plads paa Laaseblikket, og Fjerhagen anlægges som ovenfor viist, hvornæst Fjeren sammenklemmes med Skruen, dog ikke mere, end at Røddekrabben kan komme ind under Slagfjerkrabben; Fjerhagen skrues først af, naar Laasen er sammensat. Fjerhagen kan selvfølgelig altid bruges, naar man savner Fjerklemmen.

12. Stiftudslaaer, af Jern, er eens for alle Geværmodeller. Herved mærkes:

Stilken, som altid maa holdes fri for
Grad, og

Hovedet med Hul.

Den føres i Tornysteren, ombilket med Blaar.

Stiftudslaaeren bruges deels til at skille Rødden fra Hanen, deels til at udslaae Stifterne og deels som Haandsfang ved Afstrueningen af Kradsfer, Visker, Kugletrækker og Kugleplatter, og sættes da enten i Hullet paa disse Requisiter, eller i Hullet paa Ladestokken.

Skal Rødden skilles fra Hanen, lægges Laaseblikket i den venstre Haand, Hanen opad og ud over Fingrene, saaledes at Tommel- og Pegefingeren kunne gribe om Laaseblikket og holde Stiftudslaaeren lodret mod Bunden i Haneskruens Skruemoder, medens lette Slag anbringes paa Hovedet af Stiftudslaaeren.

Skal en Stift udslaaes, skeer det paa lignende Maade ved at anbringe Stilken paa Stiften og slaae paa Hovedet.

13. Kugleplatter og Kugletrækker med tilhørende Kugletrækkerkast bruges ved Geværrets Afledning (§ 34).

Disse Requisiter opbevares i Fredstid ved Compagniet og føres i Felten paa Patronkarren.

Ved Kugleplatteren mærkes:

Skruestykket;

Kolben og
Hullet til deri at sætte Stiftudslaaeren,
naar Kugleplatteren skal skrues af Skafstet.

Bed Kugletrækkeren mærkes:

Skruestykket;

Skrueboret og

Hullet til deri at sætte Stiftudslaaeren,
naar Kugletrækkeren skal skrues af Skafstet.

Bed Kugletrækkerstiftet mærkes:

Haandfanget og

Skruemoderen til Kugleplatterens eller
Kugletrækkerens Skruestykke.

Skal en Kugle udtrækkes af Løbet, da skeer dette saaledes: Er det en Spidskugle, maa denne først slaaes flad med den paa Kugletrækkerstiftet skruede Kugleplatter, hvilket derimod ikke behøves ved Miniøkuglen eller Rundkuglen. Kugletrækkeren skrues dernæst paa Skafstet og føres ned i Løbet. Geværet fattes med den venstre Haand nedenfor øverste Ring; det holdes skraat, Kolben støttet mod Jorden, Haandbøilen opad. Høire Haand griber i Haandfanget, dreier dette rundt fra venstre til høire, idet der trykkes paa samme. Naar det mærkes,

at Boret er trængt ind i Blyet, ophøres med Trykket, men Omdreiningen fortsættes i den begyndte Retning. Efter nogle Omdreininger mærkes det, at Kuglen dreier sig med Skafstet; dette trækkes da ud og vil føre Kuglen med sig.

§ 9. De gangbare Sidevaaben for Infanteriet ere:

Sabel for Infanteribataillonerne af

Model 1854;

Sabel for Livgarden til Fods;

Sabel for Commandeersergeanter.

Sablen bestaaer af:

1. Klingen;
2. Fæstet;
3. Skeden.

1. Klingen

er den Deel, som umiddelbart bruges ved Hugget eller Stødet. Den er af Staal med Undtagelse af Angelen, som er af Jern. Ved Klingen mærkes:

Skarpen eller Eggen;

Ryggen;

Sidefladerne;

Spidsen;

Angelen, som gaaer op igjennem Fæstet og nittes foroven.

2. Fæstet,

af Messing, tjener til Haandsfang og til at dække Haanden. Herved mærkes:

Grebet, hvorom Haanden fatter;

Pareerstangen, en Tværstang, som sidder imellem Klingen og Grebet, tjener til at beskytte Haanden imod Hug.

Anm. Livgardens Sabel har desuden en Pareerbøile og Commandeersergeantens Sabel en Pareerbøile og en Kurv.

3. Skeden,

af Læder, med Beslag af Messing, tjener til deri at bære Klingen. Beslagene ere:

Mundstykket, anbragt omkring Skedens Åbning, med en

Sage, hvorved Skeden anbringes i Gehænge.

Dopskoen, lukker Skedens nederste Ende.

Andet Afsnit.

Ammunitionen.

§ 10. Ved Ammunition forståes saavel Krudtet og Kuglen, der anbringes i Kammeret og tilsammen kaldes Skudammunition, som de Midler, hvorved Krudtet tændes, hvilke kaldes Tændeammunition.

Skudammunitionen.

§ 11. Krudtet bestaaer af sortladne Korn, som have en bestemt Størrelse og Form og ere sammensatte af Salpeter, Sul og Svovl. Efter Kornenes Størrelse benævnes det Kanonkrudt, der bruges til det svære Skjts og Musketkrudt, der bruges til Haandskjtsset.

Da Krudtet, som let antændes, virker meget voldsomt, bør den høieste Grad af Forsigtighed iagttages,

saabel i Krudtmagasinerne som ved de Dele af Ammunitionsforfærdigelsen, hvor Krudtet maa være tilstede.

Gulvene i Magasinet eller Arbejdslokalet og nærmest udenfor samme belægges med Tæpper. Ingen maa gaae ind med jernbeslaget Skotsi; Arbejdsmandskabet tager Krudtsko paa, eller i Mangel deraf gaaer paa Høsefokker; det afspørges og visiteres, om det ikke medbringer Svovlstikker, Cigarer, Tobakstøi eller deslige, som da maae bortlægges. I et Krudtmagasin maae ikke bruges Redskaber af Jern, men disse bør være af Kobber eller Træ. Saavidt muligt bør alt Arbejde foretages udenfor og ikke i Magasinet.

Arbejdet maa udføres med Orden og Taushed og altid under Opsigt, hvorfor der i hvert Lokale ansættes en Formand, som er ansvarlig for, at Alt skeer paa rette Maade. Bordene, hvorpaa Krudtarbejderne skulle foretages, placeres saaledes, at Solen ikke kan skinne paa dem, navnlig ikke igjennem Binduer med Blærer i Glasset. Efter endt Arbejde samles Tæpperne, for paa et passende Sted, (helst over Vand) at udrykkes og bankes; Gulvene feies, og Lokalet affrøves. I Arbejdslokalet maa aldrig findes mere Krudt end høist nødvendigt. Krudttønder maae ikke ruller, hverken paa Siden eller paa Kanten, men bør altid bæres enten paa Bærebøre eller i Hænderne.

Krudtet opbevares i dertil byggede Magasiner (Krudttaarne) eller, hvor saadanne ikke findes, i affides og hørt liggende Bygninger, som da forsynes med dobbelte Døre og Skodder eller Lemme for Binduerne. Tønderne lægges paa Underlag af Bjælker. Under fornøden Opsyn udluftes Magasinet, saa ofte Veiriget tillader det, ligesom Krudtet, naar det har lidt af Fugtighed, udsættes for Solvarme.

Paa Munderingskamre og lignende Steder maa ikkun opbevares ganske ringe Quantiteter Krudt, og det bør da altid henstaae i Krudttønder eller Krudtbariller, indsvøbt i uldne Tæpper og stillede paa et affides Sted.

Krudtet udleveres fra Laboratoriet enten i større eller i mindre Partier og modtages da enten i Tønder, som indeholde 100 L , eller i en modbragt Krudtbarille.

Enkelte Tønder kunne transporteres paa en kort Afstand ved at bæres, vel bedækkede med uldne Tæpper, paa Bærebøre og under Opsigt.

Er det større Partier og Afstanden betydelig, maa Krudtet transporteres paa Vogne, hvis Tilstand da først nøie undersøges. Vognene, som bør være vel smurte, forsynes rigeligt med Paffoder. Paa Bøndervogne med 2 Heste kunne læsses 5 til 6 Tønder, paa større Arbejdsvogne indtil 10 Tønder. Det paasees, at hver Tønde er i forsvarlig Stand og har alle sine Baand; under Transporten maa Baandene ofte eftersees; de Baand, som maatte springe og ikke kunne erholdes omlagte under Transporten, erstattes ved Omslag med Keel eller Hysing. Paa Bunden af Vognen lægges 2 til 3 Tønder, (dog ingen over Bridboltten, hvis denne gaaer igjennem Vognbunden) efter Længden af samme og herover igjen 2 Rader Tønder. Under og over samt imellem Tønderne lægges et godt Lag Foder, og over det Hele udbreedes om muligt uldne Tæpper og Presenninger, hvor paa Tønderne fastsures med Keel.

Det fornødne Mandskab afdeles til Vognene, hvilke paa Marchen bør holdes mindst i en Vognlængdes Afstand fra hinanden. Der kjøres i Skridt, og kun paa god Jordvei kan jevn Trav tillades. Kjøbstæder passeres ikkun i Nødstilfælde og først efterat Vriggheden er givet Underretning herom, for at de fornødne Forsigtighedsregler kunne træffes. Den Commanderende paaseer, at Krudtene eller Mandskabet ikke medfører Tobakstøi eller Andet, som kan foraarsage Skade.

Skal Mattequarteer tages, bør Krudtet helst opbevares i Bygninger, hvor der ikke bruges Ild, eller Vognene opkjøres paa en Mark og Vagt udsættes.

§ 12. Kuglerne, som støbes af Bly, ere:
 Muskettuglen, Fig. 6; 18½ Stykker veie c. 1 $\mathcal{L}$.
 Spidskuglen, Fig. 7; 12½ Stykker veie c. 1 $\mathcal{L}$.
 Miniekuglen, Fig. 8; 10 Stykker veie c. 1 $\mathcal{L}$.
 Rendekuglen, Fig. 9; 48 Stykker veie c. 1 $\mathcal{L}$.

Til Brug under særegne Omstændigheder have:

Geværbrandraketten, Fig. 12, som anvendes til at stifte straatakkede Huse i Brand, ved Angreb paa Krudt- og Ammunitions-Transporter og deslige. Brandraketten bestaaer af et Kobberhylster, der indeholder i den ene Ende en Blykugle, a, i Midten en Brandsats, b, og i den anden Ende, hvor der findes et lille Brandhul, en Indsyring, c.

Geværlyseraketten, Fig. 13, som anvendes til Signalering og er en af Lysesats dreven Cylinder, a, som har en Indsyring, b, i den Ende, der vender mod Krudtet.

- Num. 1. Efterat Kuglerne ere støbte og afspuksede, undersøges de meget nøie, og herved caseres alle de Kugler, som have en ujevn Overflade og ved Miniekuglerne tillige de, som have en aaben Luftblære i Gulningens Bund.
2. For at maale om Kuglen eller Raketten har det rigtige Tværmaal, bruger man et Chablon,

b. e. en Staalplade, hvori findes to Huller, det ene lidt større, det andet lidt mindre end dette Maal. Kuglen eller Raketten skal kunne gaae igjennem det største, men maa ikkun kunne gaae igjennem det mindste Hul. Chablonerne benævnes enten efter deres specielle Bestemmelse, f. Ex. Spidskuglechablon, eller efter deres Løbighed, d. e. efter den omtrentlige Bægt af Bly-Rundkuglen med samme Tværmaal. Det 19 lødige Chablons Hul er saa stort, at 19 Stykker Bly-Rundkugler af samme Tværmaal veie omtrent 1 $\mathcal{L}$. Kuglen benævnes enten efter dens normale Tværmaal eller efter Løbighed; i sidste Tilfælde gives den Navn efter det største af de to tilsvarende Chablonhuller; en Kugle til Exempel, der gaaer igjennem 7^{'''} 7½^{iv}, men staaer i 7^{'''} 6½^{iv}, benævnes med Tværmaalet 7^{'''} 7^{iv}; men gaaer den igjennem det 17lødige Chablon og staaer i det 18lødige, benævnes den 17lødig. Størrelsen af Chablonerne er:

	størst	mindst
for Muskettuglen	7 ^{'''} 7½ ^{iv} .	7 ^{'''} 6½ ^{iv} .
— Spidskuglen	7 ^{'''} 7½ ^{iv} .	7 ^{'''} 6½ ^{iv} .
— Miniekuglen	7 ^{'''} 11½ ^{iv} .	7 ^{'''} 10½ ^{iv} .

§ 13. For at Infanteristen skal kunne foretage Ladningen hurtigt og sikkert under de i Felten forekommende Omstændigheder, leveres ham den Krudtmængde, der er bestemt til eet Skud (Ladningen) afveiet eller afmaalt i et Papirhylster. Et saadant Hylster med sit Indhold kaldes en Patron. Indeholder Patronen blot Ladningen,

kaldes den Løs; indeholder den tillige den til Bæbnet hørende Kugle, kaldes den skarp. Den til Geværbrandraketten og Geværlysaraketten hørende Ladning føres adskilt fra samme i en Løs Patron: til Rendekugleskuddet medgives ingen særegen Ladning.

Ann. For at maale om Patronen har det rigtige Tværmaal bruger man ligesom ved Kuglen, see § 12 Ann. 2, et Chablon med to Huller; Patronen benævnes paa samme Maade som Kuglen enten efter dens normale Tværmaal eller efter Lødhed. Størrelsen af Chablonerne er

	størst	mindst
for Mustekuglepatronen	17lødig (7 ^{'''} 10 ^{iv})	18lødig (7 ^{'''} 8 ^{iv})
— Spidskuglepatronen	7 ^{'''} 9 ^{iv}	7 ^{'''} 8 ^{iv}
— Miniøkuglepatronen	8 ^{'''} 1 ^{iv}	8 ^{'''} 0 ^{iv}

De forskjellige Slags Patroner pakkes hver for sig i Bundter à 10 Stykker i Karduspapir, der forsynes med et for hvert Slags bestemte Mærke. I hvert saadant Bundt, alene med Undtagelse af Greercepatroner, indlægges 12 Fænghætter, nemlig et Galvdufinhylster i hver Side.

Label over Skudammunitionen.

Til Lapsriften bruges:

Ammunition.	Ammunitionens Navn.	Kuglen.	Ladning i Dvintin.	Patronens Lødhed eller Tværmaal.	Chablonernes Tværmaal.	Bundtets Mærke.*)
Ordinair.	Spidskuglepatron.	Spidskugle.	1	7 ^{'''} 8 ^{iv}	7 ^{'''} 8 ^{iv} 7 ^{'''} 10 ^{iv}	Sp.K.-1Qv.
	Greercepatron.		1	17lødig.		E.P.-1Qv.
Extraordinair.	Geværbrandrak.	Geværbrandrak.		7 ^{'''} 8 ^{iv}		Paa hver Skafet Tapr.
	Geværbrandrakpatron.		1 ¹ / ₂	17lødig.		GB.P.-1 ¹ / ₂ Qv.
	Geværlyserak.	Geværlyserak.		7 ^{'''} 8 ^{iv}		Paa hver Skafet Tapr.
	Geværlyserakpatron.		2 ¹ / ₄	17lødig.		G.L.P.-2 ¹ / ₄ Qv.

*) Endvidere er Bundtet mærket med Mærke og Fabricationsstedets Navn, samt med 12F., for saavidt som deri er indlagt Fænghætter.

Ammunition.	Ammunitionens Navn.	Kuglen.	Ladning i Qvintin.	Patronens Lødighed eller Lvær-maal.	Chablonernes Lvær-maal.	Bundtets Mærke. *)	
Ordinair.	Miniefuglepatron.	Miniefugle.	1 $\frac{1}{3}$	8" $\frac{1}{2}$ v	8" 0iv 8" 1iv	Minie.P.- 1 $\frac{1}{3}$ Qv.	
	Exerceerpatron.		1	17lødig.		E. P. - 1 Qv.	
Extraordinair.	Geværbrandrakat.			8" $\frac{1}{2}$ v		Paa hver Rakat Minie.	
	Geværbrandrakatpatron.		1 $\frac{1}{3}$	17lødig.		G.B.P. - 1 $\frac{1}{3}$ Qv.	
	Geværlyserakat.				8" 0iv		Paa hver Rakat Minie.
	Geværlyserakatpatron.		$\frac{3}{4}$	17lødig.		G. L. P. - $\frac{3}{4}$ Qv.	

*) Endvidere er Bundtet mærket med Årstal og Fabricationsstedets Navn samt med 12F., for saavidt deri er indlagt Fængsætter.

Til Musketten bruges:

Ammunition.	Ammunitionens Navn.	Kuglen.	Ladning i Qvintin.	Patronens Lødighed eller Lvær-maal.	Chablonernes Lvær-maal.	Bundtets Mærke. *)
Ordinair.	Musketfuglepatron.	Musketfugle.	1 $\frac{3}{4}$	17lødig.	7" 8iv 7" 10iv	M.K. - 1 $\frac{3}{4}$ Qv.
	Exerceerpatron.		1	17lødig.		E.P. - 1 Qv.
Extraordinair.	Kendefugleskud.	2 Stykker Kendefugler.		17lødig.		R.Sk.
	Geværbrandrakat.			17lødig.		
	Geværbrandrakatpatron.		1 $\frac{1}{3}$	17lødig.		G.P.B. - 1 $\frac{1}{3}$ Qv.
	Geværlyserakat.				17lødig.	
	Geværlyserakatpatron.		$\frac{3}{4}$	17lødig.		G. L. P. - $\frac{3}{4}$ Qv.

*) Endvidere er Bundtet mærket med Årstal og Fabricationsstedets Navn, samt med 12F., for saavidt som deri er indlagt Fængsætter.

§ 14. De Materialier, som bruges til Ammunitionens Forsærdigelse ere:

til løse Patroner:

Musketkrudt (see § 11);

Conceptpapir*) det tilskæres efter en bestemt Model (see § 15);

Rarduuspapir til Bundtning; tilskæres ligeledes efter en bestemt Model;

Fiint Seglgarn eller Bast til Bundtningen.

til skarpe Patroner:

foruden de ovennævnte Materialier til løse Patroner, endvidere:

Ruglen (see § 12);

Traag, ubleget, bruges til Bindningen ved Raketpatroner, Musketfuglepatroner og Rendeugleskuddet. Der bruges to Slags Bindinger: Laboratoriestif, Fig. 10, og Halvstif med Enkeltnude, Fig. 11;

Gummiopløsning eller 28os Natron-Steenvædske til Sammentlæbning af Spidsfuglepatronens og Miniefuglepatronens Side;

Talg og Vax, der i Forholdet 3 til 1 smeltes i en Jernpande og i denne Tilstand bruges til Riffelpatroner;

Blaar til Rendeugleskuddet.

*) Til Exerceerpatroner kan bruges Skrivemaculatur.

§ 15. Forsærdigelsen af Patroner deler sig i 4 Hovedoperationer: Papirets Udsfæring, Patronens Kulning, Fyldning og Bundtning. De to første bør altid foretages særskilt fra de to sidste.

Udsfæringen af Papiret skeer paa et Bord med en Kniv efter en Jernlineal og med flere Ark paa eengang faaledes som Fig. 14 til 18, Fig. 26 og 27, og Fig. 29 til 33 vise det.

Modellerne til de forskellige Patronpapirer, Omflagspapirer og Bundtepapirer gjøres af Zink eller Jern; i Nødsfald af Pappapir.

Fig. 20 viser Modellerne til de forskellige Patronpapirer, nemlig:

- Fig. 20, a, til Exerceerpatronpapiret,
 b, til Musketfuglepatronpapiret,
 c, til Spidsfuglepatronpapiret,
 d, til Miniefuglepatronpapiret,
 e, til Brandraketspatronpapiret og
 Lyseraketpatronpapiret;
 f, til Rendeugleskuddet.

Modellerne til de forskellige Omflags- og Bundtepapirer sees af Fig. 25 og 28, nemlig

Fig. 25, a, til Omflagspapiret til Musketfugle-,
 Spidsfugle-, Geværbrandrakets- og
 Geværlyseraket-Patroner;

b, til Omflagspapiret til Miniefuglepatroner;
 Fig. 28, a, til Bundtepapiret til Musketfuglepatroner;
 b, — — — Spidsfuglepatroner;
 c, — — — Miniefuglepatroner;
 d, — — — Geværbrandrakets- og
 Geværlyseraket-Patroner;
 e, — — — Rendeugleskud.

§ 16. Rulningen af Patronhylstrene fordrer megen Øvelse; uøvet Mandskab lader man begynde med at rulle Exerceerpatronhylstre. Rulningen af disse forklares derfor først, og de Regler, som angives for samme, blive ogsaa gjældende for Rulningen af de andre Patronhylstre, for saavidt de kunne finde Anvendelse og ikke udtrykkelig forandres.

1. Exerceerpatronhylstret.

Redskaber:

Patronstok, af Birk eller Ahorn, rund, 9 til 10" lang; den ene Ende afrundet, den anden udhulet, saaledes at den kan optage en Trediedeel af Musketkuglens Tværmaal; den er 21lødig (7^{'''} 4^{'''}) og lige tyk overalt;

Byrgefnor, en rund Snorelidse; ved en Skrue med Die er den befæstet i Bordet med den ene Ende; i den anden Ende har

den et Haandsfang;

Bordet.

Bænke;

Træbæker og desuden ved Fabrikationen i det Store

flade Patronhylsterkasser.

Redskaberne og Materialierne ordnes paa Bordet saaledes: til venstre Side af Arbeideren lægges Patronpapiret; nærmere Arbeideren er Byrgefnoren befæstet til Bordet under Pladen; tilhøire Patronstokken, og ligesom Træbækken. Rulningen foretages paa følgende Maade: Arbeideren gjør halv venstre om paa Bænken, lægger et Stykke Patronpapir foran sig saaledes, at Siden ad, Fig. 21, vender imod Brystet, Patronstokken ovenpaa, den hule Ende en Kugles Tværmaal ind paa Papiret, det Halve af Stokken udenfor Bordet. Papiret rulles omtrent halvt om Stokken, det udenfor samme fremstaaende Papir bukes ind i Gulningen, og Resten af Papiret rulles fast om Stokken med den høire flade Haand, hvorved iagttages, at Haanden føres noget over Gulningen paa Stokken, for at den Øvelse kan erholdes, som fordres ved Rulningen af skarpe Patroner, hvor den flade Haand under Rulningen skal føres over Kuglen. Efterat Papiret er tilstrækkeligt fastrullet omkring Stokken, tages med den venstre Haand om det rullede Papirhylster, for at det ikke skal løsne sig, medens man med den høire Haand fatter Byrgefnoren og med samme slaacr et Rundslag om den

Deel af Hylstret, som er udenfor Stokken. Ved et jævnt Træk i Snoren og en samtidig rundløbende Bevægelse med Hylstret dannes en saakaldet Hals, der lukker Hylstret for Enden. Naar det ved denne Sammentrækning er tilstrækkeligt lukket, tages Byrgesnoren af, og det endnu fremstaaende og ikke til-lukkede Papir trykkes sammen i en Spids. Stokken vendes ned imod Bordet, og Spidsen trykkes fast op i Hulingen. Exerceerpatronhylstret, der nu er færdigt, tages af Stokken uden at klemmes sammen og henlægges i Bakken, hvorfra Formanden samler og efterseer Hylstrene og hensætter dem i Patronhylsterkassen.

2. Geværbrandraketspatronhylstret og Geværlyseraketpatronhylstret.

Redskaber:

Foruden de til Exerceerpatronhylstret Anførte, endvidere:

Affstjærerklods, for at skaane Bordet, og

Rniv.

Rulningen skeer aldeles som Exerceerpatronhylstret (Stokken lægges langs ab, Fig. 20, e.), men efterat Hylstret er lukket for Enden med Byrgesnoren, og denne af-tagen, anbringes et Laboratoriestif med ubleget Traad omkring Halsen. Traaden og det udstaaende Papir afstjæres paa Affstjærerklodsens $1\frac{1}{2}$ til 2" fra Laboratoriestifet; Resten af Papiret udbredes med Rniven til Siderne

og trykkes derpaa op i Hulingen af Stokken ved at denne trykkes lodret ned imod Bordet. Kalkpatronhylstret, der nu er færdigt, tages af Stokken uden at klemmes sammen og henlægges i Bakken, hvorfra Formanden samler og efterseer Hylstrene og hensætter dem i Patronhylsterkassen.

3. Musketkuglepatronhylstret.

Redskaber:

Foruden de til Exerceerpatronhylstret Anførte, endvidere:

Affstjærerklods, for at skaane Bordet;

Rniv;

Bakke med Ruglerne;

Pubsebrikke, en rund Træbrikke, i hvis øverste Flade er uddreiet en rund Huling, der optager en Trediedeel af Musketkuglens Tværmaal;

Chablon (see § 13, Anm.) eller i Mangel heraf en Musketpibe.

Redskaberne og Materialierne ordnes paa Bordet saaledes: Papiret, Traaden og Affstjærerklodsens tilvenstre; Patronstokken, Rniven, Pubsebrikken og Chablonet tilhøire; Træbakken med Ruglerne ligesfor; Byrgesnoren befæstet til Bordet under Pladen. Rulningen foretages paa følgende Maade: Arbeideren gjør halv venstre om paa Bænken, lægger et Stykke Patronpapir foran sig saaledes, at Siden ab, Fig. 22, vender imod Brystet, Patronstokken ovenpaa langs samme, Hulingen omtrent to Gange Kuglens Tværmaal ind paa Papiret fra e d. Papiret rulles omtrent halvt omkring Stokken og fastholdes her med venstre Haand, medens man med høire tager en Kugle, som lægges ind i Hulingen af Stokken. Det øvrige Papir rulles derpaa fast omkring Stok og Kugle, hvorved iagttages, at Kuglen holdes fast i sit Leie. Herefter fattes med venstre Haand det rullede Hylster omkring Kuglen, medens man med høire Haand griber Byrgesnoren og gjør et Rundslag om det for Kuglen fremstaaende Papir. Dette Rund-

Slag skal ligge en Trebiedeel ind paa Kuglen, hvorved Papiret ved Byrningen vil lægge sig i smaa Læg eller Følger omkring den yderste Halvkugle. Naar Byrgefnoren er aftagen, ombindes Halsen med et Laboratoriestik af ubleget Traad, og Traaden tilligemed det fremstaaende Papir affjæres paa Affjærerflodsen $1\frac{1}{2}$ til 2" fra Bindslet. Det endnu fremstaaende Papir bredes ud over Traaden; ved derpaa at trykke og gnide Bindslet ind i Pussebrikkens Guling, kommer Papiret til at ligge glat om Kuglen. Med Byrgefnoren gjøres derpaa et Rundslag omkring Hylstret imellem Stokken og Kuglen, for der at danne en lille Rille, i hvilken lægges et Halvstik med enkelt Knude. Traaden affjæres tæt ved Knuden og Bindslet bankes med Kniven ind i Rillen. Det færdige Hylster maa være saa fast, at det ikke ved sin egen Vægt kan falde af Stokken; det chabloneres og skal kunne passere det 17lødige Chablon; det tages derpaa af Stokken og henstilles i Patronhylsterkassen.

4. Rendekugleskuddet.

Redskaber:

Bakke med Kuglerne;

Affjærerflods;

Kniv;

Byrgefnor;

Pussebrikke;

Borde;

Bænke;

Chablon, 17lødigt, eller i Mangel heraf en

Musketpibe.

De Rendekugler lægges jevnfides og ombifles fast med Blaar, indtil de have den rette Tykkelse. Den saaledes dannede Cylindere fjæres næsten heelt igjennem med en skarp Kniv midt imellem Kuglerne og lægges dernæst langs Papirets korteste Side. Papiret rulles stramt om, afbyrges og ombindes ved begge Enden med Laboratorie-

stik. Papiret bredes ud til Siberne og glattes ved at stødes, dog ikke for stærkt, imod Pussebrikken. Rendekugleskuddet chabloneres og skal gaae trangt igjennem det 17lødige Chablon.

5. Spidskuglepatronhylstret.

Redskaber:

Patronstok, som den til Gyrcerpatronhylstret, med Undtagelse af, at den kun er 6" lang, og at Gulingen er spids for at passe til Spidskuglen;

Pussebrikke med en keglebannet Udboring, som er flad i Bunden;

Bakke med Spidskugler;

Skaal med Pensel og det i § 14 omtalte Klæbemiddel;

Fernpande med den i § 14 omtalte smeltebe Blanding af Talg og Vax.

Borde;

Bænke;

flade Patronhylsterkasser;

Chablon (see § 13 Anm.), eller i Mangel heraf en Tapriffelpibe.

Redskaberne og Materialerne ordnes paa Bordet saaledes: Papiret tilvenstre, Patronstokken, Pussebrikken, Chablonet og Skaalen med Klæbemidlet tilhøjre; Bakken med Kuglerne ligesfor.

Rulningen foretages paa følgende Maade: Arbeideren gjør halv venstre om paa Bænken, lægger et Stykke Patronpapir foran sig saaledes, at Siden ad, Fig. 23, vender imod Brystet, Patronstokken ovenpaa langs samme med det paa den værende Mærke (hvis Afstand fra Gulingens yderste Ende er 3" 8") paa Linien a f. Efterat have rullet Papiret lidt over en Omgang omkring Stokken, og saaledes at Papirets Kant ligger fast under den, lukkes denne Deel af Hylstret derved, at man med Penslen fører et let Strøg med Klæbevædskan fra Højre til Venstre langs Sammenstødet af det oprullede og ikke op-

rullede Papir fra Punktet g af, og dernæst hurtigt ruller frem over den bestrøgne Deel hen til Indsnittet c. Det udenfor Stokkens Hulning staaende Papir samles i Spidsen med tre Fingre af højre Haand og ruffes gradviis ind i Hulningen, i hvis Midte Spidsen dernæst trykkes ned med Begefingeren. Spidskuglens Forende trykkes nu fast ind imod Midten af Hulningen (dersom man sætter Spidsen an imod Siden af Hulningen, vil Papiret briste, og dersom man ikke sætter den fast an, vil Forbindelsen imellem Spidskuglen og Hylstret blive for løs). Med højre Haands tredje Finger holdes dernæst den ikke oprullede Deel af Papiret fast imod Bordet, medens Spidskuglen med et Tryk af Tommelfingeren mod Bunden skydes saameget ind i Hylstret, at der bliver 4" Papir udenfor Bunden. Papiret fra c til d rulles nu med venstre Haand op om Stokken og Spidskuglen, hvorved iagttages, at Begefingeren føres hen over Spidskuglens cylindriske Deel, saa at derved bevirkes en fast Rulning om denne. Papiret holdes derpaa fast med venstre Haand, og Patronstokken støttes med den runde Ende mod Bordet; det udenfor Spidskuglen staaende Papir høies med højre og venstre Haands Begefinger ind for Enden i to Folder, den ene paa den Deel af Papiret, hvor det løse Hjørne findes, den anden ligeoverfor. Efterat de to opstaaende og udglattede Snipper ere bestrøgne med Penslen bukkes de ned imod hinanden; Hylstret trykkes nu ned i Pudsbebrikken, dreies et Par Gange rundt i denne, trækkes af Patronstokken, og idet man holder om den nederste Ende af Hylstret, sættes den med et fast Tryk mod Bordet, for at Klæbemidlet kan binde, inden Formanden indsamler Hylstrene og hensetter dem i Patronhylsterkassen.

For at undersøge om Hylstret har faaet Hul i Bunden af Krudtkammeret, i hvilket Tilfælde Hylstret casseres, kan man tage Spidskuglen et Dieblit ud igjen, efterat den er trykket med Spidsen fast i Hulningen. Er Hylstret heelt stærdigt, kan man holde det med Nabningen mod Lyset; idet man betragter Bunden fra Oven. De færdige Hylstre chabloneres (§ 13, Anm.). Førind Hyl-

strene bringes bort for at fylbes, nedbøypes de i den smeltede Talg og Borblanding, saa dybt at denne rækker 5" op paa Spidskuglen.

Anm. I Sammenligning med det tidligere Spidskuglepatronhylster, har det her beskrevne følgende Fordele: at Krudtet ikke kommer til at berøre Blyet eller til at glide ned imellem Papiret og Spidskuglen; at Krudtet ikke kan løbe ud af Hylstrets Side, og at det Overflødige af Patronhylstret lettere kan brækkes af, naar Spidskuglens nederste talgede Deel er sat i Mundingen af Riflen. Afbrækningen skeer bedst fra Venstre til Højre lidt nedad, saa at man jevnt følger Kanten af Mundingen og saaledes, at man ender med den yderste løse Deel af Patronpapiret.

6. Miniekuglepatronhylstret.

Redskaber:

- Patronstok, 6" lang, med Glattepinde; Tværmål 7" 6/16; Hulningen spids;
  - Pudsbebrikke med en keglebannet Udboring, som er flad i Bunden;
  - Kuglebrædt med Miniekugler;
  - Staal med Pensel og det i § 14 omtalte Klæbemiddel;
  - Ferupande med den i § 14 omtalte smeltede Blanding af Talg og Bor;
  - Borbe;
  - Bænte;
  - flade Patronhylsterkasser;
  - Chablon (see § 13 Anm.), eller i Mangel heraf en Minieriffelpibe.
- Redskaber og Materialier ordnes som ved Rulningen af Spidskuglepatronhylstret.
- Rulningen foretages paa følgende Maade: Arbeideren

gør halv venstre om paa Bænken, lægger et Stykke Patronpapir foran sig saaledes, at Siden ad, Fig. 23, vender imod Brystet, Patronstokken ovenpaa langs samme med det paa den værende Mærke (hvis Afstand fra Gulingens yderste Ende er 3" 4") paa Linien af. Efter at have rullet Papiret lidt over en Omgang omkring Stokken, og saaledes at Papirets Kant ligger fast under den, lukkes denne Deel af Hylstret derved, at man med Benelen fører et let Strøg med Klæbevædsken fra Høre til Venstre langs Sammenstødet af det oprullede og ikke oprullede Papir fra Punktet g af, dernæst hurtigt ruller frem over den bestrøgne Deel hen til Indsnittet c. Det udenfor Stokkens Guling staaende Papir samles i Spidsen med tre Fingre af høire Haand og rustes gradviis ind i Gulingen, i hvis Midte Spidsen dernæst trykkes ned med Pegefingeren, og Siderne jævnes med Glattepin- den, eller tilnød med Spidsen af en Miniekugle, hvorved nøie iagttages, at Papiret ikke bringes til at briste noget- steds. Efterat Miniekuglen er trykket fast ind i Gulingen, rulles Resten af Papiret fra c til d med den venstre Haand op om Stokken og Miniekuglen, hvorved iagttages, at Pegefingeren føres hen over Miniekuglens cylindriske Deel, saa at derved kan bewirkes en fast Kuldning omkring denne. Papiret holdes derpaa fast med venstre Haand, og Patronstokken støttes med den runde Ende mod Bordet; det udenfor Miniekuglen staaende Papir trykkes ind i Gulingen i fire smaa Lag, som følge efter hverandre, og Hylstret afpudsnes ved at dreies om paa Bunden af Pudsbrikken. De færdige Hylstie Chabloneres (see § 13 Anm.). Førre Hylstrene bringes bort for at fyldes, ned- byppes de i den smeltede Talg- og Bortblanding saa dybt som Miniekuglens cylindriske Deel er høi.

Indvirkning af om Hylstret har faaet Hul i Bunden af Krudtkammeret, saavel som Uibræk- ningen ved Ladningen skeer som ved Spidskug- lepatronhylstret.

§ 17. Fyldningen og Bundtningen af Patronhyl- strene, som ikke maae foretages i samme Lokale med flere Sorter paa eengang, skeer saaledes:

1. Skarpe Patroner.

Redskaber:

Krudtmaal, der netop rummer den bestemte Krudt- ladning (see Tabellen § 13).

Patronhylsterkasse;

Bundteklodsse med og uden Puder, Fig. 24 a og b.

Ved Fyldningen staae de ledige Hylstre i en Pa- tronhylsterkasse. Arbejderen følger med Krudtmaalet hvert enkelt Hylster og iagttager, at Krudtmaalet netop er fyldt hver Gang, samt at ikke to Ladninger bældes i eet Hyl- ster. En anden Arbejder lukker Patronerne med den saa- kaldte Laas. Krudtet rystes til den Ende vel sammen mod Kuglen, med Pegefingeren og Tømmelfingeren af høire Haand trykkes Patronen fladt sammen; i en Fin- gerbreeds Afstand fra Krudtet bøies Papiret i en ret Vin- kel tilhøre og derpaa tilvenstre, saaledes at Enden af det sammenlagte Papir falder ned langs Patronen, Fig. 19.

Ved Bundtningen mærkes, at 10 Stk. Patroner pakkes sammen i eet Bundt saaledes, at to Rader, fem i hver, komme til at ligge ovenpaa hinanden med de flad- klemte Enden af Hylstrene imod hinanden, samt at to jevnslidende liggende Patroner vende Kuglen i modsat Ret- ning. Til hvert Bundt høre to Halvdusinhylstre med Fængbætter. Bundteklodsse med Pude stilles saale- des for Arbejderen, at Pudernes høieste Ende er tilhøre; et Omflagspapir af Concept (see § 15) lægges ned i Ladningen; de to Lag Patroner anbringes saaledes, at de ikke hverken i Længde, eller i Høide staae ud over La- dningen i Bundteklodsse; Papiret lukkes om dem og gives en opadvendende Snip for hver Ende. Bundtet trækkes ud tilhøre skraat opad, lægges midt paa Bundtepapiret af Karbuus (see § 15) og i de af Pudernes Indtryk paa

hver Side imellem de to Lag fremstaaede udbendige Hulinger anbringes et Halvdufsinhylster saaledes, at den flade Side (Fænghættekraverne) vender udad; ved at bøj Bundtepapiret op over dem, holdes de paa deres Plads, medens Bundtet føres ind i Bundteklodsen uden Puder. Bundtepapiret lukkes nu fast sammen og gives en nedad-gaaende Snip for hver Ende, hvorpaa Bundtet tages ud af Klodsen og ombindes med et godt antrukket Krydsflag af fint Seglgarn (20" langt). Af Røndefuglestuddene lægges fire Stykker i et Bundtepapir af Karduus (see § 15) og gives et Krydsflag af Seglgarn.

Bundtepapiret forsynes isorveien med de fornødne Mærker (see § 13).

2. Løse Patroner.

Disse kunne fyldes, lukkes og bundtes ligesom skarpe Patroner. Exerceerpatronbundterne bundtes dog kun i enkelt Papir, da der ikke skal vedlægges Fænghætter. Skulde de ikke forsendes, eller magasineres i længere Tid, bundtes de ikke, men samles i Knipper paa 15 Stykker ved at der gøres to Rundslag om dem af Seglgarn, eller Bast. Til deres Fylbning bruges mindre godt Musketkrudt.

Lændeammunitionen.

§ 18. Krigsfænghætten, der passer til Pistolen saaledes, at den klemmer sig fast paa samme. Den er af tyndt Kobberblik og forsynet med en Krave, hvorved den bliver lettere at haandtere. I Bundten findes en ringe Deel Knaldsats, der er dækket ved en Lakering. Knald-

sats har den Egenskab, at naar den lægges imellem to haarde Legemer, og der paa disse anbringes et Slag, da giver den Ild og Knald.

Krigsfænghætter leveres i Reglen fra Laboratoriet indlagt i Patronbundterne. Reservefænghætterne til Patronkarrerne bundtes saaledes, at Bundtet indeholder 8 Halvdufsinhylstre (48 Fænghætter).

I Magasinerne opbevares Fænghætterne i Trækasser med Zinkforing; i hver Kasse 11,200 Halvdufsinhylstre samlede i 560 Knipper à 20 Hylstre.

Exerceerfænghætten, der bruges til Øvelser. Den er ganske som Krigsfænghætten, kun at den har en eller anden mindre Feil, som gjør den uskikket til Krigsbrug, uden at den derfor er casabel.

Exerceerfænghætter leveres fra Laboratoriet i Pakker à 25 Heelduhsinhylstre, ialt 300 Stk. *)

*) I en ældre Beholdning af Fænghætter indeholder Bundtet 12 Hylstre, hvoraf ethvert indeholder 25 Stykker Fænghætter.

§ 19. Infanteristen skal i Felten af ordinair Ammunition bære 60 skarpe Patroner eller 6 Bundter. Halvdelen heraf, 3 Bundter, pakkes som Reserveammunition i Tornysteren. Af den anden Halvdeel, Taskeammunitionen, føres to Bundter i den venstre Patronkasse; hvorimod det tredje Bundt løses, og de enkelte Patroner, altsaa 10 Stykker lægges i den høire Taske. I den høire Taske føres ligeledes den extraordinaire Ammunition, forsaavidt saadan findes. Da to Miniekuglepatronbundter ikke kunne rummes i een Patronkasse, føres der heraf i hver Taske kun eet Bundt og 5 enkelte Patroner. Af Fænghætter medgives Infanteristen foruden dem, som ligge i Patronbundterne, eet Halvdusindhylster, som Reserve. Ved at overbrække Hylstret, eller afribe Papiret paa Hylstrets flade Side kunne disse Fænghætter udtages og lægges da i den høire Tasses Sælskindsломme sammen med de Fænghætter, som efterhaanden fremkomme, naar Bundterne aabnes.

Infanteristen skal altid søge at bevare sin Ammunition mod Fugtighed og behandle den med stor Omhu, da Skudsikkerheden ellers vil lide; han maa derfor ikke føre Patronerne enkeltviis

uden i det Antal, som det første Forbrug fordrer, og vogte sig for ved unødvendig Rasten og Rysten af Ammunitionen at knuse Krudtet eller beskadige Kuglen (Miniekuglen), ligesom han maa erindre, at da der findes Fænghætter i hvert Bundt, kan stærke Stød eller Slag derpaa frembringe Explosion. Medfører Infanteristen flere Sorter, skal han holde hver Sort for sig. Naar han kommer i Qvarteer, skal han eftersee sin Ammunition, og naar Omstændighederne tillade det, henlægge den i Solvarmen eller i en varm Stue for at tørre den, hvilket især er nødvendigt efter vedholdende fugtigt Veir. Er den bleven aldeles fordærvet ved Væde eller deslige, maa der han saadant for at faae den ombyttet. Han bør saavidt gjorligt altid sørge for, at han har den foreskrevne Mængde Ammunition, og han bør derfor, saa ofte han ved Forbrug eller paa anden Maade er kommen til at mangle Noget, snarest muligt afgive Melding derom. Skal Infanteristen have sin Taskeammunition fornyet, da bør han flytte Reserveammunitionen til Tasterne og pakke den sidst modtagne Ammunition i Tornysteren, for at Reserveammunitionen ikke skal blive ubrugelig ved for lang Henliggen.

§ 20. Foruden den Ammunition, som Infanteristen bærer, medføres der endnu deels i Uddelingernes Patronkasser og deels i Parken 12 Bundter pr. Mand, som ere pakkede i Patronkasser, af hvilke der medføres 12 Stykker i hver Compagni-Patronkarres Ammunitionskasse.

Pakningen af Patronerne, hvorved iagttages, at der i hver Patronkasse iffun pakkes een Slags Patroner, skeer saaledes:

I Patronkassen udbredes Pakpapir paa Bunden og opad de fire Sider. Patronbundterne nedlægges med Mærket opad i fire Lag, som hver for sig jevnes og sammentrykkes ved Hjælp af en Haandkølle, hvormed der slaes paa et fladt Stykke Træ, som i forskjellige Retninger lægges hen over Bundterne; Slagene maae ikke være for haarde, især ikke ved Miniekuglepatronerne, hvor Kuglerne let kunne trykkes flade. I hvert Lag anbringes enten

18 Spidskuglepatron-Bundter, nemlig 6 Bundter ved Siden af hverandre henad Kassens Længde og 3 saadanne Rækker, eller

14 Miniekuglepatron-Bundter, nemlig 4 Rækker à 3 Bundter lagte efter Kassens Længderetning og for Enden 2 Bundter paa tværs med et lille Mellemrum, som udfyldes med Blaar, eller

16 Musketkuglepatron-Bundter, nemlig i hver af de to yderste Rækker 6 Bundter, som ved Spidskuglepatronerne, og i den mellemste Række 4 Bundter, som lægges paa langs i Kassen.

Over det andet Lag udbredes et Stykke Pakpapir. Det opad Kassens Sider anbragte Papir bøies sammen over det øverste Lag, Laaget paalægges og spændes godt fast; om behøves stikkes de to ved Hanken hængende Træfiter ind under Midten af Remmen og trækkes ud til Siderne for at forsøge Spændingen. Patronkasserne skulle kunne opstilles ovenpaa hverandre uden at vakte og alene

hvilende paa selve Kassens Bægge; har man ikke jevnet Lagene godt, vil Laaget komme til at ligge for høit, især ved Miniekuglepatronerne.

Paa Kassens Laag fæstes en Seddel mærket:

720 Sp. K — 1 Qv.

864 F.

N. N. den .... 18..

N. N.

eller

560 Minie P — 1¼ Qv.

672 F.

N. N. den .... 18..

N. N.

eller

640 M. K — 1¾ Qv.

768 F.

N. N. den .... 18..

N. N.

En fyldt Patronkasse vil omtrent veie 70 $\mathcal{L}$.

I Patronkarrens Rekvizitkasse medføres: Reservelagshætter, Geværbrandraketter, Geværlyseraketter, Rendekugleskud samt de nødvendige Patronredskaber og Materialier.

Med Hensyn til Ammunitionens Bedligholdelse og Uddeling iagttages:

at Kasserne og Kasserne kun anvendes til reglementeret Brug, og at der afgives Melding, naar nye Forsyninger behøves;

at Patronkasserne steds holdes tilbækkede med Presenninger; ligeoverfor Fienden bør de være vel dækkede for hans Skud;

at Ammunitionskasserne og om fornødent Patronkasserne aabnes i godt Solskinsveir eller tør Blæst, for at Fugtigheden kan fortrække;

at Patronkasserne ere vel pakke, de fremkomne ledige Rum i det øverste Lag udfyldte med Blaar, Papir, snoede Salmbaand, o. dsl., og Remmene vel fastspændte;

at Uddelingen til Mandskabet i Reglen skeer med hele Bundter, nemlig 10 Patroner, eller 4 Kædekugleskud, eller et Halvdusinholster Fænghætter ad Gangen, og at man i Regnveir hurtigt udtager de fornødne Patronkasser af Ammunitionskassen og holder dem dækkede, medens Laaget er aftaget;

at al fordoerbet Ammunition saa hurtigt som muligt fjernes fra det øvrige og efter Omstændighederne enten ødelægges, omarbejdes eller afleveres til Parten.

Tredie Afsnit.

Forklaring af Skydningen.

§ 21. Hensigten med Skydningen er, ved Hjælp af den udstødte Kugle at virke ødelæggende paa Maalet, naar dette befinder sig i Trastand. Maalet kan være af forskjellig Natur, f. Ex. Mennesker, Heste, Huse, o. s. v.

For at drive Kuglen ud til Maalet betjener man sig af Krudtet. Dette har den Egenkab, at naar det antændes, udvikles der en stor Mængde Luft, som kaldes Krudtgas, hvilken ved den høie Varmegrad, Forbrændingen medfører, udvider sig med overordenlig Kraft til et mangfoldige Gange større Rum end det, Krudtet selv indtog. Herpaa beroer Krudtets Anvendelse som Bevægkraft i Skydevaaben, idet nemlig de Luftarter, som udvikle sig, naar den i Skydevaaben indsluttede Krudt-

Iadning forbrænder, trykke stærkt i alle Retninger. Paa Grund af den Modstand, som Løbets Bund og Bægge yde, kan Udvidelse bagud og til Siderne ikke finde Sted; derimod vil Kuglen give efter og sættes i Bevægelse med en Hastighed, der voxer med Krudtgassens Mængde og Spændkraft.

§ 22. Den af Løbet uddrevne Kugle vilde nu følge Kjørneliniens, Løbets Midtelinies, Retning, hvis den ikke strax underkastedes Virkningen af andre Kræfter, nemlig af Tyngdekraften og Luftmodstanden. Af disse søger Tyngdekraften at drage Kuglen ned mod Jordens Midtepunkt, og den udfødte Kugle kan derfor ikke følge Kjørneliniens Retning, men vil synke mere og mere under den, saa at Kuglens Bane ikke bliver en ret, men en krum Linie. Virkede nu Tyngdekraften alene, da vilde denne krumme Linies sidste Halvdeel blive ens med den første. Dette er imidlertid ikke Tilfældet; thi samtidigt med Tyngdekraften virker ogsaa Luften paa Kuglen og gjør en ikke ubetydelig Modstand mod dens Bevægelse. Derved formindstes Kuglens Hastighed mere og mere, saa at Tyngdekraftens Virkning bliver synligere paa Banens sidste, nedadgaaende, end paa dens første, opad-

gaaende, Deel, saa at hiin altsaa bliver mere krum end denne. I Fig 2, hvor a b angiver Kjørneliniens Retning, er Buen a c d Banen i lufttomt Rum, hvor Tyngdekraften virker alene, og Buen a e f Banen i Luften, hvor Tyngdekraften og Luften virke i Forening.

Luftmodstanden udøver endnu en anden Indflydelse end den anførte. Idet nemlig Kuglen gaaer igjennem Luften, dreier den sig snart om en, snart om en anden af de Linier, som gaae igjennem dens Tyngdepunkt, og denne uregelmæssige Bevægelse begynder ved Rundkuglen allerede i Løbet og fortsættes igjennem hele Banen. Herved kommer Kuglen til at udsætte deels ulige store, deels ulige dannede Dele af sin Overflade for Luftens Modstand; disse Uligheder, som det er umuligt ganske at hæve ved Kuglens Fabrikation, kunne ofte ikke opdages med de fineste Instrumenter, men ere dog tilstrækkeligt store til at foraarsage en saadan Ujevnhed i Luftens Modstand, at Kuglen deels sænker sig mere eller mindre end den skulde have gjort, om Luftens Modstand havde været regelmæssig, deels afviger mere eller mindre fra Kjørneliniens lodrette Plan og gaaer til Siden af Maalet, snart tilhøre

og snart tilvenstre. Denne Ulempe kan imidlertid undgaaes, naar Bevægelsen gjøres regelmæssig, idet man bringer Kuglen til allerede i Løbet at antage en omdreieende Bevægelse om en bestemt Linie. For at opnaae dette, risler man Geværerne og tvinger paa en eller anden Maade Kuglen til under Bevægelsen igjennem Løbet at følge Riffelgangene og derved til at dreie sig om den Linie, der kan tænkes dragen igjennem Kuglens Tyngdepunkt og i Kjørneliniens Retning. Den Tilbøielighed, Kuglen da har til det ene Dieblik at afvige til den ene Side, hæves i det næste Dieblik ved den Tilbøielighed, den faaer til at gaae til den modsatte. Ved de rislede Baaben bliver det da endvidere muligt at anvende Spidskugler (som paa Grund af deres Form lettere overvinde Luftmodstanden), fordi man nu kan bringe disse til stadigt at dreie sig om deres Midtelinie, hvorved de tvinges til bestandigt at vende Spidsen fremefter.

§ 23. Da Kuglebanen ifølge det ovenfor Udviklede altid ligger lodret under Kjørnelinien, følger heraf, at naar man har truffet et Punkt, saa kan Kjørnelinien ikke have været rettet imod dette, men

maa have været rettet imod et andet, som ligger høiere end og lodret over hiint, og det desto høiere jo længere Afstanden og jo trummere Banen er. Af denne Grund vil Kjørnelinien eller en anden dermed ligeløbende Linie ikke godt kunne bruges til at sigte efter, naar en nøiagtig Skydning attraaes, da dette vilde medføre, at Sigtet ikke kunde tages paa Maalet, men maatte tages paa et Punkt et vist Stykke over Maalet. Man vælger derfor en anden Linie til at sigte efter, beliggende over Kjørnelinien og i samme lodrette Plan. Denne Linie, som kaldes Sigtelinien, FG , Fig. 3, bestemmes ved de ovenpaa Geværet siddende Sigtepunkter, nemlig Midten af Kjørven i Viseret, F , og øverste Punkt af Sigtekornet, G . Da disse to Punkter ligge i forskjellig Afstand fra Kjørnelinien, vil dennes Forlængelse skjære Sigtelinien; den herved dannede Vinkel CAB , der kaldes Reisingen, angiver den Retning, som Kjørnelinien bør gives over Maalet, for at Kuglen kan træffe dette. Forskjellen imellem de faste Sigtepunkters Afstand fra Kjørnelinien kaldes Forliget. Som Figuren viser, vil Sigtelinien skjære Kuglebanen i to Punkter, A og B , idet Kuglebanen tæt foran Mundingen gaer op over

Sigtelinien og vedbliver at hæve sig et vist Stykke, hvorpaa den atter daler og, skjærende Sigtelinien, synker mod Jorden. Afstanden fra Mundingen til dette sidste Skæringspunkt kaldes Skud-
 distancen. Befinder Maalet sig nu i denne Afstand, vil det træffes, naar der sigtes lige paa det; er Afstanden større, vil Kuglen gaae under Maalet, og man maa derfor sigte høiere for at træffe det; er Afstanden mindre, vil Kuglen gaae over Maalet, og man maa derfor sigte lavere for at træffe det. Da Kuglebanen imidlertid, naar Geværet er givet en saadan Stilling, at Sigtelinien ligger lodret over Kjærnelinien, kan betragtes som uadskillelig forbunden med Sigtelinien, saaledes at Kuglebanen, naar Sigtelinien dreies opæfter eller nedæfter, til-
 høiere eller tilvenstre vil deeltage i disse Bevægelser, saa følger heraf, at man, istedetfor at sigte over eller under det Punkt, som man ønsker at træffe, vil kunne opnaae samme Resultat ved, med Bi-
 beholdelse af det forreste Sigtepunkt, at forøge eller formindste det bagestes Afstand fra Kjærne-
 linien, da Rejsningen herved ogsaa forøges eller formindstes. Af denne Grund er det, at man har indrettet Viseret saaledes, at det kan hæves

eller sænkes, og Kjærnelinien herved gives den til Afstanden svarende Rejsning, hvorved Skytten altsaa bliver istand til paa de forskjellige Afstande at sigte paa selve det Punkt af Maalet, som han vil træffe. Viseret gjøres saa høit, at, naar det er stillet paa sit høieste Punkt, Sigtet da svarer til den længste Afstand, paa hvilken man endnu kan vente sig en taalelig god Virkning af Skydningen, og, naar det er stillet paa sit laveste Punkt, Sigtet da svarer til en bestemt, i Reglen ikke stor Afstand, som kaldes Viseretskudsdistancen. Den til Viseretskuds-
 distancen svarende Rejsning kaldes Viseretskuds-
 rejsningen.

En muligst flad Bane maa for ethvert Skyde-
 vaaben ansees som den vigtigste Betingelse, naar man under alle Forhold skal kunne vente sig en god Træfning. Var Banen f. Ex. saa flad, at den i hele sin Ud-
 strækning ikke hævede sig mere end $5\frac{1}{2}$ Fod over Marken, vilde man træffe en Mand, hvor denne stod imellem Mundingen og Kuglens Nedslag, naar man sigtede midt paa ham. Banen vilde da være hvad man kalder heelt raserende. Naar man skyder paa større Afstande, vil Kuglen paa den midterste Deel af sin Bane hæve sig mere end $5\frac{1}{2}$ Fod over Marken,

og da kalder man kun den sidste Deel af Banen, i hvilken Kuglen gaaer i mindre end $5\frac{1}{2}$ Fods Høide hen over Marken, raserende. Jo større denne Deel er, desto lettere vil man kunne træffe et Maal, saasom en Mand, naar Afstanden ikke har været nøie kjendt, men er bedømt efter Siemaal.

Ved Tapriflerne er Biseerskudsdistancen 300 Alen og Kuglen vil indenfor denne Afstand intetsteds fjerne sig mere end omtrent 2 Fod fra Sigtelinien.

Ved Minieriflerne og Musketten er Biseerskudsdistancen 200 Alen, og Kuglen vil indenfor denne Afstand intetsteds fjerne sig mere fra Sigtelinien, end omtrent 1 Fod ved Minieriflerne og omtrent 3 Fod ved Musketten.

§ 24. For med god Virkning at kunne bruge et Gevær og for at kunne bedømme dets Skudsikkerhed maa det være indskudt, d.v.s. Sigtekjærven og Sigtekornet bør være rigtigt aflagte, og Biseret saaledes inddeelt, at den til hver enkelt Inddeling svarende Rejsning passer til den tilsvarende Afstand.

For Geværer, der skulle skyde meget nøiagtigt, vilde det være rigtigst at foretage Indskydningen med hvert enkelt Gevær; men da dette er et uoverkommeligt Arbejde, hvor der er Tale om de til en Armees Bevæbning hørende Geværer, og da desuden de forskjellige Skytter ikke tage Sigtet paa samme Maade, saa at det dog bliver nødvendigt, at hver Skytte maa lære sit Geværts Eiendommelighed at kjende, saa foretages i Reglen Indskydningen kun med et indskrænket Antal Geværer, tagne iflæng ud af den hele Masse af

samme Slags, og Middelsværbien af de erhobte Resultater overføres da paa de andre. Ved Indskydningen paa de forskjellige Afstande erholder man de til disse svarende Rejsninger, hvorefter da Biseerhøiderne bestemmes og affættes paa Bisererne. For Sideretningen er det kun nødvendigt at foretage Indskydningen paa een Afstand, sædvanlig Biseerskudsdistancen, da Middelsværbien*), naar Indskydningen her har været nøiagtig, og Biseret eller Sigtekornet er flyttet derefter, paa de øvrige Afstande ikke vil afvige synderligt til Siderne. Ved et indskudt Gevær, skal Middelsværbien træffe i Retningspunktet, naar det til Afstanden svarende Sigte tages.

Som almindelig Regel gjælder, at der sigtes paa Midten af Maalet, da man derved har størst Udsigt til at træffe det.

Efter de ved Indskydningen med de forskjellige Geværer erhobte Resultater lader sig opstille følgende Regler for Brugen af Bisererne:

Bueviseret til Tapriflerne:

Paa 300 Alen og derunder bruges det faste Biseer, der svarer til 300 Alen. Vil man paa 100 og 200 Alen træffe et bestemt Punkt, maa man sigte $1\frac{1}{2}$ Fod under dette.

*) Middelsværbien er den Kugle, man kan tænke sig at træffe midt imellem (o: i Middelsværbien) for alle de udskudte Kugler.

Paa Afstande over 300 Alen trækkes Skyderen saa høit op, at dens nederste Kant staaer paa den Streg paa Skalaen, der svarer til Maalets Afstand.

Klapviseeret til Minieriflen af Model 1828:

Paa 200 Alen og derunder bruges det faste Viseer,
— 400 — første Klap og
— 600 — anden Klap.

Paa de mellemfaldende Afstande bruges det faste Viseer til 300 Alen, og første Klap til 500 Alen; idet man paa førstnævnte Afstand maa sigte $2\frac{1}{2}$ Fod og paa sidstnævnte $4\frac{1}{2}$ Fod over det Punkt, man vil træffe.

Galgeviseeret til Minieriflerne af fransk Model:

Paa 200 Alen og derunder bruges det faste Viseer.

Paa Afstande udover 200 Alen opslaaes Galgen og Skyderen stilles

til 300 Alen heelt ned;

til 400 Alen saaledes at den hviler paa det faste Viseer og

til de større Afstande med Overkanten paa den til Afstanden svarende Streg paa Galgen.

Anm. Paa 300 og 400 Alen kan Skyderen saaledes stilles uden at Skytten behøver at see paa Viseerets Inddeling.

Det faste Viseer til Musketten:

Det svarer til 200 Alen. Paa Afstanden 100 Alen maa man sigte $1\frac{1}{2}$ Fod under, og paa 300 Alen $1\frac{1}{2}$ Fod over det Punkt, man vil træffe.

§ 25. Den Sikkerhed, hvormed en Skytte er istand til at træffe et Maal, er afhængig af Geværets Godhed, Maalets Størrelse og Skyttens Færdighed, og bedømmes efter Størrelsen af den Flade, Anslagene indtage, og efter den Maade, hvorpaa de ere fordeelte paa Fladen. Uagtet alle Kugler, som udskydes af samme Gevær med samme Ladning og Retning, paa Grund af uundgaaelige Usuldkommenheder ved Geværet og Ammunitionen, ikke kunne beskrive de samme Baner, men altid vil afvige mere eller mindre fra Middelfuglen, saa lærer dog Erfaring, at disse Afvigelser følge en bestemt Lov, saa at man under de samme Forhold vil faae de samme Afvigelser, naar Stuantallet blot ikke er for ringe. Kjenner man derfor ved et Gevær Størrelsen af den Flade, som indbefatter et vist Antal Skud, saa gjælder det erholdte Resultat for alle fremtidige Skydninger. Ved Beregning kan man nu af Indskydningsresultaterne bestemme Størrelsen af den Cirkel, som indbefatter det halve Antal Skud, og herved faaer man da et Maal for Geværets Skudsikkerhed, idet denne vil staae i ombendt Forhold til Cirkelens Radius og saaledes være større eller

mindre, eftersom Radien er mindre eller større. Herved har man da tillige et Middel til at bedømme Skøttens Færdighed; thi kan han sætte Halvdelen af sine Stud i den ovennævnte Cirkel, da opnaer han den ideale Træfning, hvilket dog ikke kan forlanges; men jo mere han nærmer sig dertil, desto bedre skyder han. Har en Skytte sat mere end Halvdelen af Skuddene i den til Afstanden svarende Cirkel, kan dette ikke tilskrives hans større Færdighed, men Grunden dertil maa søges i ganske tilfældige Omstændigheder, medmindre det Gevær, han har afbenyttet, er bedre end de, hvorefter Cirkelens Størrelse er bestemt.

Radius til den Cirkel, der indbefatter Halvdelen af Skuddene, naar alle Omstændigheder have været gunstige, findes for de forskellige Geværmodeller og forskellige Afstande i nedenstaaende Tabel.

Afstand.	Radius til den Cirkel, der indeholder Halvdelen af Skuddene.		
	Tapriflerne.	Minieriflerne.	Musketten.
200 Alen.	0' 6" 0'''	0' 8" 0'''	1' 9" 0'''
300 —	0. 9. 6.	0. 11. 0.	2. 9. 0.
400 —	1. 1. 0.	1. 2. 0.	4. 10. 0.
500 —	1. 4. 6.	1. 5. 6.	
600 —	1. 8. 0.	1. 9. 0.	
700 —	2. 0. 0.	2 1. 0.	
800 —	2. 6. 0.	2. 9. 0.	

Heraf sees, at Tapriflernes og Minieriflernes Studsikkerhed omtrent er den samme, og at den betydeligt overgaar Muskettens.

§ 26. Den i foregaaende § angivne Studsikkerhed vil imidlertid sjældent naaes ved den sædvanlige Skydning, da der næsten altid indtræffer Omstændigheder, som formindsker den og forarsage Afvigelser. Aarsagerne til disse, hvilke man ved Fredens Arbejder og Øvelser bør bestræbe sig for at hæve, kunne nu søges:

1. i Vaabnet;
2. i Ammunitionen;
3. i de atmosfæriske Forhold;
4. hos Skytten.

1. Iblandt de Aarsager til Afvigelse, som hidrøre fra Vaabnet, er den væsentligste, at Sigtepunkterne enten ikke ere rigtigt aflagte, eller at de ere forrykkede ved en mindre omhyggelig Behandling. En nøiagtig Skydning fordrer, at Sigtepunkterne altid ligge lodret over Kjerneelinien, da der i modsat Fald vil fremkomme Sideafvigelser, saaledes som det sees af Fig. 4, hvor det bageste Sigtepunkt er vist at ligge tilhøre af Kjerneelinien; bringes her Sigtelinien paa Maalet, vil Kjerneelinien og med den Kuglebanen, som ligger lodret under den, føres over tilhøre og Kuglen vil træffe tilhøre. I Almindelighed vil en Afvigelse ved Viseret bevirke en Af-

vigelse paa Maalet til samme Side, og en Afvigelse ved Sigtekornet bevirke en Afvigelse paa Maalet til den modsatte Side. Er derfor en Afvigelse ved Sigtepunkterne godtgjort, da bør Feilen afhjælpes af Bøssemageren, eller, om dette ikke kan skee, Vaabnet ombyttes.

Er Piben ved Slag eller uagtsom Behandling bleven krum, bevirker dette efter Krumningens Beliggenhed en Afvigelse i Høiden eller til Siderne; Piben maa i dette Tilfælde rettes af Bøssemageren.

Formindskelse i Skudsikkerheden kan ligeledes hidrøre fra: at Løbet igjennem hele Længden ikke har samme Vidde, at der i Løbets forreste Deel findes Gravrust eller Buler, samt fra at Riffelgangene ere udslidte, saa at Kuglen ikke følger dem. Disse Feil maa afhjælpes af Bøssemageren, dog først efter derom gjort Indstilling.

Da Biseerhøiderne, som i § 24 er viist, ere bestemte ved Indskydningen af et indskrænket Antal Geværer, kan det hændes, at disse Høider ikke nøiagtigt svare til de paa Biseerskalaen staaende Skudsdistancer. Hvis Skytten imidlertid altid betjener samme Vaaben, vil han snart lære dette Forhold (som forresten ogsaa kan hidrøre fra en ulige Maade

at tage Sigte paa) at kjende, og han vil da finde, hvorledes Viseret skal stilles til hver enkelt Skudsdistance.

Forskjel i Kalibrets Størrelse kan ogsaa fremkalde Afvigelser, hidrørende fra Kuglens meer eller mindre fuldstændige Indtrængen i Riffelgangene; da Geværerne imidlertid sættes ud af Brug, naar Kalibret overstiger en vis Størrelse, kan denne Feils Indskydelse ansees forsvindende.

2. De Marsager til Afvigelse, som kunne søges i Ammunitionen, ere:

at Ladningerne ikke nøiagtigt have samme Størrelse, hvilket dog sjældnere vil være Tilfældet;

at Kuglen ikke hvergang nøiagtig har samme Form og Vægt, eller at den har Støbefeil, som, naar de sidde paa den fremadvendende Ende, fremkalde en ueensformig Luftmodstand, og, naar de ved Miniekuglen sidde i Udhulingen, kunne bevirke Kuglens Sønderrivning af Krudtgassen;

at Krudtets Egenskaber ere forskellige;

at Krudtet enten er blevet fugtigt, eller at en Deel af Kornene er bleven knust til Støv, f. Ex. paa en længere Marche eller Transport, eller derved

at Kuglen er sat for stærkt an. I begge Tilfælde vil Middeltkuglen træffe for lavt;

at Fænghætten ikke øjeblikkeligt meddeler Ilden til Krudtladningen, hvorved Sigtet ofte forrykkes.

3. De atmosfæriske Forhold, som især have Indflydelse paa Træfningen ere:

Vinden, hvis Indflydelse tiltager med Maalets Afstand, dens Styrke og eftersom Retningen, hvori den blæser, nærmer sig mere til at blive vinkelret paa Skudlinien. Vinden for sætter Kuglen til den Side, hvortil den blæser, og man maa derfor sigte til den modsatte Side af Maalet og det saameget mere, jo større Afstanden er, jo stærkere Blæsten er og jo mere paa tværs den blæser;

Luftens Varmegrad og Fugtighedsgrad, som udøver en stor Indflydelse paa Krudtets Antændelighed og Styrke;

Solens Stilling, som indvirker paa Sigtningen ved paa forskjellig Maade at opløse Sigtekornets og Biseertjærvens Sider.

14. Forsaavidt Afvigelserne hidrøre fra Skytten, kan Årsagen hertil søges i:

at Kuglens Dribning ved Tapriflen ikke har været tilstrækkelig;

at Noget af Krudtet spildes ved Indhældningen, eller ialfald at alle Kornene ikke komme tilbunds paa Grund af, at Løbet ved en længere fortsat Skydning er bleven forurennet af Krudtflam. Den sidste Ulempe kan selv ved stor Omhu fra Skyttens Side ikke altid undgaaes;

at Papiret om Kuglen afrives ujevnt;

at de forskjellige Skytter ikke tage Sigtet paa samme Maade;

at Geværet ikke holdes lige, men hældet til en af Siderne, hvorved Sigtepunkterne ikke komme til at ligge lige over Kjerne linien. Er Geværet dreiet til venstre, vil man, som Fig. 5 viser, træffe til venstre af Maalet, og er det dreiet til højre, vil man træffe til højre;

at Skytten ikke har den tilbørlige Rolighed, f. Ex. naar Sindet er oprørt, eller naar han skal skyde strax efter en anstrængende Bevægelse, hvilket bevirker, at Geværet ikke holdes roligt i Anslaget;

at Skytten forrykker Sigtet i Afrækket.

§ 27. Foruden de i foregaaende § anførte Aarsager til Afvigelser i Skydningen, hvilke ville gjøre sig gjældende ved de daglige Øvelser, maa endvidere nævnes følgende Omstændigheder, som i Felten ville have Indflydelse paa Ildvirkningen;

1. Afstanden. Jo større Afstanden er, desto mindre bliver Træfningen, fordi enhver Unøjagtighed ved Sigtingen, Vaabnet, o. s. v. faaer en større Indflydelse, ligesom ogsaa fordi det bliver vanskeligere rigtigt at bedømme Afstanden, og derefter bestemme Biseerhøiden. Den Commanderende, der med temmelig Frihed kan vælge sin Standplads og hos hvem den fornødne Rolighed stedse maa forudsættes, maa derfor altid søge at bestemme Afstanden, og derpaa angive den for sit Mandskab, for paa denne Maade at forsøge Ildvirkningen. Som Regel i saadanne Tilfælde gjælder, at Skytten stiller sit Biseer til den opgivne Distance, men at han retter paa Foden af Maalet. Følges denne Regel og Distancebedømmelsen har været nogenlunde rigtig, da vil Kuglen træffe Maalet, eller slaae i Jorden foran samme. I sidste Tilfælde vil man

- ofte kunne iagttage Kuglens Nedslag, og ved at vælge en ny Biseerhøide kan den begaaede Feil rettes. Stjønnes det til Exempel, at Kuglen slaaer ned 150 Alen foran Maalet, da stilles Biseeret til en Skuddistance, der er 150 Alen større end den, der svarede til Biseerets første Stilling. Men selv i det Tilfælde, at en saadan Berigtigelse ikke bliver mulig, kan dog undertiden den Kugle, der saaledes gaacr for kort, virke i Opspringet.
2. Jordsmonnets Beskaffenhed. Er Jordsmonnet foran Maalet nogenlunde jævnt og haardt, vil Kuglen efter sit Nedslag atter springe op, og kan da efter dette Opspring endnu virke ligesaa ødelæggende, som om det ikke havde berørt Jorden. Er Jordsmonnet foran Maalet derimod meget ujevnt og blødt, vil den Kugle, der gaacr for kort, blive stikende i Jorden.
  3. Jordsmonnets Hældning. Reglerne for Sigting gjælde nemlig ikkun for et vandret eller lidet hældende Terrain; skal man derfor skyde paa et Maal, som ligger betydeligt over eller under Standpladsen, maa man i det første

Tilfælde sigte lidt over, og i det sidste lidt under Maalet, da Tyngdekraften bevirker, at Kuglebanen, naar man skyder opad, er mindre strakt og, naar man skyder nedad, mere strakt end ved Skydningen paa vandret Terrain.

4. Maalets Størrelse. Denne har en overordentlig Indflydelse paa Træfningen. Viser Maalet sig paa aaben Mark, er Forholdet langt gunstigere, end om det tildeels er dækket. Ilden kan aabnes paa meget større Afstande, naar Maalet f. Ex. er et opkjørt Bateria eller større Colonne, end naar det er en Rjæde eller vel endog en enkelt Mand.

5. Maalets Bevægelse. Jo hurtigere Bevægelsen er, desto vanskeligere bliver ogsaa Skydningen. Foregaaer Bevægelsen lige imod eller lige fra Skytten, vanskeliggjør den ikke Skydningen i den Grad, som naar den foregaaer tværs for Skytten. Nærmer Maalet sig, sigtes foran det eller, naar det har en større Dybde, paa Foden; fjerner det sig, sigtes paa Maalets øverste Deel, og bevæger det sig til én af Siderne, sigtes foran det eller, om det har en betydelig Længde, paa dets Begyndelse.

6. Skyttens Færdighed og No. Dygtighed og Koldblodighed vil gjøre Virkningen af et mindre Antal Skytters Ild langt betydeligere end Ilden fra et overveiende Antal, som ikke besidder disse Egenskaber.

7. Chargeringsmaaden. I den spredte Fægtning kan Skytten give sig Tid med Sigtingen og vælge Diebliffet for Aftrækket; skydes derimod i sluttet Orden og paa Commando, mister Skytten ikke alene disse Fordele (hvilke han endnu for en Deel har under Rodeilden), men han foruroliges tillige af sin Side-, For- og Bagmand. Fordelen ved at Skytten for største Delen er dækket og kan erholde Støtte for Geværet fortjener her at nævnes.

(Sjette Affnit.)

Behandling, Bedligholdelse og Brug af
Baabnene.

S. 28. For at Baabnene bestandig kunne være i brugbar Stand er det nødvendigt, at Infanteristen er nøie bekendt med deres Behandling, Bedligholdelse og Brug.

Med Hensyn til Behandlingen af Baabnens iagttages:

A. Infanteristen maa ikke udsætte sig selv eller Andre for Fare ved en skjodesløs og ubehændig Behandling.

Hertil hører:

at han ikke af Raadhed figter paa Nogen, hvad enten denne er i Nærheden eller i Frastand; hvad enten Geværet er ladet eller ikke;

Riflen

at han altid sætter eller holder ^{Riflen} ~~Geværet~~ i en saadan Stilling, at ingen Skade kan skee, selv om ^{den} ~~Geværet~~ gaaer af; især maa dette iagttages, naar han lader Laasen spille, og han maa herved gribe om Hanens Greb med Tommelfingerens fulde første Led, for at Hanen ikke ufrivillig skal undslippe;

at han ikke støtter sig paa ^{Riflen} ~~Geværet~~ ved at holde Hænderne over Munden eller støtte Armene paa denne;

at han ikke blæser igjennem Løbet for at prøve om der er Luft eller for at bortblæse Krudtrøgen;

at han ikke hensætter eller ophænger ^{Riflen} ~~Geværet~~, naar det er ladet, uden at det er uundgaaeligt nødvendigt for Tjenestens Skyld. I dette Tilfælde sørges for, at det ikke kan falde i Hænderne paa Ukyndige og Uovede; Fængslet tages af, høire Haands Tommelfinger føres over Pistonen for at rense denne, et Stykke Papir eller deslige lægges over samme, og Hanen lades heelt ned derpaa;

naar Riflen vaskes, at Fængslet paasættes, og ~~Geværet~~ ikke strax skal afflydes, skal Hanen altid staae i Sikkerhedsroen eller paa Sikkerhedshagen.

Bedr at lade Raasen spille maa det nøie iagt-
tages, at Stangsnablen griber vel ind i Roerne og
ikke bliver staaende paa deres Kant, hvorfra den let
glider af; er dette eengang skeet, gjentager det sig let.

Hviler Hanen paa Pistonen og skal sættes i
Sikkerhedsroen; skeer dette ved at trække Hanen
saa langt tilbage, at Appellen høres af Sikkerheds-
roen, og nu slippe med Tømmelfingeren.

Skal Hanen spændes, skeer det ^{ved at trække} paa samme
Maade, kun at man skal høre Appellen af (Sik-
kerhedsroen og ~~mellemste~~ og bageste Ro.

Skal Hanen nedlades paa Pistonen fra een af
Roerne, skeer det ved at trække Hanen lidt tilbage,
trykke paa Afstrækkeren og fortsætte dette Tryk,
medens Hanen sagte gaaer ned.

Skal Hanen fra mellemste eller bageste Ro
sættes i Sikkerhedsroen, nedlades den paa Roen
ved samtidigt at formindste Trykket paa Afstrækkeren
og lade Hanen langsomt gaae ned; paa samme
Maade nedlades Hanen paa Sikkerhedshagen; dog
at Geværet herved holdes i den reglementerede
Stilling, saa at Sikkerhedshagen kan falde for.

Historien Skal Hanen fra bageste Ro sættes i ~~Met-~~
Lemroen, skal den først nedlades over denne, dog

Skal Hanen spændes fra ~~Lemroen~~
skeer dette paa samme Maade, men her skal
kun Appellen af bageste Ro høres

eller fontøjens egenom laded forandring ved
Skjuffet, Bær gerne etc.

Skjuffet
uden at komme i Berøring med ~~Sanghatten~~, og
trækkes derpaa tilbage indtil Appellen fra ~~Mellem-~~
~~roen~~ er hørt.

Soldaten

B. Infanteristen maa ikke med Forsæt besta-
dige Baabnet eller ved Forsømmelighed lade det
forfalde, saa at det efter kortere eller længere Tid
bliver utjenstdygtigt.

Hertil hører:

at der ingenfinde anvendes Bold paa ~~Gevæ-~~
~~ret~~, f. Ex. ved at svække Ladestokfjeren eller for-
større Ladestokrenden for at give Geværet Klang ved
Exercitsen.

Stød og Slag paa Piben, som kunne be-
virke Krumning af Piben og Buler i Løbet, eller
paa Viseret og Sigtekornet, hvorved disse kunne
forrykkes eller beskadiges, bør undgaaes.

Ladestokken bør ikke i det uladte Løb føres op
og ned, da Riffelgangene derved slides.

Ladestokken ved Tapriflen bør vogtes for at
Bold; man maa saaledes ikke lade den falde haardt
ned i det tomme Løb, da Gulings Indre herved
beskadiges, og ikke støde Gulings Kant imod haarde
Legemer, saa at den herved bøies eller oprives.

Naar Riflen er uladt man Soldaten

~~Infanteristen~~ maa ikke lade Hanen slaae paa ~~Stanghætte~~ ^{slaan} Pistonen uden at denne er forsynet med ~~Sang-~~ ^{Selkubshætte} hætte, eller Pistonhætte paafat.

Er der kommet Noget i Løbet, som skal ta-
ges ud, bør dette skee med ~~Kradseren~~ ^{Lidskiftet} og ikke
~~med at støde Riben mod Jorden eller andre~~ ^{ikke beskædiges}
Gjenstande, hvorved Mundingen ødelægges, saa at
Ladningen ikke kan udføres, eller Skuddet bliver
usikkert.

~~Riflen~~
~~Beværet~~ maa vogtes for Fugtighed og Smuds;
hør dette ikke været muligt; maa det strax astørres.
~~eller afvaskes~~ Er Pudsning nødvendig, foretages
den efter de ~~§ 20 B.~~ ^{derfor} givne Regler.

~~Riflen~~
~~Beværet~~ maa ikke uden Nødvendighed adskilles.
Alle Skrueer skulle være fastskruede, ~~undtagen~~
~~de, hvorefter Bevægelse skal finde Sted.~~ ^{derfor}

Bed at bortsatte eller borthænge ~~Beværet~~ ^{Riflen} maa
det paasees, at det ikke kan falde omkuld eller
falde ned og derved beskadiges.

(*) See Pag. 161, Almindelige Bemærkninger ved Ab-
stillelsen og Sammensættelsen Punkt e.

Spæl Haanen altid væn uladt og

*Naar Sabelbojens kanten skal den altid
være i Skeden og altid indsmurt.*

Sabelbojens

Eggen og Spidsen af Sidenaabnets Klinge maa
ikke beskadiges ved at hugge eller støde imod
haarde Gjenstande.

Sabelbojens

Sidenaabnets Klinge maa ikke slibes, ~~uden~~

efter dertil given Ordre, og Slibningen bør da
altid skee under behørig Opsigt.

Sabelskeden maa ikke være for kort, da Dops-
skoer herved afstødes eller beskadiges; at Skeden
er for kort, hidrører ofte fra, at Mundstykket eller
Dopskoer er urigtigt paafat.

Dopskoer og Mundstykket bør altid være vel
befæstede til Skeden, da ellers i første Tilfælde Dop-
skoer i andet Skeden vil tabes.

Soldaten

Infanteristen maa ikke paa egen Haand fore-
tage eller lade foretage nogen Forandring eller
Reparation ~~paa Beværet eller Sidenaabnet~~ ^{med Riflen}; er en
saadan nødvendig meldes det til vedkommende
Foresatte.

Soldaten

C. Infanteristen maa følge de for Baabnernes
Betjening og Brug givne Forrifter. ~~Det herhen-~~
~~hørende afhandles i §§ 31, 32, 33 og 34~~

~~S. 297~~ ~~En~~ god Bedligholdelse fordrer, at ~~Geværet~~ altid er vel reengjort og indsmurt.

Bedligholdelsen indbefatter tre særskilte Dele:

- A. Adskillelsen og Sammensættelsen;
- B. Reengjøringen og Pudningen;
- C. Indsmøringen.

A. Adskillelse og Sammensættelse.

~~Rekl.~~
Geværets Adskillelse i større eller mindre Udstrækning er nødvendig, naar det skal grundigt reengjøres eller pudses. De aftagne Stykker lægges da paa et rent og tørt Sted og i en vis Orden for at lette Sammensættelsen; Skruer og Stifter sættes saavidt muligt i deres Skruemødre eller Huller for ei at forbyttes. For at forebygge Forverling af de enkelte Dele, naar flere Geværer skulle adskilles paa samme Sted, ere de væsentligste Dele, som hyppigst behøve at aftages, mærkede med Geværets Fabrikations-Nummer; men som en Regel bør det dog paalægges hver Mand, at han holder de til sit Gevær hørende Dele vel samlede. Ordenen for Adskillelsen af de forskjellige Modeller sees af den bag i Bogen vedheftede Tabel.

Bemærkninger til Tabellen.

- (1) Ved Modellen II., IV. og V. maa Geværremmen udtages af øverste Rembøile; ved Model I. og III. kan den derimod gjerne forblive sammenknappet, men det maa da ved Sammensættelsen erindres, at Rembøilen, inden den paasættes, søres igjennem Remmen.
- (2) For at udskruer Krydsfkruen holdes Geværet i venstre Haand, Kolben støttet imod et Bord eller en lignende Gjenstand.
- (3) Naar Laasefkrueerne udskrues, holdes Geværet i venstre Haand, Kolben støttet imod et Bord eller en lignende Gjenstand. Ved Sammensættelsen iagttages, at Laasefkrueerne først skrues heelt ind, efterat Krydsfkruen er fastskruet. For at skjælnes Laasefkrueerne fra hinanden er den forreste ved Model I., III. og IV. mærket med en Brit; ved Model II. er den forreste Laasefkrue rund for Enden og den bageste flad.
- (4) Hanen sættes i Mellemroen. Sidder Laasen saa fast i Udsnittet, at den ikke kan udtages med Haanden, indsættes Laasefkrueerne i deres Huller, dog uden at indskrues, og med et

Stykke Træ slaaes let paa Skruernes Hoved.

Naar Laasen er afdragen, nedlades Hanen paa følgende Maade: Laasen tages i venstre Haand; med højre Haands Begesfinger fattes Hanens Greb, og Stangen løstes ud af Roen med samme Haands Tommelfinger. Ved Laasens Paasættelse maa Hanen igjen sættes i Mellemroen, og Afstrækkeren trykkes fremad for at give Stangarmen fri Gjennemgang.

(5) Sidder Sideblikket (Rosetten) for fast i sit Udsnit, indsøres Enden af een af Laasestruerne i det ene Hul, og man trykker paa den anden Ende for at udtage Sideblikket. Anvendelsen af Skruenøglen eller andre skarpe Redskaber er forbudt, da man hermed beskadiger Skjæftet.

(6) For at afdrage øverste Ring sættes Geværet med Kolben mod Gulvet; venstre Haand fat- ter om Skjæftet nedenfor Ringen, og Tom- melfingeren trykkes paa Ringsjerens Knop (paa Radsstokkieren ved Model I.); Ringen afdrages med højre Haand.

For at afdrage mellemste Ring (Model

II., IV. og V.) og nederste Ring, fattes Geværet med venstre Haand tæt ovenfor Ringen, Kolben støttet mod Gulvet; Tommelfingeren trykkes paa Ringsjerens Knop, og Ringen afdrages med højre Haand.

Sidde Ringene for fast til at kunne afdrages med Haanden alene, bruges Ringdrive- ren (§ 8 Punkt 8).

Kunne Ringene ei heller paa denne Maade afdrages, skeer det paa Compagnichefens nærmere Befaling af Bøsssemageren, som dernæst tilpasser Ringene noget lettere, idet han dog herved iagttager, at de ikke komme til at vagle, for at Piben altid kan holdes tilbørligt fæstet i Skjæftet.

Skruenøglen eller noget andet Jernredskab maa ikke bruges som Hammer, for derved at løsne Ringene.

(7) Binder øverste Rembøilestrue for fast i Skjæf- tet til at kunne udtages med Fingrene, maa den udslaaes med Stiftudslaaeren.

(8) Naar Piben udtages, stilles Geværet med Kolben mod Gulvet, Haandbøilen tilhøre; med venstre Haand løstes den forreste Deel

Skruen i sit Hul, dog uden at indskrues, og der slaaes let med et Stykke Træ paa Hovedet.

Almindelige Bemærkninger ved Adskillelsen og Sammensættelsen.

a. Ved Adskillelsen og Sammensættelsen af Geværerne, maa der ikke anvendes andre end de reglementerede Requisite, og disse maa kun bruges paa den i § 8 beskrevne Maade.

b. Soldaten maa ikke paa egen Haand adskille eller sammensætte Laasen, ligesaa lidt som aftage eller paasætte Haandbøilen og Aftrækkerblikket; anseer han det nødvendigt, melder han det til vedkommende Foresatte.

c. Svandskruen maa under intetsomhelst Paaskud udtages ved Compagnierne; naar det behøves, bør det ske af Pistonmageren paa Compagnichefens Befaling.

d. Er det nødvendigt at udtage Pistonen, f. Ex. naar en utjenstdygtig skal ombyttes med en ny, eller Ildkanalen ikke kan renses paa anden Maade, eller naar Geværet efter Skyde-

øvelsernes Dphør hensættes paa Munderingskammeret, skal det, under vedkommende Foresattes Inspection, ske paa den i § 8, Punkt 8 foreskrevne Maade. Inden Pistonen indsættes, maae Skruemoderen og Pistonens Skruestykke renses og indsmøres, dog ikke for meget, da der ellers kan komme Olie i Ildkanalen, og Geværet brænde for; Pistonen indskrues først med Fingrene, for ikke at beskadige Gængerne, og skrues derpaa vel tilbunds med Skruenøglen.

e. I Almindelighed bør alle Skruer være vel fastskruede; Aftrækkerkruen, Stangskruen og Sikkerhedshageskruen maae dog ikke skrues fastere, end at Aftrækkeren, Stangen og Sikkerhedshagen have en fri Bevægelse, hvorom man forviiser sig, inden Aftrækkerblikket og Laasen sættes paa deres Plads.

For at Hanen altid kan have den rigtige Stilling imod Pistonen og ikke slaae skjævt paa denne, maa den sidde tilbunds paa Røddens Firkant (eller Sexkant, Model V.), og Laaseskrueerne samt Krydskruen være vel fastskruede.

Bajonnetringskruen maa være saa fast tilskruet, at Ringen ikke sidder løs, men bevæger sig jævnt og fast om Døllen, da Bajonnetten ellers ikke vil sidde tilbørligt fæstet og Bajonnetkornet beskadiges.

f. Laasens forskellige Skruer kjendes paa følgende Mærker:

Haneskruen har et større Hoved end de øvrige Skruer;

Sikkerhedshageskruen har et buet Hoved:

De øvrige Skruer kunne efter deres Længde, naar der begyndes med den korteste, ordnes saaledes:

Slagfjerskruen;

Stangfjerskruen;

Studdelskruen;

Stangskruen;

Ved Model V. ere de to Studdelskrueens, men bør dog ikke ombyttes, hvorfor den ene Skrues Hoved og den tilsvarende Studdelskrues Hoved er mærket med en Prik.

g. Efter Sammensættelsen eftersees Geværet af vedkommende Foresatte.

B. Reengjøring og Pudning.

Herved betjener man sig af de i § 8 nævnte Rekviziter samt af Blaar, uldne og linnede Lapper, Trippelse, Smergel, Olie og smaa tilskaarne Pinde af blødt Træ.

Efter enhver Skydning skal Geværet reengjøres, men det er derfor ikke nødvendigt, heelt at adskille det. I Almindelighed skulle kun Bajonnet, Ladestok, Geværrem og Pibe aftages, den sidste for at udpompes; de øvrige Dele renses da paa deres Plads, idet man med en fugtig linned Lap afvasker den Krudtslam, som har sat sig fast imellem Hanen og Laaseblikket, i Hanemulen og i Ladestokkens Udbringning; med en tør Klud tørres Ladestokken, Hanen, Ringene, Krydskruen, Skjæftet og de andre Beslag.

Den fuldstændige Reengjøring af de enkelte Dele skeer saaledes:

1. Piben udpompes, hvorved man helst betjener sig af en Træpompeskov eller, naar en saadan ikke findes, af Ladestokken, hvorpaa Visseren skrues (eller ved Musketten Kradsere) § 8 Punkt 7. Pibens Kammerende nedsættes i Vand, helst varmt, saa dybt, at dette staaer over Pistonen.

Noget fugtet Blaar lægges paa Mundingen og føres tilbunds med Pompestokken eller Rødestokken, som derefter trækkes op og ned, indtil Vandet gaaer ligesaa reent ud, som det kommer ind. Om muligt bør Udpompingen skee i en større Vandbeholder; er Karret meget lille, bør Vandet fornyes mindst een Gang. Naar Løbet saaledes er udvasket, lader man Vandet løbe ud af Mundingen og gjentager Pompningen med tørre Blaar, som fornyes, indtil Løbet er fuldkomment tørt, i det man, naar Pompestokken har været brugt, erindrer ved Tappisen slutteligen at anvende Tappviskeren, for at afstørre Tappen og Kammeret. Svandskruens Blad maa her ved ikke støttes imod Steen eller hårde Gjenstande.

Pibens Ydre samt Biseer og Piston afstørres med en linned Klud. Et lille Stykke sammenrullet Linned eller Fanen af en Fjer nedstiftes i Ildkanalen saa langt som muligt, derefter Rømnaalen.

2. Jerndelev og Staaldelev, som ikke ere angrebne af Rust, afsnides med et Stykke

Linned, fugtet med Olie. Kun de Stykker, som have Huulheder, hvori Krudtslam kan sætte sig, behøve først at afvaskes.

Paa hærdede og anløbne eller broncerede Delev maae ikke anvendes skarpe Pudsemidlev; ere de let angrebne af Rust, afsnides de med Olieappen, og ere de stærkt angrebne, afskrabes Rusten med et Stykke Kobber.

Ere de blanke Delev angrebne af Rust, pudses de med Trippelse fugtet med Olie paa en Klud, eller med Smergel udrørt i Olie og en Binde af blødt Træ. Efter en saadan Pudsnings maa Stykket omhyggeligt afviskes med en Klud, for at Trippelsen eller Smergelen ikke skal blive siddende i Huller eller Skrue-mødre eller paa Skruestykker. Skruemødre reengjøres ved at skrue en Binde af blødt Træ heelt igjennem dem, og Skruestykker ved at trykke en Klud med Neglen ind i Skruengængerne og samtidigt dreie Skruen rundt. Trippelse eller Smergel maa ikke anvendes i Skruemødre eller paa Skruestykker.

Al Blankpudsnings af Jerndelev eller Staaldelev er forbudt.

3. Messingdelene gnides blot med en tør ulden Lap; skulde de pudses, skeer det med Trippelse og Olie.
  4. Skjæftet afgnides med en tør linned Lap. Har der sat sig Rost i Piberenden eller i Udsnittene for Jerndelene og Staaldeelene, borttages det med en ulden Lap, fugtet med Olie. Skjæftet maa ikke vaskes, hverken med koldt eller varmt Vand.
  5. Naar den aftagne Laas ikke behøver at adskilles for at undergaae en grundig Pudning, renses den med en sladt tilskaaen Træpind, omviklet med en tør linned Lap; den gamle Olie borttages, idet Hanen vovelvis nedlades og spændes. Hanemulen afvikles først med et fugtigt, og derefter med et tørt Stykke Linned.
- Er Laasens Gang ikke længere livlig, fordi Smørelsen er bleven stiv (især paa Rødetappen), eller er der ved Uagsomhed kommet Sand eller Vand i den, maa den adskilles, for at de enkelte Dele fuldkomment kunne pudses og tørres, hvilket skeer saaledes som det ovenfor under 2 er forklaret.

6. Sidevaabnets Klinge pudses som ovenfor under 2 er forklaret, idet den lægges paa et Bord. Fæstet, Mundstykket og Dopskoen pudses som under 3 er forklaret. Har Skeden været vaad, udtrækkes Klingen, og Skeden tørres, dog ikke ved kunstig Varme.

C. Indsmøring.

Efter enhver Pudning skal der følge en Indsmøring. Alle Jerndele og Staaldele skulde altid, naar ikke anderledes befales, være overtrukne med en tynd Hinde af Olie; derved beskyttes de mod Rost, idet de ikke komme i umiddelbar Berøring med Luft og Fugtighed. Naar Soldaten skal bruge sit Gevær, astørres det med en tør Klud. Med særdeles Omhu smøres alle Skruestykker og Skrue-mødre og alle Stykker, der glide paa hinanden; denne Smørelse gjør Bevægelsen lettere og skaaner Stykkerne for Slid.

Indsmøringen skeer med Marvolie eller vel rensed Bomolie, der anbringes ved en ulden Lap, en Træpind eller Hanen af en Pennefjer. Da den i Handelen forekommende Bomolie sjældent er tilstrækkeligt reen, bør den renses paa følgende Maade:

i et Pund Bomolie hældes 4 Lod smeltet Bly; dette gjentages 2 til 3 Gange, hvorpaa Bomolien hensættes i Solen eller i kunstig Varme.

Messingdelene maae ikke indsmøres.

Naar Piben er udpompet og tørret, gennemtrækkes Løbet med Blaar, som er fugtet med Olie, hvilket skeer ligesom ved Pompningen.

Med Olieappen gnides:

alle udvendige Dele af Piben samt Biseer og Piston, dog ikke Ildkanalen;

Overfladen af alle Jerndele og Staaldele, enten de have været astagne, eller de ere rensede paa deres Blads;

Laasens udvendige Dele;

Piberenden i Skjæftet.

Med en Træpind eller Fanen af en Pennefjer anbringes en ubetydelig Draabe Olie ved den store og lille Nøddetap, Roerne, Nøddekrabben, Slagfjerkrabben (Kjædetapperne ved Model V) og Stangfjerens korte Arm eller kort sagt, hvor to Stykker glide paa hinanden. Har Laasen været adskilt, bør alle Dele, inden de paasættes, gnides med Olieappen, men især Nøddetapperne (og Kjædetapperne Model V). Inden Laasen paasættes prøves dens Gang.

Skjæftet gnides engang imellem med Olie og astørres bagefter med en tør Klud.

Sidevaabnets Klinge saavel som Syningen paa Skeden gnides med Olieappen.

§ 30. Ved Baabnens Opbevaring iagttages:

Geværene bør opbevares paa et tørt og luftigt Sted, hvor de enten hensættes i en Geværække eller ophænges i Geværremmen. Geværet maa aldrig ophænges paa Afstrækkeren. Hanen skal være nedladt paa Pistonen.

Geværene maae ikke hensættes adskilte.

Sablen bør altid hænge udtrukken af Skeden.

Paa Munderingskammeret bør Baabnene holdes indsmurte paa sædvanlig Maade.

§ 31. Naar der i Reglementerne tales om at „lade“, „hargere“, o. s. v. uden videre Tilføiende, menes altid med ordinaire Ammunition (løs eller fast).

Enkelthederne af Ladningsgrebene læres i Greecerreglementet; her bringes derfor kun i Erindring, at Infanteristen maa vogte sig for at sætte en

Patron i det allerede ladte Gevær. Dette kan kun ske ved Skydning i sluttet Trop, hvor hans Sidsmands Skud ofte ville forhindre ham i at høre sit eget, saa at han urigtigt troer, at hans Gevær er affludt. Han kan imidlertid ikke tage fejl heri, naar han ikke har følt Stødet af Geværet, og naar han ved at lade paany ikke seer Røg komme ud af Pistonen.

Bed Tapriflen maa Kuglen, efterat den er kommen tilbunds, drives med to eller tre jævnt haarde Slag med Ladestøcken, for at bringes til at træde ind i Riffelgangene. En regelmæssig Drivning er en af de vigtigste Betingelser for Træfningen med dette Vaaben. Dersom Drivningen ikke er tilstrækkelig, følger Kuglen ikke Riffelgangene, og Skydningen bliver derved usikker. Er Drivningen for stærk, d. e. at man har givet for mange eller for haarde Slag, forandres Kuglens Form, og Frictionen mod Bæggene bliver for stor, hvilket ligeledes gjør Skydningen usikker. Slagene med Ladestøcken skulle ikke gjøres med Armens hele Kraft; naar Ladestøcken, ved at falde løs ned paa Kuglen, ~~hænges~~ er dette et Tegn paa, at Drivningen er tilstrækkelig.

Bed Minieriflen maa Kuglen, efterat være ført tilbunds, kun ansættes med et jævnt Tryk, uden Slag; Kuglen tvinges her ind i Riffelgangene ved Krudtgassens Virkning paa den i Kuglen værende Udhuling.

Bed Musketten maa Kuglen, efterat være ført tilbunds, kun ansættes med et jævnt Tryk og ikke ved Slag, da den ellers vil tabe sin runde Form.

Ordinair Ammunition bruges, naar Maalet er Mennesker eller Heste, og det saavel naar et saadant Maal befinder sig i større som i mindre Afstand.

Anm. Spidskuglepatronen er eens for begge Tapriffelmobeller, ligesom Miniekuglepatronen er den samme for begge Minieriffelmobeller. Uagtet hver Ammunitionsort udelukkende er bestemt for det tilsvarende Gevær, kan dog Spidskuglepatronen anvendes i Minieriflen, men ikke omvendt Miniepatronen i Tapriflen, da den sidstes Caliber er mindre end Minieriffelens. Ladningen med Spidskuglepatron i Minieriffel maa, naar Omstændighederne gjøre den nødvendig, skee paa samme Maade som med den reglementerede Ammunition, og saaledes uden nogen Drivning paa Kuglen. Det er en Selsfølge, at Skydningen i dette Tilfælde bliver i høi Grad usikker.

§ 32. Extraordinair Ammunition maa ikke bruges uden den Commanderendes Befaling.

Skal Geværbrandraketen bruges, udhældes Krudtet af Geværbrandraketspatronen i Løbet; Papirhylstret tages af Raketten, som man med Brandhullet nedad lader løbe tilbunds umiddelbart paa Krudtet, og Papirhylstret sættes derpaa an ovenpaa, for at hindre Raketten i at løbe ud. Geværbrandraketten bruges for at slukke straataækkede Huse ibrand, ved Angreb paa Krudttransporter eller deslige; den Commanderende maa betænke, at en Explosion i den Angribendes umiddelbare Nærhed kan medføre Fare for denne.

Skal Geværlyseraket bruges, udhældes Krudtet af Geværlyseraketpatronen i Løbet; Papirhylstret tages af Lyseraketten, som man med den flade Ende nedad varsomt sætter tilbunds, saa at den ikke gaar itu; der anvendes ingen Forladning. Geværlyseraketten bruges til Signaler.

Skal Rendeugleskud bruges, da sættes det med et let Tryk tilbunds i Musketten, der iforveien er ladet med en Musketkuglepatron. Det bruges imod store og tætte Masser i kort Afstand. De tre Kugler, der udskydes paa een Gang, ville

under disse Omstændigheder give et større Antal Træffere. Forandre Omstændighederne sig, uden at den saaledes ladte Musket er bleven affkudt, da udtages paa den Commanderendes Befaling Rendeugleskuddet med Kradsferen, hvorved Fænghætten først aftages, og isørigt al Forsigtighed iagttages; Musketten er saaledes atter ladet med ordinair Ammunition.

§ 33. Naar Skuddets Antændelse mislykkes, siges Geværet at forsage. Ved Forsagningen skjælnes imellem to Tilfælde:

1. Enten at Fænghætten ikke giver Ild ved Hanens Redslag. Geværet siges da at klikke. Grunden hertil kan være:

at Slagfjeren mangler Styrke til at give Hanens Redslag den fornødne Kraft; er dette Tilfældet, maa Geværet eftersces af Bøsssemageren;

at Skytten har forsømt den i Exerceerreglementet givne Regel, med Tømmelfingeren at trykke Fænghætten vel fast, idet den sættes paa. Ved et gjentaget Afstræk vil Skuddet da gaae af;

at Fænghætten ikke er sat lige paa Fænghættetappen;

at Fænghætten fra det foregaaende Skud sidder i Hænemulen, fordi Skytten har forsømt at rense Hænemulen, saaledes som det er foreskrevet i Exerceerreglementet;

at Satsen i Fænghætten er bleven fugtig eller er gaaet tabt;

at Hammerbanen og Pistonens øverste Flade ikke passe til hinanden; dette hidrører fra en unøiagtig Sammensættelse af Geværet;

at Pistonkuglen ikke har den rigtige Form, saa at Fænghætten ikke kan sættes tilbunds. Denne Feil vil tillige bevirke, at Fænghætten let tabes;

at Laasen ikke er smurt eller Olien for seig.

Eller at Fænghættens Ild ikke meddeler sig til Ladningen, og Geværet siges da at brænde for.

Dette indtræffer oftest efter det første Skud, der gjøres med et Gevær efter en Udpomping, eller efterat det i længere Tid har henstaaet urengjort; eller efterat Pistonen har været affruet og ved Indsættelsen er for stærk indsmurt, og kan da

forebygges ved før Ladningen at afblæse det med en Fænghætte.

Har Geværet brændt for, prøves med endnu en Fænghætte; er dette forgjæves, rømmer man Ildkanalen op, indrømmer Fængkrudt i samme og prøver paany med en Fænghætte; vil dette ei heller hjælpe, kan Pistonen affrues, hvornæst der, efterat Fængkrudt er indrømmet, Pistonen renses og atter paafruet, prøves med endnu en Fænghætte.

Er ogsaa dette forgjæves, maa Geværet aflades med Kugltrækker.

§ 34. Er Geværet ladet og skal borthænges i længere Tid eller pudses, da affrødes det først; men forbyde Omstændighederne dette, maa Geværet aflades, d. e. Fænghætten aftages og Skudammunitionens trækkes ud. Dette er ligeledes nødvendigt efter en gjentagen Forsagning, samt naar en Affrøning er forbunden med Fare, enten fordi flere Skud ved Uagtsomhed ere indsatte, eller fordi Kuglen har klemt sig fast midt i Piben, el. desl.

Er Geværet ladet med løs Ammunition, udtrækkes Papiret ved Ladestok og Kradsler, og Krudtet udhældes, ved at vende Piben med Mundingen nedad; om fornødent løsnes Krudtet først med Kradsleren.

III Er Geværet ladet med Kugle, betjener man sig ved Afladningen af Kugleplatter og Kugletrækker med tilhørende Kugletrækkerkast, saaledes som dette er forekrevet i § 8 Punkt 13.

IV Er Geværet ladet med Geværbrandraket, udtrækkes først Forladningen ved Ladestok og Kradsler; Biben vendes med Mundingen nedad; Raketten og Krudtet vil da løbe ud.

V Er Geværet ladet med Geværlyseraket, behøver man blot at vende Biben med Mundingen nedad; Raketten og Krudtet vil da løbe ud.

VI Er Musketten ladet med RendeKugleflud, udtrækkes dette ved Ladestok og Kradsler, hvorefter Kuglen udtrækkes med Kugletrækkeren.

VII Inden Kugletrækkeren eller Kradsleren anvendes, aftages, som anført, først Fænghætten, hvornæst man forvisser sig om, at den ikke har efterladt nogen Rnaldsats i Ildkanalen, hvilken da maa udtages med Forsigtighed ved Hjælp af Rønnaalen; man lader Tømmelfingeren gaae over Pistonen og nedlader Hanen paa denne.

§ 35. Ved Skydesøvelserne læres Geværets Brug som Ildvaaben, og da det er som saadant,

at det har sin største Værdi, bør Infanteristen bestræbe sig for ved disse Øvelser at erhverve sig en saa nøiagtig Kundskab som muligt til Geværets Brug og dets Eiendommeligheder, og bør han herved tillige søge at fjerne eller formindke de Uarsager til en mindre Ildvirkning, hvilke ere angivne i §§ 26 og 27. Kun ved Anvendelse af de saaledes indbundne Erfaringer vil han i Felten kunne opnaae en til Vaabnets Godhed svarende Virkning. Enhver Omstændighed, som kan forsøge denne, bør derfor benyttes, og maa det med Hensyn hertil anbefales, at Infanteristen, saa ofte Leilighed tilbyder sig, bør betjene sig af det støttede Anslag og indtage en dækket Stilling, da den Sikkerhed og Ro, som derved vindes, i Forening med det bedre Anslag, vil bidrage til en større Skudsikkerhed.

Som almindelig Regel gjælder, at Infanteristen ikke maa skyde uden at han med Grund kan vente at træffe; overtrædes denne Regel, bliver Følgen kun en Bortødslen af Ammunitionen, som derved maaskee vil savnes i det afgjørende Dieblik, samt Mistillid til Vaabnet og til sig selv som Skytte, hvorved det moralske Mod nedbrydes.

Skydningens Hurtighed saavel som Afstanden, paa hvilken der bør skydes, maa naturligviis rette sig efter Omstændighederne; ere disse gunstige — saasom: naar Veiret er klart og mildt, Belysningen og Vindens Retning heldig, Maalet tydeligt, stillestaaende og af større Udstrækning — kan der skydes hurtigere og paa større Afstande, end naar det Modsatte finder Sted. Den Befalende maa derfor have sin Opmærksomhed henvendt derpaa og ved Føringen af sit Mandskab altid overholde en streng Iddisciplin, saavel i den spredte som i den sluttede Føgtning; men da Infanteristen som Tirailleur i mange Tilfælde er overladt til sig selv, maa han ogsaa af egen Drift afholde sig fra al unyttig Skydning.

§ 36. Ved Øvelserne i Bajonnetføgtning lærer Infanteristen at bruge Geværet som Stødvaaben. Den Færdighed og Kraft, som Infanteristen fra disse Øvelser medbringer, maa gjøre ham stærkere, naar han skal nærme sig Fjenden under Omstændigheder, hvor Skydning vilde være Tidsspilde; den maa give ham Ro og Sikkerhed, saa at han, selv efterat have afgivet sit Skud i Fjendens umiddelbare Nærhed, dog stoler paa Geværet. Er Fjenden

Infanteri, der ligeledes alene er henviist til Brugen af Bajonnetten, eller er det Cavalleri, da kan Geværet med Bajonnet yde væsentlig Tjeneste saavel til Angreb som Forsvar, medens Sidevaabnet er saagodt som uden Nytte.

Hvor indskrænket Plads eller andre Omstændigheder ikke tilstede en beqvem Brug af det lange Stødvaaben, finder det korte Sidevaaben sin Anvendelse, f. Ex. ved Bevogtning af Fanger paa Bogne, under Dækket paa Skibe, i Kasematter eller deslige. Desuden kan det bruges ved at bane sig Vej igjennem Hegn, eller til at skaffe sig Udsigt igjennem samme o. s. v., ligesom det i Bivouaken kan yde forskjellig Tjeneste.

Minieriffel af fransk Model			
d).		med almindelig Laas (IV).	med bagudliggende Laas (V).
1	Bajonnetten.	1	Bajonnetten.
2	Øværremmen (1).	2	Øværremmen (1).
3	Ladestøtten.	3	Ladestøtten.
4	Krybsfruen (2).	4	Krybsfruen (2).
5	Laasfruerne (3).	5	Laasfruerne (3).
6	Laasen (4).	6	Laasen (4).
7	Sideblikket (5).	7	Rosetten (5).
8	Øverste Ring (6).	8	Øverste Ring (6).
9	Mellemste Ring (6).	9	Mellemste Ring (6).
10	Nederste Ring (6).	10	Nederste Ring (6).
11	Piben (8).	11	Piben (8).

e.			
1	Stagfjerfruen.	1	Fjeren (9).
2	Stagfjeren (9).	2	Stubbelfruerne.
3	Stangfjerfruen (10).	3	Stubbelen.
4	Stangfjeren.	4	Stangen.
5	Stangfruen.	5	Hanefruen.
6	Stangen.	6	Hanen og Nøbben (11).
7	Stubbelfruen.	7	Fjæden.
8	Stubbelen.		
9	Hanefruen.		
10	Hanen og Nøbben (11).		

f. r. e. n.			
1	Laasfruerne (3).	1	Laasfruen (3).
2	Laasen (4).	2	Laasen (4).
3	Sideblikket (5).	3	Rosetten (5).
4	Rembøitefobstiften (12).	4	Rembøitefobstiften (12).
5	Rembøitefoden.	5	Rembøitefoden.
6	Haandbøilen (14).	6	Haandbøilen (14).
7	Aftrækkerblikfruen (13).	7	Aftrækkerblikfruen (13).
8	Krybsfruen (2).	8	Krybsfruen (2).
9	Aftrækkerblikket (15).	9	Aftrækkerblikket (15).
10	Aftrækkerfruen.	10	Aftrækkerfruen.
11	Aftrækkeren.	11	Aftrækkeren.

og man løsner kun Laasfruerne; ved Model II maa dog forreste Laasfrue, og pubses paa deres Plads. — Aftrækkerblik og Haandbøile maa i Reglen med de laveste.
 m af Minieriffen af fransk Model med almindelig Laas.

t - Tabel.

I	Minieriffel, fransk Model		Rustet, fransk Model.
	med almindelig Laas.	med bagudliggende Laas.	
8.			
v	0" 8" 2"	0" 8" 2"	0" 8" 0"
	37. 7. 6.	36. 0. 6.	41. 4. 6.
	52. 3. 0.	52. 3. 0.	56. 0. 0.
	70. 0. 0.	70. 0. 0.	73. 9. 0.
i.	0. 2. 6½.	0. 2. 6½.	
	0. 0. 2.	0. 0. 2.	
	72. 0. 0.	72. 0. 0.	
	0. 0. 3.	0. 0. 3.	0. 0. 5.
Db.	3 8 9 Lob 0 Db.	3 8 24 Lob 0 Db.	3 8 28 Lob 0 Db.
—	0 — 27 — 0 —	0 — 20 — 0 —	0 — 27 — 0 —
—	3 — 4 — 0 —	3 — 0 — 0 —	3 — 5 — 0 —
—	0 — 14 — 0 —	0 — 14 — 0 —	0 — 16 — 0 —
—	7 — 22 — 0 —	7 — 25 — 0 —	8 — 12 — 0 —
—	0 — 20 — 0 —	0 — 20 — 0 —	0 — 20 — 0 —
—	8 — 10 — 0 —	8 — 14 — 0 —	9 — 0 — 0 —

t e n.

	1" 1" 4"	1" 1" 4"	0" 7" 7"
	0. 7. 11.	0. 7. 11.	
Db.	0 8 3 Lob 1½ Db.	0 8 3 Lob 1½ Db.	0 8 1 Lob 2½ Db.
—	0 — 0 — 1½ —	0 — 0 — 1½ —	0 — 0 — 1½ —
—	0 — 2 — 3½ —	0 — 2 — 3½ —	0 — 2 — 3½ —
—	0 — 0 — 1½ —	0 — 0 — 1½ —	0 — 0 — 1½ —
—	0 — 1 — 2 —	0 — 1 — 2 —	0 — 1 — 2 —
—	0 — 0 — ¾ —	0 — 0 — ¾ —	0 — 0 — ¾ —
—	0 — 1 — 2 —	0 — 1 — 2 —	0 — 1 — 2 —

logarden tilføds.

Model 1854.

25"
2 Lob 0 Db.
17 — 2 —

22"
1 8 50 Lob 0 Db.
0 — 16 — 2 —

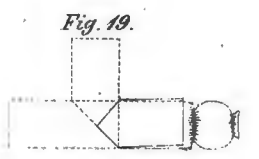
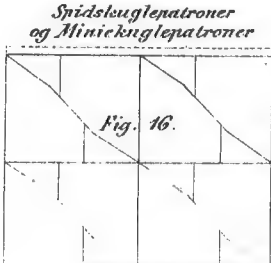
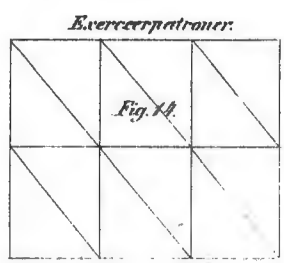
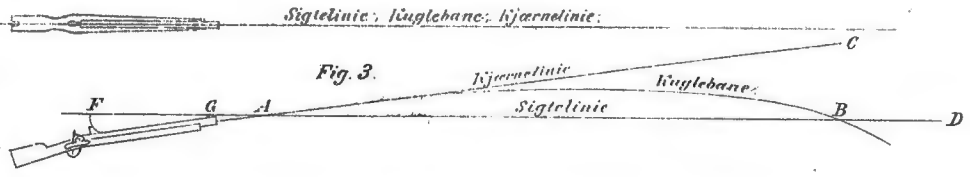
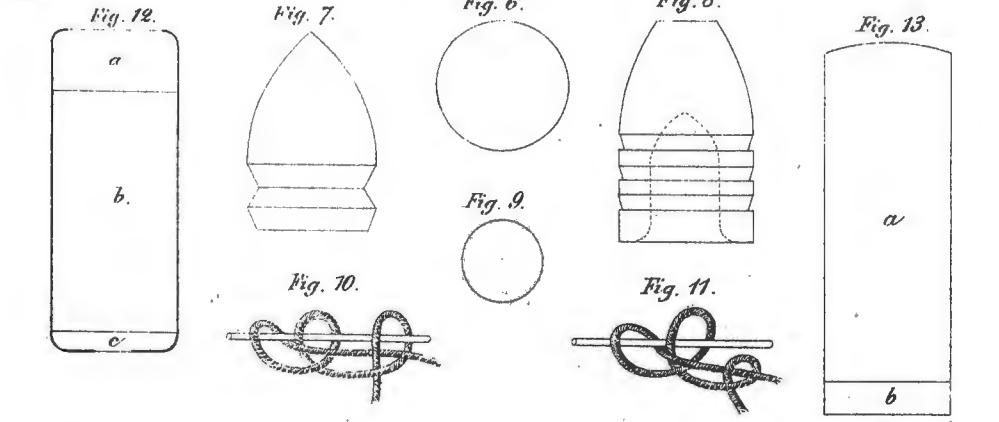
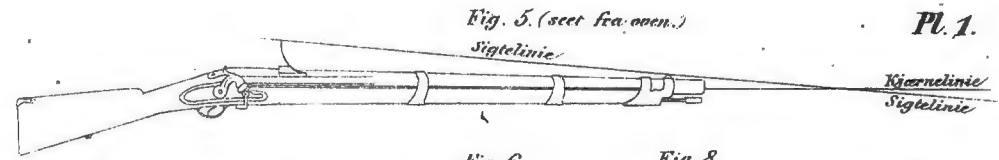
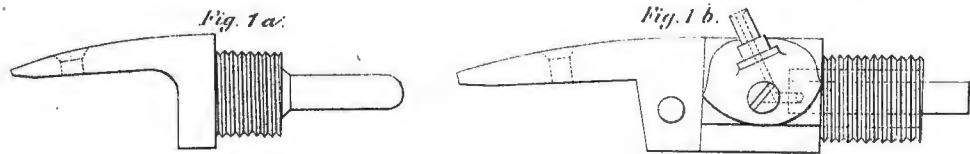

Fig. 20.

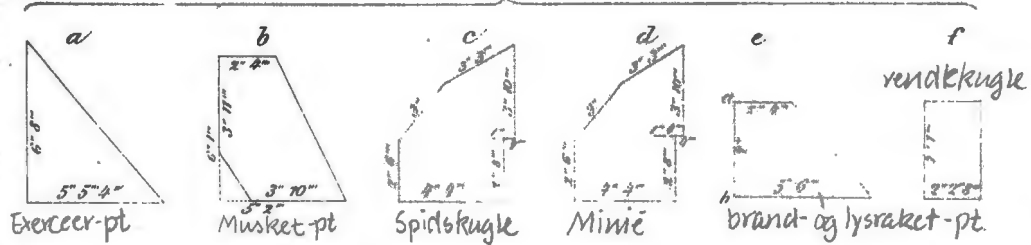

Fig. 24 a.

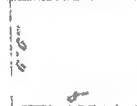
Fig. 24 b.

Fig. 25 a.

Fig. 25 b.

Omslagspapir til Musketkugle Spidskugle Geværbrandrakiet og Geværlyseraketpatroner.

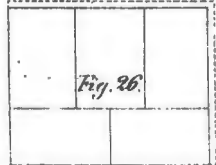

Fig. 26.

Omslagspapir til Miniekuglepatroner

Fig. 27.

Bundepapir til Musketkuglepatroner.

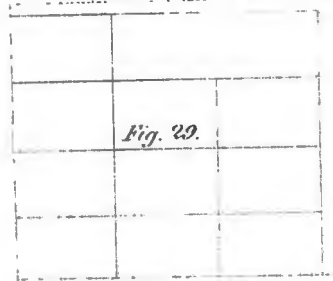
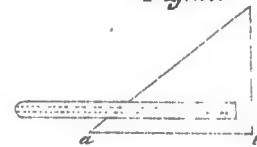

Fig. 29.

Fig. 21.

Bundepapir til Spidskuglepatroner.

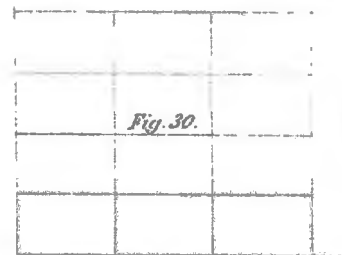

Fig. 30.

Geværbrand- og Geværlyseraketpatroner

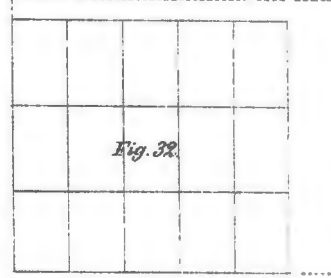

Fig. 32.

Fig. 22.

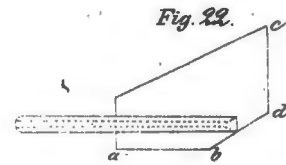

Fig. 28.

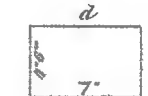
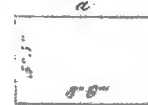
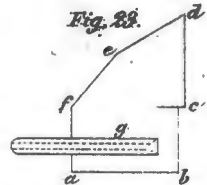

Fig. 23.

Bundepapir til Miniekuglepatroner.

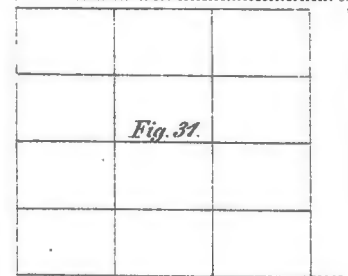

Fig. 31.

Rendekugleskud!

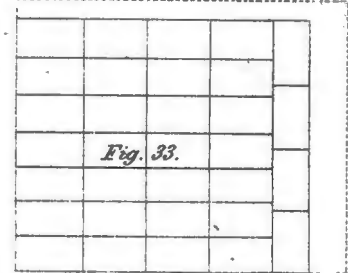
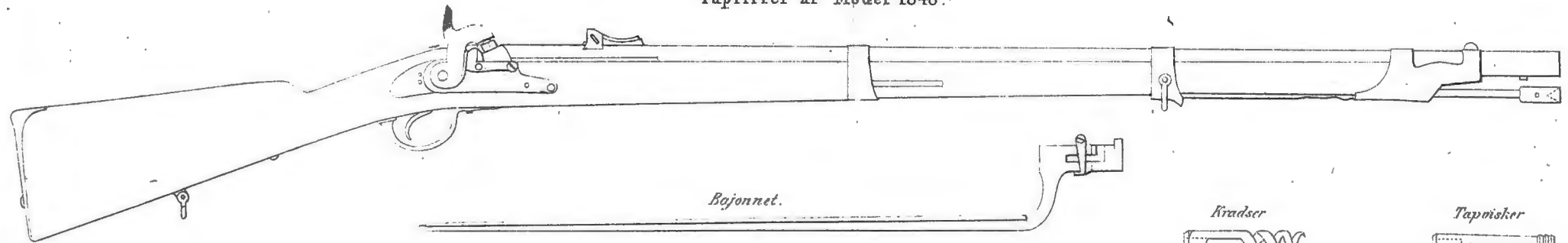

Fig. 33.

Tapriffel af Mødel 1848.

Bayonet.

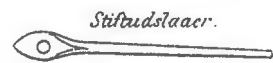
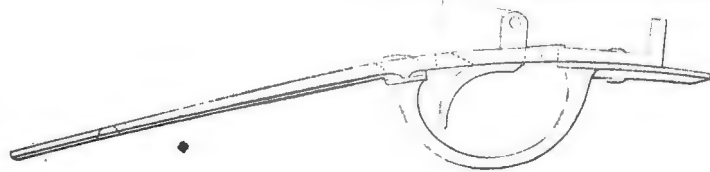

Kvadser

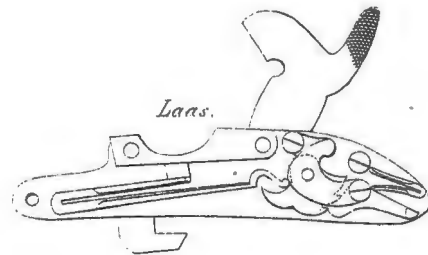

Tapnisker

Uindkørblik med Aftrækker og Haandboile.

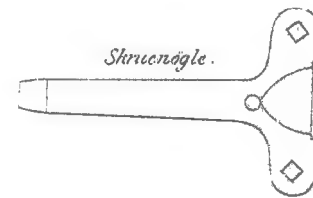
Stiftudslaacr.

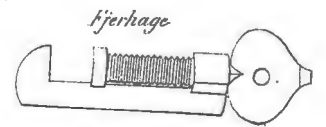
Laas.

Kømnægt.

Skruenagle.

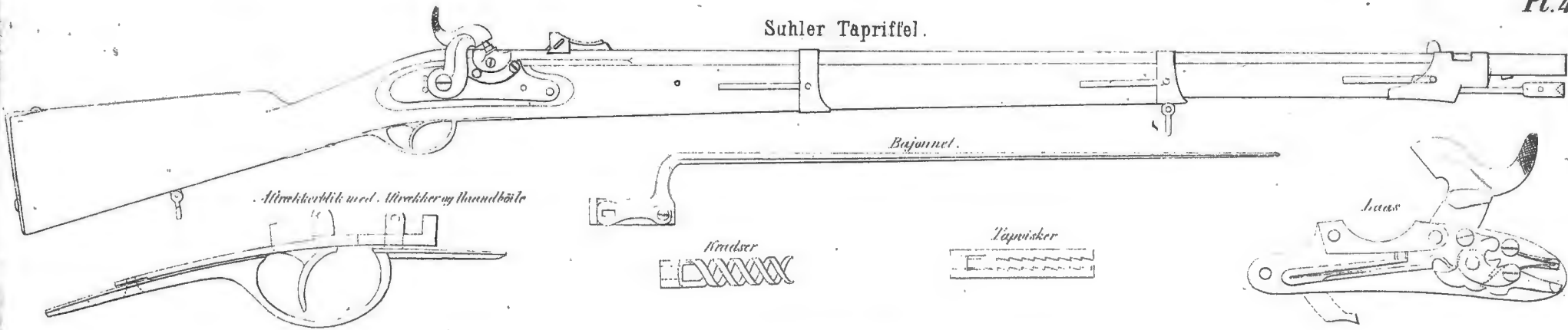

Fjerhage

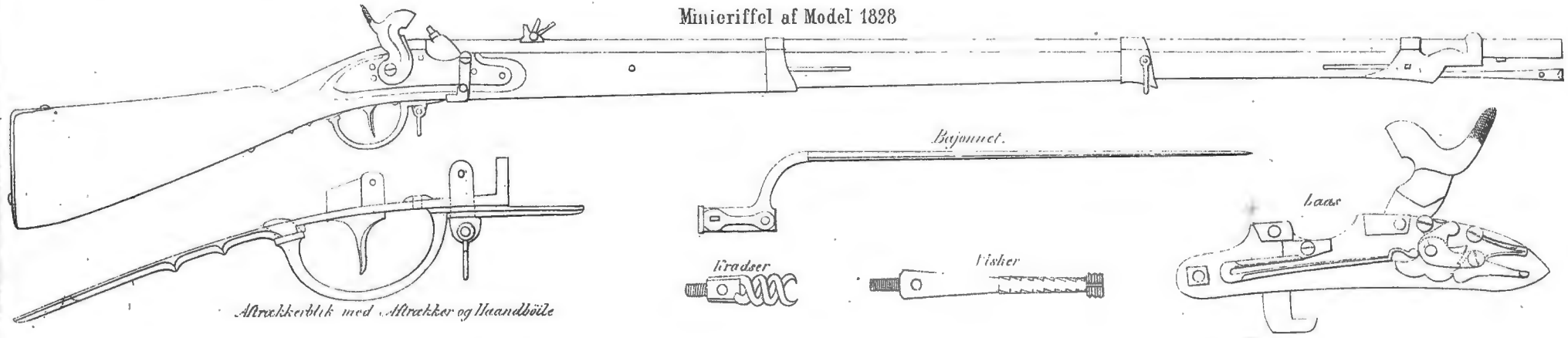

Ejerklemme.

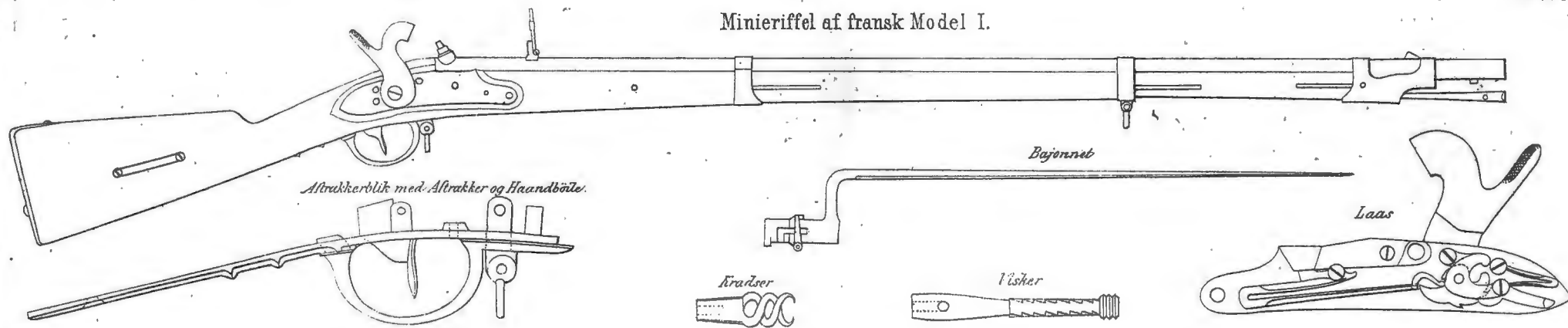
Suhler Tapriffel.

Minieriffel af Model 1828

Minieriffel af fransk Model I.

Minieriffel af fransk Model II.

